

**MINISTERUL ENERGIEI
IP CNED**

**Raport
privind realizarea obiectivelor prevăzute în
„Planul național integrat privind energia și
clima pentru perioada
2025-2030”
al Republicii Moldova pentru anul 2025**

CUPRINS

ACRONIME	2
INTRODUCERE	6
SINTEZĂ EXECUTIVĂ	7
Implementarea măsurilor de politici	8
Dimensiunea 1: Decarbonizare	8
Gradul de realizare a obiectivelor dimensiunii unu - Decarbonizare	18
Dimensiunea 2: Eficiența energetică	19
Gradul de realizare a obiectivelor dimensiunii doi - Eficiența energetică	33
Dimensiunea 3: Securitate energetică	34
Gradul de realizare a obiectivelor dimensiunii trei - Securitatea energetică	37
Dimensiunea 4: Piața internă a energiei	37
Gradul de realizare a obiectivelor dimensiunii patru - Piața internă a energiei:	45
Dimensiunea 5: Cercetare, Inovare și Competitivitate.	45
Gradul de realizare a obiectivelor dimensiunii cinci - Cercetarea, inovarea și competitivitatea:	47
Indicatori obligatorii de progres	48
Impactul de mediu	48
Analiza investițiilor	49
Indicatori macroeconomici	50
Concluzii	53
Notă metodologică	53
Anexe	54

ACRONIME

Acronim	Denumire
AFD	Agence Française de Développement (Agenția Franceză pentru Dezvoltare)
ANRE	Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică
APCo	Asociație de Proprietari în Condominiu
APL	Administrația Publică Locală
ATF	Asistență Tehnică și Financiară
BAT	Best Available Techniques (Cele mai bune tehnici disponibile).
BEI	Banca Europeană de Investiții
BERD (EBRD)	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BIRD	Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (parte a Băncii Mondiale)
CBAM	Carbon Border Adjustment Mechanism
CCAR	Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală
CCI	Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova
CET	Centrală Electrică cu Termoficare
CIC	Cercetare, inovare, competitivitate
CND	Contribuția Național Determinată
CNED	Centrul Național pentru Energie Durabilă
CONUSC	Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei
DC (Decarbonizare)	Procesul de reducere sau eliminare a emisiilor de dioxid de carbon
E4M	Programul „Energy for Moldova”
EE	Eficiență Energetică
ENTSO-E	Rețeaua Europeană a Operatorilor de Sisteme de Transport de Energie Electrică
ESCO	Energy Service Company (Companie de servicii energetice)
ESG	Environmental, Social, and Governance (Criterii de mediu, sociale și de guvernanță)
ETS (Emissions Trading System)	Schema UE de comercializare a certificatelor de emisii de carbon
EUR / USD	Euro / Dolar American
EUREM	European Energy Manager (Program de instruire)
EUROSTAT	Oficiul de statistică al Uniunii Europene
FEERM	Fondul pentru Eficiență Energetică în Sectorul Rezidențial din Republica Moldova
FNDRL	Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală
FRVE	Fondul de Reducere a Vulnerabilității Energetice

Acronim	Denumire
GCIP	Global Cleantech Innovation Programme
GEF	Facilitatea Globală de Mediu
GES	Gaze cu efect de seră
GIZ	Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei)
HANRE	Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE
IDA	Asociația Internațională pentru Dezvoltare
IMM	Întreprinderi Mici și Mijlocii
IMSP SR	Instituție Medico-Sanitară Publică Spitalul Raional
INSPIREE	Proiectul „Inițiativa pentru dezvoltarea infrastructurii publice durabile prin renovări de eficiență energetică”
ISSNPC	Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor
JASPERS	Joint Assistance to Support Projects in European Regions
JCM	Joint Crediting Mechanism
JT	Joasă tensiune
LEA	Linie electrică aeriană
LEADER	Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale (Program UE pentru dezvoltare rurală)
LEC	Linie electrică în cablu
LED	Light Emitting Diode (Diodă emițătoare de lumină)
LULUCF	Land Use, Land Use Change and Forestry
MAIA	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
MDED	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
MEC	Ministerul Educației și Cercetării
MEEP	Moldova Energy Efficiency Project (Eficiență Energetică în Republica Moldova)
MEERM	Mecanismul de Eficiență Energetică Revolving din Moldova
MEEn	Ministerul Energiei
MESA	Proiectul Securitatea Energetică în Republica Moldova
MF	Ministerul Finanțelor
MGRES	Centrala Termoelectrică Moldovenească
MIDR	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
MJ	Ministerul Justiției
MM	Ministerul Mediului

Acronim	Denumire
MOLDAC	Centrul Național de Acreditare
MRV	Monitorizare, raportare și verificare
NCM	Normativ în Construcții
NZEB	Nearly Zero Energy Building (Clădire cu consum de energie aproape zero)
ODA	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului
ONDRL	Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală
OPCOM	Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale din România
OPEED	Operator al pieței de energie electrică desemnat
OPEM	„Operatorul Pieței de Energie” M S.R.L.
OST	Operatorul sistemului de transport
PDD	Planul de Dezvoltare Durabilă
PIC	Planul Investițional de Capital
PIE	Piața internă a energiei
PIN (Project Idea Note)	Document preliminar utilizat pentru a prezenta conturul unui proiect de reducere a emisiilor gazelor cu efect de seră în cadrul JCM
PM	Măsură de politică
PNA	Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la UE 2025-2029
PNIEC	Planul Național Integrat privind Energia și Clima
PPZ	Piața energiei electrice pe Parcursul Zilei
PT	Post de transformare
PZU	Piața pentru Ziua Următoare
RED	Rețele Electrice de Distribuție
RMD	Regiune de Management a Deșeurilor
SAÎ	Societate a Acționarilor de tip Închis
SAMEE	Sistemul de Audit și Management al Eficienței Energetice
SCADA	Supervisory Control and Data Acquisition (Sistem de supraveghere, control și achiziție de date)
SE	Securitate energetică
SER	Surse de energie regenerabilă
SERT	Surse de energie regenerabilă pentru sectorul transport
SHARES	Software for Harmonized Analysis of Renewable Energy Sources (program pentru raportarea energiei regenerabile)
SIEEC	Subsistemul informațional „Eficiența energetică a clădirilor”

Acronim	Denumire
SIME	Subsistemul informațional „Management energetic în clădiri”
SIMPP	Subsistemul informațional „Management programe și proiecte”
SIMVE	Subsistemul informațional „Monitorizare și verificare a economiilor de energie”
SINEE	Sistemul informațional național în domeniul eficienței energetice
STEEM	Proiectul Tranziția Durabilă prin Eficiență Energetică în Moldova
TAIEX	Technical Assistance and Information Exchange (Instrument al Comisiei Europene)
TM	Tone metrice
TVA	Taxa pe Valoarea Adăugată
UCIPE	Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în Domeniul Energeticii
UE	Uniunea Europeană
UIP	Unitatea de Implementare a Proiectului
UNIDO	Organizația Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială

INTRODUCERE

Planul Național Integrat privind Energia și Clima (PNIEC) acoperă cele cinci dimensiuni ale Uniunii Energetice: (i) decarbonizarea, (ii) eficiența energetică, (iii) securitatea energetică, (iv) piața internă a energiei și (v) cercetare, inovare și competitivitate.

PNIEC stabilește, în dimensiunile respective, obiectivele și contribuțiile naționale ale Republicii Moldova până în anul 2030 și conține descrierea politicilor și măsurilor preconizate pentru a fi implementate în vederea atingerii obiectivelor. La acestea se adaugă baza analitică care constă din descrierea situației actuale din Republica Moldova cu privire la cele cinci dimensiuni, precum și din scenarii până în 2050, care se bazează pe date, ipoteze și exerciții de modelare coerente.

PNIEC servește drept cadru de planificare strategică și ca politică publică care va îndruma contribuția Republicii Moldovei la atingerea obiectivelor și Țintelor asumate până în 2050, precum și identifică măsurile necesare pentru atingerea acestora până în 2030. PNIEC își propune să sprijine activitățile de dezvoltare economică, socială și de mediu ale Republicii Moldova într-un mod durabil, oferind beneficii clare pentru cetățeni.

Cadrul național de monitorizare a implementării PNIEC

Conform Planului național integrat privind energia și clima pentru perioada 2025-2030, aprobat prin HG nr. 86/2025, monitorizarea implementării PNIEC este efectuată în comun de Ministerul Energiei și Ministerul Mediului. Astfel în vederea asigurării procesului de monitorizare, prin Ordinul ministrului energiei nr. 23 din 16.03.2026, a fost creat Grupul de lucru responsabil de monitorizarea și evaluarea periodică a implementării politicilor și a măsurilor, precum și a gradului de realizare a obiectivelor Planului național integrat privind energia și clima pentru perioada 2025-2030. Prezentul Raport de progres a fost elaborat în baza informațiilor colectate și sistematizate pe cele 5 dimensiuni ale PNIEC. În procesul de raportare a implementării măsurilor de politici (PM) au participat autoritățile publice centrale, instituțiile din subordinea acestora, agenții economici, precum și autoritățile publice locale.

De asemenea, pentru a reflecta Gradul de realizare a obiectivelor dimensiunii 1 „Decarbonizarea”, în prezentul Raport de progres sunt incluse cele mai recente date disponibile privind emisiile de GES (anii 1990 – 2024).

Scopul și obiectivele cheie ale Raportului de progres

Prezentul Raport de progres privind implementarea PNIEC al Republicii Moldova are drept scop evaluarea progresului înregistrat în implementarea măsurilor de politici (PM) pentru cele 5 dimensiuni ale PNIEC, pentru anul 2025, precum și monitorizarea evoluției în atingerea obiectivelor și Țintelor stabilite în domeniul energiei și climei.

Obiectivele-cheie ale acestui raport de progres sunt:

- Analiza progresului general realizat pe parcursul anului 2025, în implementarea PM prevăzute în cadrul PNIEC și identificarea domeniilor în care s-au înregistrat progrese, precum și aspectele care necesită măsuri suplimentare de intervenție.
- Evaluarea nivelului de realizare a obiectivelor/Țintelor stabilite în domeniul energiei și climei, inclusiv în ceea ce privește decarbonizarea, eficiența energetică, securitatea energetică și dezvoltarea durabilă.
- Asigurarea transparenței în ceea ce privește acțiunile întreprinse de autoritățile publice și alte părți interesate implicate în implementarea PNIEC.
- Identificarea dificultăților și constrângerilor întâmpinate în procesul de implementare și de a evidenția factorii care influențează atingerea rezultatelor planificate.
- Oferirea instrumentului pentru planificarea și fundamentarea deciziilor privind acțiunile viitoare necesare pentru consolidarea implementării PNIEC.

SINTEZĂ EXECUTIVĂ

Raportul prezintă stadiul realizării obiectivelor și măsurilor prevăzute în Planul Național Integrat privind Energia și Clima pentru perioada 2025 - 2030, pentru anul de raportare 2025.

Documentul este structurat pe cele cinci dimensiuni ale Uniunii Energetice și include progresele instituționale, legislative și investiționale comunicate de autoritățile și entitățile responsabile.

În anul 2025 au fost înregistrate progrese importante în domeniul decarbonizării, eficienței energetice, securității energetice și al pieței interne de energie. Cele mai vizibile rezultate țin de dezvoltarea capacităților de producere a energiei din surse regenerabile, lansarea și inițierea operaționalizării piețelor organizate de energie electrică, consolidarea cadrului normativ în domeniul climei și energiei, precum și avansarea proiectelor strategice de interconectare electrică.

Totodată, raportul evidențiază măsuri aflate în fază incipientă sau cu ritm redus de implementare: dezvoltarea serviciilor energetice și a contractelor de performanță energetică, constituirea stocurilor minime de produse petroliere, unele măsuri agricole de reducere a emisiilor, integrarea biocombustibililor în transporturi și majorarea capacităților de stocare a energiei.

Pentru următoarea perioadă de raportare este necesară consolidarea mecanismului de monitorizare PNIEC prin indicatori cantitativi măsurabili, raportare uniformă pe fiecare măsură, delimitarea clară între acțiunile realizate în anul de raportare și acțiunile planificate pentru anii următori, precum și corelarea măsurilor cu sursele de finanțare disponibile.

Tabel 1. Sinteza privind stadiul implementării pe dimensiuni

Dimensiune	Stadiu sintetic	Observații-cheie
1. Decarbonizarea	Progres avansat pe SER și cadru climatic; progres parțial pe taxarea carbonului, stocare, biogaz, agricultură și transporturi.	În 2025 au fost raportate investiții în capacități noi însumând 315,75 MW capacități fotovoltaice (cu prosumatori) și 85,69 MW capacități eoliene instalate; au fost avansate acțiunile MRV, CBAM, JCM și măsurile de împădurire.
2. Eficiența energetică	Progres moderat spre avansat.	FEERM, proiecte publice, programul EcoVoucher pentru electrocasnice și modernizări de infrastructură au înregistrat rezultate.
3. Securitatea energetică	Progres avansat pe interconectări și diversificare.	LEA Vulcănești-Chișinău finalizată; lansată procedura internațională de achiziții publice pentru servicii de proiectare și execuție a LEA 400 kV Bălți–Suceava și modernizarea stației electrice Bălți 330 kV; instituirea Comisiei de cercetare privind construcția LEA Strășeni – Gutinaș și modernizarea stației electrice Strășeni 330 kV – finanțare identificată și studiul de fezabilitate în proces de realizare.
4. Piața internă a energiei	Progres avansat.	Piața pentru Ziua Următoare (PZU) și Piața pe Parcursul Zilei (PPZ) au fost lansate în decembrie 2025; OPEM a fost desemnat în calitate de OPEED, a fost adoptată Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică și Legea nr. 227/2025 pentru modificarea Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale.
5. Cercetare, inovare și competitivitate	Progres moderat.	5 din 7 măsuri au fost inițiate; este necesară orientarea proiectelor spre rezultate tehnologice aplicabile în energie.

Implementarea măsurilor de politici

În cele ce urmează este prezentată descrierea parcursului de implementare pentru fiecare din lista măsurilor din cadrul dimensiunilor PNIEC.

Dimensiunea 1: Decarbonizare

Dimensiunea decarbonizare din PNIEC pentru Republica Moldova se bazează pe Acordul de la Paris din 2015, al cărui scop este limitarea încălzirii globale la sub 2°C în comparație cu nivelurile preindustriale.

Republica Moldova este semnatară a Acordului de la Paris și în martie 2020 a prezentat Secretariatului CONUSC Contribuția Națională Determinată (CND) actualizată a Republicii Moldova, care include următoarele ținte până în 2030:

- obiectivul necondiționat la nivelul întregii economii de reducere, până în 2030, a emisiilor de gaze cu efect de seră cu 70% comparativ cu 1990;
- obiectivul condiționat la nivelul întregii economii, conform căruia emisiile ar putea fi reduse cu până la 88% față de nivelurile din 1990.

Republica Moldova a prezentat a treia Contribuție Națională Determinată (**NDC 3.0**) în mai 2025 prin intermediul [Ministerului Mediului](#), stabilind un angajament climatic ambițios de reducere a emisiilor nete de gaze cu efect de seră cu 75% până în 2035 comparativ cu nivelurile din 1990.

Promovarea utilizării energiei produse din surse regenerabile cu substituirea surselor de energie bazate pe arderea combustibililor fosili are cea mai decisivă contribuție în atingerea obiectivelor de mediu asumate. Astfel, PNIEC formulează cadrul politicilor și măsurilor propuse în sensul atingerii obiectivului național privind atingerea unei ponderi de minimum 27% a energiei din surse regenerabile în consumul final de energie către 2030. Acest obiectiv a fost asumat de Republica Moldova prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice Nr. 2022/02/MC-EnC din 15.12.2022. Acest obiectiv obligatoriu este defalcat în PNIEC în mai multe obiective sectoriale: 42,5% este ponderea energiei regenerabile în sectorul încălzire și răcire, inclusiv, 2,3% pentru pompele termice; 31,2% va fi ponderea consumului de energie electrică din surse de energie regenerabile; 6,9% este ponderea consumului energiei regenerabile ca urmare a electrificării sectorului transportului și 7,6% - ponderea de utilizare a biocombustibililor în același sector.

PNIEC prevede implementarea unui set complex de politici și măsuri orientate spre reducerea emisiilor de GES în toate sectoarele economiei naționale, inclusiv în energetică, transport, industrie, agricultură, gestionarea deșeurilor și utilizarea terenurilor. Printre măsurile prioritare se numără:

- dezvoltarea capacităților de producere a energiei electrice din surse regenerabile, inclusiv instalarea centralelor fotovoltaice și a parcurilor eoliene;
- promovarea comunităților energetice și a mecanismelor de sprijin pentru prosumatori;
- integrarea pompelor de căldură și a centralelor pe bază de biomasă în sistemele centralizate de alimentare cu energie termică;
- promovarea mobilității durabile și a electrificării transportului;
- creșterea eficienței energetice în sectorul industrial și în clădiri;
- împădurirea și extinderea suprafețelor forestiere;
- implementarea măsurilor de reducere a emisiilor în agricultură și managementul deșeurilor.

În același timp, dimensiunea de decarbonizare este strâns corelată cu obiectivele de securitate energetică ale Republicii Moldova, în special în contextul reducerii dependenței de importurile de combustibili fosili și diversificării surselor și rutelor de aprovizionare cu energie. În acest sens, dezvoltarea infrastructurii energetice și consolidarea interconectărilor regionale reprezintă elemente esențiale pentru asigurarea rezilienței sistemului energetic național.

Totodată, în scopul asigurării securității aprovizionării cu gaze naturale a Republicii Moldova au fost asigurate două căi de atingere a acestui obiectiv strategic, și anume: extinderea gazoductului Iași-Ungheni pe direcția Chișinău și asigurarea inversării fluxului de gaze pe sistemul de conducte magistrale Trans-Balcanice.

PM_DC1: Mecanismul de ajustare a carbonului la frontieră (CBAM)

Cadrul pentru monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de procesele industriale, în conformitate cu cerințele Uniunii Europene,

Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului cu relevanță pentru SEE și Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2066 al Comisiei din 19 decembrie 2018 privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră, au fost transpuse (parțial) în legislația națională prin Legea nr. 74/2024 privind acțiunile climatice și HG nr. 1277/2018 cu privire la instituirea și funcționarea Sistemului național de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră și altor informații relevante pentru schimbările climatice. HG nr. 1277/2018 a fost completată ulterior cu aprobarea unor regulamente dedicate în 2022, 2023 și 2024, ultimele fiind HG nr. 575/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră provenite de la instalațiile staționare și activitățile din domeniul aviației și HG nr. 544/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de transportul maritim.

Cadrul normativ menționat a intrat în vigoare la finele anului 2025. Totodată, în scopul operaționalizării mecanismului MRV, pe parcursul anului 2025 au fost modificate Legea nr. 74/2024 privind acțiunile climatice și Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale. Prin aceste modificări, componenta privind emisiile de gaze cu efect de seră a fost introdusă ca parte integrantă a autorizației/autorizației integrate de mediu.

De asemenea, pe parcursul anului 2025 a fost elaborat proiectul hotărârii de Guvern prin care, ulterior perioadei de raportare, la 20 mai 2026, a fost aprobat, prin HG nr. 257/2026, Regulamentul privind acreditarea și cerințele aplicabile verifcătorilor emisiilor de gaze cu efect de seră, care transpune Regulamentul (UE) 2018/2067 privind verificarea datelor și acreditarea verifcătorilor.

A fost aprobat Ordinul ministrului mediului nr. 123 din 20 august 2025 privind aprobarea listei operatorilor instalațiilor staționare ale căror activități sunt specificate în Anexa nr. 1 la Legea nr. 74/2024.

În ceea ce privește mecanismul CBAM, Regulamentul UE 2023/956 de stabilire a unui mecanism de ajustare a carbonului la frontieră urmează a fi modificat pe parcursul anului 2026. Acest fapt creează anumite incertitudini privind modul de aplicare a mecanismului în anul 2026, acesta fiind primul an de aplicare.

În contextul perioadei definitive a mecanismului CBAM (1 ianuarie 2026), cu suportul Programului EU4Energy Governance Phase II+ și al Comisiei Europene, a fost organizat seminarul din 22 decembrie 2025 dedicat consolidării capacităților privind implicațiile practice asupra pieței energiei electrice în perioada definitivă a CBAM.

Cu referire la Mecanismul CBAM, la data de 22 decembrie 2025 a avut loc atelierul de lucru online cu tema „Așteptările părților interesate și implicațiile practice asupra pieței de energie electrică în perioada definitivă a CBAM”, organizat în cadrul proiectului EU4Energy Governance Phase II+.

La atelier au fost invitați operatorii care cad sub incidența CBAM și au beneficiat de un cadru deschis de informare și dialog. Agenda evenimentului a avut scopul prezentării regulilor, implicațiilor practice și cerințelor de raportare aplicabile producătorilor/exportatorilor de ciment, aluminiu, îngrășămintă, fier și oțel, hidrogen și energie electrică.

În ceea ce privește instruirile aferente metodologiilor utilizate în cadrul mecanismului MRV, acestea sunt planificate pentru anul 2026. Instruirile vor fi dedicate autorităților competente, operatorilor instalațiilor staționare, operatorilor de aeronave, precum și Centrului Național de Acreditare din Republica Moldova (MOLDAC).

PM_DC2: Implementarea unui sistem de tranzacționare a certificatelor de emisii

Ca urmare a procesului de screening bilateral din 2025 și în contextul alinierii Republicii Moldova la acquis-ul Uniunii Europene în domeniul climei, pentru anul 2026 au fost planificate acțiuni de ajustare a cadrului normativ național. Acestea includ modificarea Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice și noi hotărâri de guvern subsecvente.

Modificările propuse au drept scop transpunerea prevederilor Directiva 2003/87/CE de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră EU ETS și ale Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2018/2066, prin extinderea cadrului național MRV asupra tuturor sectoarelor care intră sub incidența sistemului ETS. Această ajustare va permite aplicarea corespunzătoare a cerințelor privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Aplicarea EU ETS va avea loc din momentul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, în conformitate cu prevederile și eventualele clauze tranzitorii care vor fi incluse în Tratatul de aderare. În acest context, se menționează că Republica Moldova a solicitat o perioadă de tranziție în ceea ce privește tranzacționarea certificatelor de emisii.

PM_DC3: Mecanismul de coordonare a schimbărilor climatice

Pe parcursul anului 2024 a fost aprobată HG nr. 425/2024 cu privire la organizarea și funcționarea Comisiei naționale privind schimbările climatice. În vederea eficientizării activității Comisiei și a consolidării procesului de coordonare intersectorială, se află în curs de creare grupurile de lucru sectoriale, care vor avea rolul de a oferi suport tehnic și de a asigura fundamentarea deciziilor la nivelul Comisiei. Aceste grupuri vor contribui la o mai bună implementare a politicilor climatice și la monitorizarea progresului în sectoarele relevante.

PM_DC4: Dezvoltarea proiectelor din cadrul Mecanismului Comun de Creditare (JCM) promovat de Japonia

Pe parcursul anului 2025, reprezentanții Ministerului Mediului au participat la ședințe de lucru desfășurate atât cu reprezentanții părții japoneze, cât și cu agenții economici care au depus propuneri de proiecte în format PIN în cadrul Mecanismului Comun de Creditare (Joint Crediting Mechanism – JCM).

În acest context, la data de 5 septembrie 2025, reprezentanți ai Ministerului Mediului, împreună cu membrii Comitetului mixt de coordonare a proiectelor JCM, au efectuat o vizită de lucru la sediile agenților economici S.R.L. „Zernoff” și S.R.L. „BIONICA ENERGY”. Întâlnirile au avut drept scop coordonarea pașilor necesari pentru obținerea acordului de mediu, precum și pentru integrarea proiectelor (PIN-urilor) în planurile naționale de reducere a emisiilor de dioxid de carbon și de promovare a surselor regenerabile de energie. Totodată, discuțiile au vizat aspectele tehnice ale proiectelor, selectarea tehnologiilor moderne și alinierea la standardele europene de protecție a mediului.

Ca urmare a recomandărilor formulate în cadrul vizitelor menționate, la data de 23.12.2025 a fost convocată ședința Comitetului mixt de coordonare a proiectelor JCM (instituit prin Ordinul ministrului mediului nr. 64 din 16.04.2024), în vederea examinării și aprobării a două propuneri de proiecte, după cum urmează:

- MD_PIN001 – captarea gazelor de depozit din depozitul de deșeuri și generarea energiei electrice prin valorificarea biogazului;
- MD_PIN002 – proiect JCM privind implementarea unui sistem de fermentare a metanului pentru valorificarea energetică a deșeurilor în cadrul unei fabrici de bere cu producere de etanol. Urmare a aprobării PIN-urilor, dezvoltatorii de proiecte urmează să treacă în următoarea etapă de elaborare a documentației de proiect (PDD – Project Design Document).

PM_DC5: Introducerea taxei de carbon

În vederea atingerii obiectivelor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, inclusiv reducerea acestora cu 70% (cu LULUCF) până în anul 2030 față de nivelurile din 1990, precum și realizarea neutralității climatice până în anul 2050, au fost inițiate acțiuni de dezvoltare a cadrului normativ în domeniul fiscalității de mediu.

În acest context, în luna decembrie 2025, a fost inițiată elaborarea proiectului de lege privind plățile și taxele de mediu. Proiectul vizează revizuirea plăților și taxelor existente, precum și introducerea unor noi instrumente economice pentru reducerea poluării, inclusiv instituirea taxei de carbon. Taxa de carbon este destinată operatorilor instalațiilor staționare (deținători ai autorizației integrate de mediu sau ai autorizației de mediu), precum și operatorilor aeronavelor, în conformitate cu prevederile Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice.

Totodată, proiectul prevede majorarea graduală a cotelor taxei de carbon, în vederea stimulării reducerii emisiilor și alinierii la obiectivele climatice asumate.

De asemenea, pe parcursul anului de raportare, a fost elaborat studiul „Carbon Pricing Implementation Support in Moldova”, realizat de Banca Mondială, care oferă o analiză detaliată și recomandări tehnice privind opțiunile de instituire a mecanismelor de stabilire a prețului carbonului în Republica Moldova.

Studiul prezintă o importanță strategică majoră, întrucât:

- evaluează diferite instrumente de stabilire a prețului carbonului (precum sisteme de tip ETS, taxe pe carbon sau mecanisme hibride), adaptate contextului național;
- analizează impactul economic, social și sectorial al acestor instrumente, inclusiv asupra competitivității industriei și a gospodăriilor;
- oferă recomandări privind alinierea la acquis-ul UE, în special în contextul pregătirii pentru integrarea în mecanisme precum EU ETS și interacțiunea cu CBAM;

Rezultatele studiului constituie o bază analitică esențială pentru introducerea taxei de carbon în Republica Moldova.

Ministerul Finanțelor precizează că Ministerul Mediului deține rolul de instituție responsabilă pentru elaborarea și promovarea cadrului normativ aferent introducerii taxei pe carbon, iar Ministerul Finanțelor asigură suportul necesar în procesul de analiză fiscal-bugetară și implementare. Totodată, menționăm că a fost examinat Raportul elaborat de World Bank privind taxa pe carbon.

Pentru perioada de timp până în anul 2030, Ministerul Mediului a pus în dezbatere publică, în luna martie 2026, o inițiativă legislativă intitulată Proiect de lege privind plățile și taxele de mediu. Acest proiect prevedea inițial instituirea unei taxe carbon în valoare de 80 MDL/tona CO₂ echivalent în 2026, crescând gradual la 400 MDL/tona CO₂ echivalent în 2030. Proiectul a fost ajustat și lansat în consultare repetată în iulie 2026, o modificare substanțială fiind anul de începere a aplicării taxei carbon care devine 2027, cu aceeași valoare de început de 80 MDL/tona CO₂ echivalent.

PM_DC6: Instalarea sistemelor de stocare a energiei în baterii pentru asigurarea reglajului automat al frecvenței

Măsura vizează creșterea fiabilității rețelei electroenergetice, gestionarea eficientă a rezervelor de echilibrare și integrarea accelerată a surselor de energie regenerabilă (SER). Principalele evoluții și date verificate privind implementarea:

La 30 septembrie 2025, Î.S. „Moldelectrica” a publicat documentația și anunțul oficial privind inițierea licitațiilor pentru contractarea serviciilor de echilibrare și sistem (vizând atât unități existente, cât și capacități noi). Verificarea finală a fost programată pentru decembrie 2025.

Până la sfârșitul anului 2025 au fost puse în funcțiune capacități de stocare de circa 50 MWh. De asemenea, pentru noile centrale eoliene atribuite prin licitații (până la 170 MW), a fost introdusă cerința obligatorie de integrare a sistemelor de stocare de cel puțin 22 MW / 44 MWh.

Proiectul S.A. „CET-Nord” prevede instalarea unui sistem de stocare a energiei (BESS) de circa 70 MW (și un modul de motoare pe gaz de ~22 MWe) a fost sistat temporar în urma întreruperii finanțării USAID, rămânând proiect strategic național pentru care autoritățile caută soluții alternative de finanțare (BERD/BEI, granturi UE/E5P, garanții de stat sau PPP).

PM_DC7: Construcția de noi CET-uri pe biogaz

Conform informațiilor oferite de I. P. CNED în anul 2025 nu au fost construite CET-uri noi pe biogaz.

PM_DC8: Construcția CET-urilor care funcționează pe bază de deșuri

Societatea cu Răspundere Limitată BIONICA ENERGY, dezvoltă din 2021 și deține o rețea de captare și valorificare a biogazului generat în urma procesului de depozitare a deșeurilor menajere solide din poligonul Țințăreni.

În 2025, pentru valorificarea biogazului a fost instalat și pus în funcțiune un motor cu ardere internă cuplat la un generator cu o capacitate de 400 kW, utilizat pentru conversia biogazului în energie electrică. Urmare a procesului de transformare, în rețeaua de energie electrică se injectează zilnic 9 600 kWh.

Totodată, actualmente este în proces de pregătire pentru punerea în funcțiune a unei unități suplimentare (motor cu ardere internă), cu o capacitate estimată de circa 1,5 MW, ceea ce va permite creșterea semnificativă a volumului de energie produsă (Sursa Raport PDER 2025).

PM_DC9: Elaborarea cadrului secundar de reglementare pentru implementarea Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale

Pe parcursul perioadei de raportare, în vederea operaționalizării prevederilor Legii nr. 227/2022, au fost adoptate 15 acte normative (2 hotărâri de guvern și 13 ordine); alte 4 acte din lista de mai jos au fost adoptate în afara perioadei de raportare – unul în anul 2024 și trei în martie 2026:

1. A fost aprobată [HG nr. 235/2025](#) pentru aprobarea Metodologiei de calculare a costului autorizației integrate de mediu și al autorizației de mediu, a Nomenclatorului serviciilor aferente emiterii autorizației integrate de mediu și al autorizației de mediu și cuantumului tarifelor la acestea;
2. A fost aprobată [HG nr. 779/2025](#) cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și prestarea serviciilor publice de emiterie a autorizației integrate de mediu și a autorizației de mediu;
3. A fost emis [Ordinul MM nr. 186 din 5.11.2024](#) privind aprobarea Ghidului cu privire la elaborarea Raportului privind situația de referință;
4. A fost emis [Ordinul nr. 210 din 30.12.2025](#) cu privire la aprobarea Deciziei privind stabilirea perioadelor de pornire și de oprire a instalațiilor de ardere de dimensiuni mari în sensul Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale.
5. Au fost aprobate la nivel național concluziile privind cele mai bune tehnici disponibile (concluziile BAT), prin următoarele ordine:
 - 5.1 [Ordinul nr. 185 din 12.12.2025](#), cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile referitor la creșterea în sistem intensiv a păsărilor de curte și a porcilor;
 - 5.2 [Ordinul MM nr. 144 din 03.10.2025](#), cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile pentru tratarea deșeurilor;
 - 5.3 [Ordinul MM nr. 148 din 03.10.2025](#), cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile pentru industria alimentară, a băuturilor și a laptelui;
 - 5.4 [Ordinul MM nr. 143 din 03.10.2025](#), cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile referitor la producerea cimentului, varului și oxidului de magneziu;
 - 5.5 [Ordinul MM nr. 146 din 03.10.2025](#), cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru producția de celuloză, hârtie și carton;
 - 5.6 [Ordinul MM nr. 147 din 03.10.2025](#), cu privire la adoptarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru abatoare și pentru sectoarele subproduselor de origine animală și/sau coproduselor comestibile;
 - 5.7 [Ordin nr. 199 din 26.12.2025](#) cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru instalațiile de ardere de dimensiuni mari;
 - 5.8 [Ordinul MM nr. 145 din 03.10.2025](#), cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile pentru industria textilă;
 - 5.9 [Ordinul MM nr. 159 din 15.10.2025](#) cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile pentru fabricarea sticlei;
 - 5.10 [Ordinul MM nr. 158 din 15.10.2025](#) cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile pentru tăbăcirea pieilor;

- 5.11 [Ordinul MM nr.160 din 15.10.2025](#) cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile pentru rafinarea petrolului mineral și a gazului;
- 5.12 [Ordinul nr. 206 din 26.12.25](#) cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile pentru incinerarea deșeurilor;
- 5.13 [Ordinul nr. 39 din 12.03.2026](#) cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile pentru producția de fontă și oțel;
- 5.14 [Ordinul nr. 40 din 12.03.2026](#) cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile pentru producerea de panouri pe bază de lemn;
- 5.15 [Ordinul nr. 41 din 12.03.2026](#) cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile pentru producerea de clorcalci.

La etapa actuală, a fost elaborat proiectul de ordin cu privire la aprobarea Ghidului privind emiterea autorizației integrate de mediu, a autorizației de mediu și înregistrarea activităților, acesta aflându-se în etapa de consultări. Totodată, este în proces de definitivare proiectul de hotărâre de guvern pentru modificarea HG nr. 373/2018 cu privire la Registrul național al emisiilor și al transferului de poluanți. În continuare, urmează a fi modificată Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale, în vederea transpunerii prevederilor Directivei (UE) 2024/1785 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 aprilie 2024 de modificare a Directivei 2010/75/UE privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării).

PM DC10: Implementarea sistemului de management al energiei în conformitate cu standardul moldovenesc SM EN ISO 50001: 2019

Începând cu 2011 până la finele anului 2025, Camera de Comerț și Industrie (CCI) din Republica Moldova, prin intermediul programului internațional EUREM a pregătit circa 170 de manageri energetici certificați și antrenați la nivel local, care activează în cadrul întreprinderilor private și al instituțiilor publice ca experți responsabili de auditul, planificarea și implementarea proiectelor de eficiență energetică. Este în curs procesul de încadrare a managerilor energetici în sectorul public, în special în autoritățile publice locale, fiind în proces de identificare a surselor de finanțare pentru remunerarea acestei categorii de personal. [link](#)

Centrul Național de Acreditare din Republica Moldova (MOLDAC) a inclus în Planul de acțiuni 2026, dezvoltarea subschemei de acreditare ISO/IEC 17021 pentru ISO 50001, prin sisteme de management energetic. A fost organizată masa rotundă cu Ministerul Energiei (ME), Centrul Național pentru Energie Durabilă (CNED), Institutul Energetic, Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare (CMAC), Certmatcon SRL, Sim Cert SRL, în vederea examinării oportunității dezvoltării subschemei menționate. În prezent MOLDAC este la etapa identificării experților din ONA (Organism Național de Acreditare) din țările membre UE pentru suport în procesul de dezvoltare a subschemei. [link](#)

PM DC11: Co-incinerarea combustibililor alternativi (biomasă și deșeuri menajere solide) în producerea de clinker

Măsura vizează decarbonizarea sectorului industrial prin susținerea tranziției către producerea cimentului cu amprentă redusă de carbon. Obiectivul urmărit constă în reducerea emisiilor specifice asociate producerii cimentului și în obținerea unor reduceri de emisii de până la 220 ktCO₂e până în anul 2030.

Conform HG nr. 659/2023, atingerea acestui obiectiv este asociată reducerii conținutului de clincher, majorării ratei de substituire a combustibililor fosili cu combustibili alternativi derivați din deșeuri și biomasă, precum și utilizării materiilor prime alternative și optimizării proceselor tehnologice și logistice.

Potrivit informațiilor comunicate de compania Holcim Moldova, planul de acțiuni aferent acestei măsuri se află, la etapa actuală, în fază de concept.

PM DC12: Proiectul privind deșeurile solide din Republica Moldova

Implementarea proiectului „Deșeuri solide în Republica Moldova” a înregistrat progrese pe parcursul anului 2025, în special prin avansarea etapelor pregătitoare și de implementare în cadrul regiunilor de management al deșeurilor.

Astfel, în Regiunea de Management a Deșeurilor (RMD) nr. 1 (Cahul, Cantemir, Taraclia, Ceadâr-Lunga, Comrat și Vulcănești), au fost realizate acțiuni orientate spre identificarea terenurilor necesare dezvoltării infrastructurii regionale de management integrat al deșeurilor, inclusiv prin proceduri de separare, comasare sau schimbare a destinației acestora.

În RMD nr. 2 (Leova, Cimișlia, Basarabeasca, Căușeni și Ștefan Vodă), RMD nr. 4 (mun. Chișinău, Hîncești, Ialoveni, Anenii Noi, Strășeni, Orhei, Criuleni) și RMD nr. 7 (mun. Bălți, or. Drochia, or. Rîșcani, or. Glodeni, or. Florești, or. Fălești, or. Sângerei, mun. Soroca, or. Șoldănești, or. Rezina și or. Telenești), au fost constituite echipele de implementare și a fost inițiat procesul de elaborare a studiilor de fezabilitate, cu termen estimat de finalizare în luna decembrie 2026.

Totodată, în RMD nr. 5 (Ungheni, Nisporeni, Călărași) și RMD nr. 8 (Briceni, Ocnița, Edineț și Dondușeni), au fost lansate procedurile de achiziții pentru lucrările de proiectare și construcție a infrastructurii regionale, fiind parcurse etapele de verificare a eligibilității operatorilor economici și de evaluare a ofertelor economice.

PM_DC13: Implementarea sistemului agriculturii conservative

Practicarea principiilor agriculturii conservative s-a aplicat pe o suprafață de circa 120 000 ha estimativ, în baza Legii nr. 303/2025 privind utilizarea, conservarea și protecția solurilor. Anul 2025 a consolidat acest model prin reforme ale subvențiilor agricole condiționate de practici eco-active și prin demararea proiectelor de creditare a carbonului pentru fermierii care sechestrează CO₂ în sol. Aceste măsuri, susținute de angajamentele din PNIEC, transformă conservarea solului dintr-o simplă tehnică agrotehnică într-o componentă strategică a securității climatice și a profitabilității naționale.

PM_DC14: Depozitarea gunoiului de grajd în platforme comunale sau în depozite individuale

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a raportat că acțiunea dată este în proces de implementare.

PM_DC15: Promovarea tehnologiilor de hrănire a taurinelor prin utilizarea de furaje în formă de amestecuri unice (monorație) fără sau cu cantități mici de nutrețuri verzi

Organizarea și desfășurarea unui seminar tematic, în comun cu Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală (CCAR), destinat crescătorilor de bovine, privind alimentația rațională a taurinelor de lapte, utilizarea amestecurilor unice (monorație) și aplicarea aditivilor furajeri (saponine, ionofori), precum și participarea la seminarul de finalizare a activității grupului tematic de lucru nr. 2 privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră, în contextul elaborării Raportului Bial de Transparență al Republicii Moldova (20.02.2025, Chișinău).

PM_DC16: Promovarea utilizării de tescovină de struguri în rațiile pentru rumegătoare în scopul reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră

Desfășurarea activităților de informare și promovare privind utilizarea resurselor furajere alternative (tescovina de poamă) în alimentația rumegătoarelor; planificarea reluării cercetărilor după dotarea laboratorului

PM_DC17: Împădurirea terenurilor

În cadrul Programului Național de Extindere și Reabilitare a pădurilor, aprobat prin HG nr. 55/2023, în anul 2025, au fost efectuate lucrări de împădurire a terenurilor APL pe suprafața de 3707 ha.

PM_DC18: Crearea de perdele forestiere de protecție

În cadrul Proiectului "Agricultura Competitivă în Moldova" au fost reabilitate 676,2 ha perdele de protecție

PM_DC19: Plantarea de culturi energetice

Pentru anul de raportare 2025, nu au fost raportate date despre plantarea culturilor energetice.

PM_DC20: Instalarea centralelor fotovoltaice cu capacitatea de 165 MW

Conform CNED până la sfârșitul anului 2025 au fost instalate sisteme fotovoltaice cu capacitatea totală de 515,28 MW (împreună cu prosumatori – 710,56 MW), din care 302,79 MW pe

piața liberă, 60,00 MW la preț fix, 151,9 MW la tarif fix iar în baza Legii nr. 160/2007 privind energia regenerabilă (abrogată prin Legea nr. 10/2016) au fost instalate 0,59 MW.

În cadrul licitației desfășurate în iunie 2025 pentru centrale electrice fotovoltaice, au fost depuse și examinate 24 de oferte. Din totalul de 24 de oferte examinate, Comisia de licitații a desemnat 6 oferte câștigătoare.

Instalații fotovoltaice racordate la rețeaua de transport în gestiunea ÎS Moldelectrica, în total 264,33 MW, din care: preț fix – 60 MW, piața liberă – 179,49 MW, tarif fix – 24,84 MW.

Către anul 2025, la rețeaua de distribuție administrată de ÎCS „Premier Energy Distribution” SA au fost racordate 76 de centrale de producere a energiei din surse regenerabile, cu o capacitate instalată totală de aproximativ 99 MW, ajungând la un total de 315 centrale cu o capacitate de generare de 438,126 MW, care au livrat în rețea 421 GWh de energie electrică. Capacitățile racordate de ÎCS „Premier Energy Distribution” SA ce au fost puse în funcțiune pe parcursul anului 2025 – 73,39 MW, din care: piața liberă – 57,67 MW, tarif fix – 15,73 MW. Prin intermediul Navitas Energy, parte a Grupului Premier Energy, în anul 2025 au fost construite și puse în funcțiune 4 parcuri fotovoltaice, ajungând la 15 parcuri operaționale, cu o capacitate totală de peste 35,57 MW și o producție anuală estimată la 52 GWh, contribuind la realizarea Planului Național de Energie Verde și la consolidarea securității energetice a Republicii Moldova.

Conform informațiilor oferite de S.A. „RED-Nord”, au fost examinate, avizate și racordate instalații fotovoltaice la rețeaua de distribuție până la sfârșitul anului 2025 – 77,154 MW, din care: piața liberă – 53,08 MW, tarif fix – 4,45 MW, inclusiv prin coordonarea soluțiilor tehnice, instalarea/verificarea echipamentelor de măsurare și integrarea instalațiilor în evidența comercială.

PM_DC21: Instalarea parcurilor eoliene cu o capacitate de 230 MW

Conform PNIEC, cifra de 230 MW reprezintă ținta națională de capacitate nouă ce urmează a fi instalată în parcuri eoliene până în anul 2030. La sfârșitul anului 2025, capacitatea totală instalată a centralelor eoliene din Republica Moldova a ajuns la aproximativ 246,52 MW, care se compune din 85,69 MW capacitate nouă și cele 160,83 MW existente la finele anului 2024, respectiv 37,3% din ținta de 230 MW capacitate nouă până în 2030. În urma procesului de licitație pentru statutul de producător eligibil mare (care a vizat o cotă de 105 MW pentru energie eoliană), au fost desemnate câștigătoare 5 oferte din 16 pentru proiecte eoliene. Pe parcursul anului 2025 a fost pusă în funcțiune o capacitate eoliană de 85,69 MW, integral în regim de contract negociabil pe piața liberă. Ponderea capacității de generare din surse eoliene în totalul SER a ajuns la 27%.

ÎS Moldelectrica a racordat la rețelele electrice de transport în total la sfârșitul anului 2025 capacitatea de 246,52 MW.

În gestionarea ÎCS „Premier Energy Distribution” SA au fost în total la sfârșitul anului 2025 – 162,47 MW.

În gestionarea SA RED-Nord au fost în total la sfârșitul anului 2025 – 84,05 MW.

PM_DC22: Promovarea comunităților de energie din surse regenerabile

Pe parcursul anului 2025 au fost elaborate 2 materiale informative și publicate pe pagina web oficială a IP CNED:

1. Evaluarea cadrului legal național pentru identificarea opțiunilor legale privind înregistrarea și funcționarea unei Comunități de energie din surse regenerabile.¹
2. Ghid cu privire la crearea și operaționalizarea comunităților de Energie din Surse Regenerabile.²

De asemenea, meniul dedicat comunităților energetice de pe pagina web este suplimentat continuu cu informații.³

Au fost oferite peste 30 de consultații potențialilor beneficiari. În anul 2025, în Republica Moldova a fost lansat proiectul pilot pentru primele 4 comunități de energie din surse regenerabile (selectate și sprijinite în cadrul programului pilot finanțat de PNUD, Suedia și Norvegia, în parteneriat cu Ministerul Energiei).

¹ https://cned.gov.md/sites/default/files/document/attachments/ghid_cadrul_legal_ec_undp.pdf

² https://cned.gov.md/sites/default/files/document/attachments/ghid_crearea_ec_undp.pdf

³ <https://cned.gov.md/ro/comunitati-energetice>

Cele 4 comunități energetice inițiate în 2025 sunt:

1. Comuna Logănești (raionul Hîncești);
2. Satul Cociulia (raionul Cantemir);
3. Bloc locativ din municipiul Chișinău (care reprezintă un proiect pilot distinct în mediul urban).
4. Bloc locativ din municipiul Chișinău (al doilea proiect pilot în mediul urban).

La Ministerul Energiei a fost elaborat proiectul de lege cu privire la oferirea statutului juridic de comunitate energetică, care la moment se află la etapa de consultări publice.

PM_DC23: Integrarea centralelor termice pe biomasă în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică

Pe parcursul anului 2025 nu au fost înregistrate capacități noi instalate ale centralelor termice pe biomasă în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică.

De către Termoelectrica S.A. a fost elaborat conceptul Programului de modernizare a centralelor termice suburbane prin trecerea la biomasă solidă; este realizată analiza tehnică a 13 centrale eligibile; sunt estimate capacitățile cazanelor, necesarul de biomasă, investițiile și programul etapizat de implementare (2026–2034).

PM_DC24: Integrarea pompelor de căldură în sistemele centralizate de alimentare cu energie termică

Pe parcursul anului 2025 nu au fost înregistrate capacități noi instalate privind integrarea pompelor de căldură în sistemele centralizate de alimentare cu energie termică. Nu au fost realizate acțiuni la această etapă, urmează elaborarea conceptului și a analizei preliminare.

Agencia Internațională pentru Energie (IEA) a prezentat în decembrie 2025 o foaie de parcurs pentru dezvoltarea pieței pompelor de căldură în Moldova, subliniind rolul lor strategic în reducerea dependenței de gaz și integrarea cu surse regenerabile.

PM_DC25: Evaluarea potențialului energetic al surselor geotermale și definirea cadrului normativ necesar pentru valorificarea acestuia

Cadrul normativ care reglementează sursele de energie regenerabilă, incluzând explicit sistemele geotermale a fost ajustat în anul 2025 (prin modificarea Legii nr. 10/2016 [privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile](#)). A fost elaborat și publicat oficial Studiul de evaluare a potențialului geotermal „Potențialul Geotermal al Republicii Moldova” realizat în cadrul Programului Global Cleantech Innovation Programme în Moldova (GCIP Moldova), care este un program al Organizației Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială (UNIDO), finanțat de Facilitatea Globală de Mediu (GEF) și implementat în Republica Moldova de către IP Centrul Național pentru Energie Durabilă (CNED).⁴

PM_DC26: Promovarea orașelor verzi sustenabile pentru Republica Moldova

În vederea promovării inițiativei privind orașele verzi sustenabile pentru Republica Moldova, în anul 2025 au fost procurate 18 unități de transport public modern (14 microbuze Vanche și 4 autobuze Yutong Bus) pentru a îmbunătăți mobilitatea urbană în mun. Ungheni. Unul dintre obiective a fost, inclusiv, reducerea impactului transportului public asupra mediului grație unor unități de transport performant, cu nivel scăzut de poluare a aerului.

La etapa actuală, ponderea transportului eficient energetic, înregistrată la finele anului 2025, din numărul total de autoturisme constituie 6,92%, care include transportul electric și hibrid. Calculul ponderii SER în transporturi va fi efectuat prin instrumentul SHARES. Conform datelor preluate din instrumentul SHARES publicat pe pagina oficială EUROSTAT ponderea SER-T pentru anul 2024 a înregistrat o valoare de 0,06%.

4

https://cned.gov.md/sites/default/files/document/attachments/proiect_final_geotermal_moldova_fi nal.pdf

PM_DC27: Promovarea biocombustibililor și a biolichidelor pentru asigurarea creșterii consumului de energie din surse regenerabile în sectorul transporturilor

În februarie 2025, Guvernul a aprobat HG nr. 53 din 05.02.2025 privind aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră. Conform datelor preluate din instrumentul SHARES publicat pe pagina oficială EUROSTAT pentru anul 2025 nu s-au înregistrat biocarburanți.

PM_DC28: Promovarea electrificării transportului feroviar

Un program pregătit va reprezenta un instrument esențial de planificare pentru identificarea, evaluarea și prioritizarea proiectelor viitoare de infrastructură, asigurând o legătură clară între obiectivele strategice, necesitățile sectorului și pregătirea investițiilor concrete. Totodată, este în proces de promovare prima etapă de electrificare a conexiunii feroviare Iași–Ungheni, care reprezintă un proiect-pilot cu relevanță strategică pentru modernizarea infrastructurii feroviare și integrarea acesteia în rețeaua europeană de transport. Această intervenție va contribui la îmbunătățirea conectivității transfrontaliere cu România, la creșterea eficienței transportului feroviar și la crearea premiselor pentru extinderea treptată a electrificării pe alte segmente prioritare ale rețelei feroviare naționale.

PM_DC29: Promovarea tehnologiilor verzi în sectorul privat

Pentru anul 2025, conform proiectelor prezentate, cei 5 câștigători ai ediției GCIP Moldova 2024 estimau, prin implementarea soluțiilor propuse, o reducere anuală a emisiilor de gaze cu efect de seră de aproximativ 717,13 ktCO₂e.

În acest sens, se evidențiază produsul de finanțare „FACEM Investiții BGK”, care urmărește sprijinirea proiectelor de eficiență energetică, tranziție energetică și adaptare la schimbările climatice. Pe parcursul anului 2025, prin intermediul acestui produs, au fost aprobate 47 de finanțări în valoare totală de 85,71 milioane de lei, care vor contribui la realizarea investițiilor în valoare de 147,75 milioane lei. Sub aspectul eficienței energetice, cele 47 de companii beneficiare au implementat proiecte de valorificare a surselor regenerabile (panouri fotovoltaice, turbine eoliene, generatoare), generând circa 13 473 MWh anual. În același timp, au fost înregistrate economii de energie de aproximativ 4 100 MWh, și au contribuit la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 1 676,45 tCO₂.

Un alt instrument de suport este produsul de finanțare „FACEM Impact”, prin intermediul căruia sunt sprijinite proiectele orientate spre eficiență energetică și tehnologii ecologice, promovând modele de afaceri sustenabile și responsabile, aliniate criteriilor ESG.

Suplimentar, prin intermediul Programului de stimulare a investițiilor „373”, până la finele anului 2025 au fost acordate compensații în valoare totală de 45,34 milioane de lei pentru 262 de credite, în sumă totală de 1,74 miliarde de lei, contractate în perioada 2023–2025, destinate realizării investițiilor în domeniul producerii și furnizării energiei electrice.

PM_DC30: Promovarea eficienței energetice în domeniul IMM-urilor

Programul de re tehnologizare și eficiență energetică a întreprinderilor mici și mijlocii (HG nr. 515/2022) urmărește creșterea competitivității și optimizarea costurilor de producție prin sprijinirea IMM-urilor în înlocuirea echipamentelor ineficiente, adoptarea soluțiilor tehnologice moderne și trecerea la surse alternative de energie. Implementat de Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA), programul constituie un instrument-cheie pentru reducerea consumului de energie electrică și a emisiilor de gaze cu efect de seră în sectorul privat.

- 119 proiecte investiționale aprobate spre finanțare.
- Valoare granturi de circa 90,74 milioane lei.
- Total investiții estimate la 209,37 milioane lei mobilizate în economie.

PM_DC31: Promovarea tehnologiilor inovatoare în IMM-uri

Programul de ecologizare a întreprinderilor mici și mijlocii (HG nr. 592/2019) este o măsură de politică destinată sprijinirii mediului de afaceri în tranziția de la un model economic de consum

la un model sustenabil, bazat pe aplicarea principiilor ecologizării și pe integrarea practicilor economiei „verzi” în procesele de producție. Programul ajută IMM-urile să sporească eficiența echipamentelor și a instalațiilor pentru utilizarea resurselor ecologice și a energiei regenerabile, contribuind la obiectivul național de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră cu 70% până în anul 2030 față de nivelul de referință din 1990. Pe parcursul anului 2025, prin intermediul acestui Program au fost obținute următoarele rezultate:

- 46 de proiecte investiționale aprobate spre finanțare.
- Circa 15,0 milioane lei alocați.
- Total investiții estimate la 28,62 milioane lei mobilizate în economie.

PM_DC32: Promovarea competitivității și rezilienței rurale

Măsura vizează consolidarea capacităților administrative ale Autorităților Publice Locale (APL) pentru tranziția energetică, creșterea rezilienței la nivel local și stimularea cooperării intercomunitare în dezvoltarea sustenabilă a comunităților rurale.

Evoluții și acțiuni realizate în cadrul măsurii:

Cu sprijinul furnizat de GIZ în anul 2025, s-a desfășurat un program intensiv de consolidare a capacităților APL, fiind instruiți peste 60 de primari, viceprimari și specialiști de nivel local și raional.

A fost facilitat schimbul de bune practici prin implementarea conceptului inovator Learning Energy Efficiency Networks (LEEN).

Activitățile au urmărit promovarea cooperării intercomunitare pentru furnizarea eficientă a serviciilor de management energetic și au sprijinit pregătirea directă a unor portofolii concrete de proiecte de eficiență energetică la nivel rural.

PM_DC33: Promovarea unor reduceri considerabile ale emisiilor de particule fine și de carbon negru de pe drumuri

În scopul reducerii emisiilor de poluanți atmosferici, inclusiv a particulelor fine și a carbonului negru generate de transportul rutier, precum și a emisiilor indirecte de gaze cu efect de seră, Ministerul Mediului promovează măsuri de consolidare și actualizare a cadrului normativ.

Astfel, în ceea ce privește HG nr. 414/2016 pentru aprobarea Regulamentului privind reducerea conținutului de sulf din anumiți combustibili lichizi, este în curs de elaborare proiectul de hotărâre de guvern pentru modificarea și completarea acesteia (nr. unic 104/MM/2026). Proiectul definitiv, însoțit de documentele aferente, a fost transmis pentru expertizare și avizare repetată. În continuare, urmează parcurgerea etapelor procedurale de colectare a avizelor și expertizelor, precum și ajustarea documentației, în vederea definitivării și promovării acestuia.

În ceea ce privește Legea nr. 98/2022 privind calitatea aerului atmosferic, inițierea modificărilor legislative este condiționată de intrarea în vigoare a Directivei (UE) 2024/2881 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa, care va înlocui, începând cu 12 decembrie 2026, Directiva 2008/50/CE.

Gradul de realizare a obiectivelor dimensiunii unu - Decarbonizare

În anul 2025, dimensiunea decarbonizare a înregistrat un progres semnificativ, în special prin dezvoltarea accelerată a capacităților de producere a energiei electrice din surse regenerabile, consolidarea cadrului MRV pentru emisiile de gaze cu efect de seră, pregătirea pentru aplicarea cerințelor CBAM și continuarea măsurilor de împădurire și protecție forestieră.

Rezultatele raportate confirmă depășirea obiectivului intermediar privind instalarea capacităților fotovoltaice, prin punerea în funcțiune a 315,75 MW în anul 2025, precum și o contribuție semnificativă a energiei eoliene, prin instalarea a 85,69 MW. Totuși, pentru atingerea țintelor PNIEC până în 2030, rămân necesare măsuri suplimentare privind stocarea energiei, integrarea surselor regenerabile în rețea, dezvoltarea comunităților energetice și consolidarea mecanismelor de flexibilitate.

În domeniile agricultură, deșeuri, transporturi și industrie, implementarea este neuniformă. Unele acțiuni sunt în fază de inițiere sau pregătire, iar pentru o parte dintre măsuri lipsesc indicatorii

cantitativi privind reducerile anuale de emisii. Pentru următoarea raportare se propune completarea matricei cu valori de referință, rezultate anuale, surse de verificare și riscuri de implementare.

Dimensiunea 2. Eficiența energetică

Implementarea dimensiunii eficiență energetică în Republica Moldova se bazează pe principiul „eficiența energetică înainte de toate”. Pachetul legislativ UE „Energie curată pentru toți” este parțial transpus în Legea nr. 113/2023 pentru modificarea Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică a Republicii Moldova. Alte 3 acte (Directiva (UE) 2019/944 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică, Regulamentul (UE) 2019/943 privind piața internă de energie electrică și Regulamentul (UE) 2019/942 de instituire a Agenției Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei) au fost transpuse prin Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică.

Modificările aprobate la legea privind eficiența energetică creează cadrul legal favorabil pentru promovarea proiectelor în domeniul eficienței energetice, care contribuie la reducerea consumului de energie și, implicit, a emisiilor de gaze cu efect de seră. Prin Legea nr. 113/2023 pentru modificarea Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică și prin HG nr. 86/2025 cu privire la aprobarea Planului național integrat privind energia și clima pentru perioada 2025-2030, Republica Moldova își asumă angajamentul de a reabilita anual cel puțin 3% din suprafața totală a clădirilor din domeniul public al statului cu suprafață utilă de peste 250 m², în care își desfășoară activitatea autoritățile administrației publice centrale de specialitate și care nu îndeplinesc cerințele minime de performanță energetică, iar în perioada 01.01.2024 – 31.12.2030, să implementeze măsuri de eficiență energetică care vor rezulta în economii anuale noi de energie și să economisească anual cel puțin 0,8% din valoarea medie a consumului final de energie înregistrat în perioada 01.01.2019 și 01.01.2022 (media fiind estimată la 2.700 ktep). Această țintă corespunde unor economii noi de aproximativ 21,6 ktep (sau circa 251,2 GWh) în fiecare an. Pentru întreaga perioadă 2024-2030, obiectivul este de a atinge economii totale de 605 ktep. De menționat, că economiile de energie preconizate se vor baza și pe HG nr. 1064/2023 cu privire la aprobarea Programului privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice pentru perioada 2024-2026. Deci, economiile vor fi generate prin implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice, renovarea clădirilor publice și rezidențiale, precum și prin sprijinirea tehnologiilor eficiente în sectoare precum industria, transportul și agricultura.

PM_EE1: Renovarea clădirilor din sectorul rezidențial

Prin adoptarea HG nr. 251/2024 a fost aprobat programul de finanțare „Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova” (FEERM). Acesta este gestionat de CNED și contribuie direct la reabilitarea energetică și transformarea clădirilor rezidențiale. Acțiunile sunt fundamentate pe prevederile HG nr. 251/2024 și pe cele trei produse de finanțare lansate în 2024 și 2025.

1. Produsul de finanțare „Eficiența energetică a blocurilor locative”, lansat la 12 iunie 2024. În cadrul acestui produs, se oferă grant de până la 70% pentru Asociațiile de Proprietari în Condominiu (APC) în vederea implementării măsurilor de eficiență energetică în blocurile multietajate. Diferența de 30% din costul investiției este suportat de proprietarii de apartamente. Totodată, se acordă sprijin pentru gospodării vulnerabile: alocații de până la 90% din contribuția proprietarului. Astfel, fiind realizate 62 de audituri energetice care acoperă 81 de blocuri locative, 6 proiecte tehnice au fost finalizate, iar alte 12 se află în curs de elaborare, 11 contracte de finanțare semnate cu APC-uri și procedura de achiziție pentru identificarea companiilor care vor executa lucrările de reabilitare energetică a fost finalizată pentru 2 clădiri, iar pentru alte 2 clădiri urmează a fi lansată.
2. Produsul de finanțare „Eficiența energetică a caselor individuale din gospodării rurale cu vulnerabilitate energetică extremă” este un instrument destinat susținerii gospodăriilor vulnerabile din mediul rural. Mecanismul oferă un grant de 50% combinat cu alocații de până la 90% din contribuția proprietarului, acoperite prin intermediul Fondului de reducere a

vulnerabilității energetice și gestionate de IP CNED. Această măsură vizează reducerea consumului direct de energie, diminuarea pierderilor termice și promovarea surselor regenerabile (inclusiv instalarea centralelor pe biocombustibili solizi, izolarea termică și modernizarea sistemelor de încălzire). Rezultatele implementării pe parcursul perioadei 2024–2025 sunt următoarele: peste 600 de gospodării au fost contactate, peste 350 de vizite în teren au fost efectuate și au fost elaborate 192 de audituri energetice. Au fost depuse 179 de cereri de finanțare, dintre care 152 au fost aprobate și 141 de contracte au fost semnate. Procedura de achiziție a fost lansată pentru 121 de case, iar primele lucrări de renovare au fost lansate practic pentru un lot de 41 de gospodării rurale, 39 de obiective având lucrările finalizate. Peste 17 mii m² de suprafață locativă din gospodării vulnerabile au fost cuprinși în procesul de reabilitare energetică.

3. Produsul de finanțare „Casa Verde”, lansat oficial la 3 iulie 2025. Produsul „Casa Verde” oferă granturi de până la 50% pentru case individuale.

În cadrul primei runde de finanțare lansate în cadrul produsului de finanțare „Casa Verde” (4–16 iulie 2025), bugetul alocat a fost epuizat în mai puțin de 2 săptămâni, fiind depus numărul maxim de propuneri de proiect prin platforma FEERM, aflată în prezent în proces de dezvoltare cu sprijinul Uniunii Europene.

Cadrul strategic și normativ privind performanța energetică a clădirilor a fost consolidat prin aprobarea Planului național de creștere a numărului de clădiri cu consum de energie aproape zero (NZEB) până în anul 2030 (HG nr. 436/2025). În conformitate cu acest document, Centrul Național pentru Energie Durabilă (CNED) sprijină transformarea unui grup-pilot de 10 case individuale în clădiri de nivel NZEB. Pentru asigurarea implementării acestei măsuri, CNED a inițiat dezvoltarea unui mecanism inovator de finanțare bazat pe performanță NZEB, beneficiind de sprijinul financiar și tehnic oferit de Regatul Danemarcei. În cadrul acestor acțiuni și al produselor conexe destinate gospodăriilor vulnerabile, au fost obținute următoarele rezultate operaționale: a fost asigurată reabilitarea energetică a unei suprafețe de 2 900 m² din cadrul caselor de locuit individuale aflate în situație de vulnerabilitate energetică extremă. Procedura aferentă de monitorizare post-implementare se va desfășura pe o perioadă de 12 luni de la recepția și finalizarea lucrărilor, colectarea și validarea datelor finale urmând să fie încheiată pe parcursul anului 2027.

La fel, a fost adoptată HG nr. 595/2025 cu privire la aprobarea Strategiei sectoriale pentru renovarea fondului imobiliar național pe termen lung pentru perioada 2025-2050.

PM_EE2: Renovarea clădirilor din sectorul public al statului

În vederea realizării măsurii date, urmează a fi implementate o serie de proiecte investiționale, cu scopul general de a reabilita energetic clădirile publice, după cum urmează:

1. Proiectul *Eficiența Energetică în Republica Moldova* (MEEP), cu un buget total de aproximativ 76,9 milioane de euro, din care: 30 milioane de euro împrumut BEI, 30 milioane de euro împrumut BERD, 15 milioane de euro împrumut nerambursabil din partea Platformei de Investiții pentru Vecinătate a Comisiei Europene (NIP), 0,5 milioane de euro împrumut nerambursabil din partea Fondului fiduciar de asistență tehnică pentru țările Parteneriatului Estic (EPTATF) și 1,4 milioane de euro contribuția din partea Guvernului Republicii Moldova. Componenta prevăzută pentru Clădiri Publice din cadrul MEEP stabilește următorii indicatori:

- i) Clădiri renovate - 10 instituții medicale de importanță națională (cu 16 clădiri);
- ii) Suprafața renovată - 203 413 m²;
- iii) Economii de energie - 24 000 MWh/an;
- iv) Economii de CO₂ - 6 600 tCO₂/an. Perioada de implementare 2022-2029. Progresul pe marginea proiectului pentru anul 2025 ține de elaborarea documentelor tehnice de execuție pentru toate cele 10 instituții medicale.

2. Proiectul „Inițiativa pentru dezvoltarea infrastructurii publice durabile prin renovări de eficiență energetică (INSPIREE)” are un buget total de 73 milioane de euro, din care: 30 milioane de euro credit AFD, 38,7 milioane de euro grant KfW și circa 4,3 milioane de euro contribuția

Guvernului Republicii Moldova. Durata de implementare este de 5 ani (2025–2031), începând cu contractarea Consultantului pentru implementare (PIC).

Beneficiarii direcți sunt 21 de instituții din 10 localități: 11 din subordinea Ministerului Educației și Cercetării (3 universități, 1 colegiu, 5 centre de excelență, 2 școli profesionale) și 10 instituții medico-sanitare publice din subordinea Ministerului Sănătății. Proiectul vizează renovarea a 30 de clădiri publice (16 clădiri educaționale și 14 spitale raionale).

Indicatorii de impact estimați includ: 30 clădiri renovate, circa 93 000 m² reabilitați, reducerea emisiilor cu aproximativ 4 231 tCO₂ echivalent/an, economisirea a circa 50% din energia consumată în clădirile vizate.

Acțiuni implementate în anul 2025: Acordurile de finanțare au fost semnate la 10 martie 2025 cu Agenția Franceză de Dezvoltare și la 25 martie 2025 cu Banca Germană de Dezvoltare, intrând în vigoare la 13 iunie 2025, după finalizarea procedurilor interne. În anul 2025 au fost realizate acțiuni pregătitoare pentru implementarea proiectului, și anume: pregătirea setului de documente pentru negocierea și semnarea acordurilor de finanțare, pregătirea și aprobarea facilităților fiscale și vamale, semnarea acordului de implementare a proiectului cu ministerele de resort și a acordurilor de colaborare cu instituții beneficiare, instituționalizarea unității de implementare și inițierea recrutării personalului, precum și lansarea primelor proceduri de achiziții (auditori energetice, expertize tehnice și servicii de consultanță în implementare proiect).

- Proiectul Tranziția Durabilă prin Eficiență Energetică în Moldova (Proiectul STEEM) are un buget total de 54 500 000 de dolari SUA, dintre care 46 700 000 de euro (echivalentul a 50 000 000 de dolari SUA) împrumut BIRD și 4 500 000 de dolari SUA grant M-GROW administrat de BIRD și AID. Perioada de implementare a proiectului este martie 2025 – iunie 2029.

Indicatorii de bază ai proiectului: economii preconizate de energie sau combustibil - pe durata de viață a investițiilor (20 ani) - 4 822 540 081 MJ. Reducerea preconizată netă a GES aferentă rezultatelor proiectului - pe durata de viață a investițiilor (20 ani) – 389 867 TM.

Acțiuni implementate în anul 2025:

(i) Realizarea condițiilor de efectivitate a proiectului;

(ii) Pregătirea și desfășurarea licitațiilor pentru activitățile de bază ale proiectului, inclusiv - Servicii de consultanță pentru suport în implementarea componentei de reabilitare energetică a instituțiilor de învățământ selectate (46 instituții / cca 250 000 m²); Proiectare, furnizare și instalare puncte termice individuale (PTI) și rețele aferente în instituții publice din mun. Chișinău (total proiect cel puțin 280 PTI); Servicii IT pentru dezvoltarea și operaționalizarea Sistemului Informațional "Eficiența Energetică a Clădirilor" (SIEEC) spre gestionare de către CNED; Servicii de consultanță pentru suport în activitățile de comunicare aferente proiectului; Pregătirea și lansarea Programului de stagii pentru femei în sectorul energetic (total planificat 10 stagiare).

Conform CNED în anul 2025 au fost finanțate din bugetul de stat cinci proiecte privind renovarea clădirilor din sectorul public: Liceul Teoretic Gaudeamus, mun. Chișinău, IMSP SR Cahul, Primăria or. Călărași, Primăria or. Șoldănești și Liceul Teoretic Prometeu, s. Grozești, r-nul Nisporeni, inclusiv două proiecte de renovare a sistemului de iluminat public. Valoarea totală a acestora fiind de 19 052 259 de lei. Achitarea în 2025 pentru aceste cinci proiecte constituie 716 053 de lei (5% pentru perioada de garanție). De asemenea, în 2025 a fost finanțat din bugetul de stat un proiect în valoare de 77 801 de lei: Gimnaziul Inești, r-nul Telenești, care va fi finalizat în 2026. Valoarea totală a acestuia fiind de 3 651 339 de lei. De asemenea, au fost finanțate din sursele donatorilor externi două proiecte pentru renovarea clădirilor din sectorul public în valoare de 1 266 974 lei ce includ: Gimnaziul Inești, r-nul Telenești și Gimnaziul s. Hasnășenii Mari, r-nul Drochia. Valoarea totală a acestora fiind de 1 878 854 de lei. Acestea urmează a fi finalizate în 2026.

Reducerea emisiilor de CO₂ pentru patru proiecte din cinci încheiate constituie valoarea de 732,28 tone/an. Un proiect din cele cinci este un proiect-pilot, conform condițiilor de implementare pentru proiectele-pilot nu a fost calculată reducerea emisiilor de CO₂.

Pentru un proiect, care urmează a fi finalizat în 2026, reducerea emisiilor de CO₂ va fi calculată după 2 ani de la terminarea lucrărilor. Pentru alte două proiecte, finanțate din sursele

donatorilor externi, care urmează a fi finalizate în 2026, reducerea emisiilor de CO₂ va fi calculată după 1 an de la terminarea lucrărilor.

PM_EE3: Sistemul informațional național în domeniul eficienței energetice „SINEE”

Acesta este introdus prin HG nr. 144/2025 cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice.

SINEE este un sistem informațional integrat, destinat în calitate de suport al activității IP CNED în vederea monitorizării proceselor în domeniul eficienței energetice, performanței energetice a clădirilor, precum și valorificării surselor de energie regenerabilă.

Conform Conceptului Sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice, contururile funcționale ale SINEE sunt reprezentate de subsistemele:

1. Subsistemul informațional „Portalul public al CNED”;
2. Subsistemul informațional „Management programe și proiecte”;
3. Subsistemul informațional „Managementul energetic în clădiri”;
4. Subsistemul informațional „Eficiența energetică a clădirilor”;
5. Subsistemul informațional „Auditul energetic”;
6. Subsistemul informațional „Monitorizarea și verificarea economiilor de energie”;
7. Subsistemul informațional „Registrul specialiștilor în domeniul eficienței energetice”;
8. Subsistemul informațional „Administrare și funcționalități de sistem”;
9. Subsistemul informațional „Analiza datelor și generarea rapoartelor”;
10. Subsistemul informațional „Platforma GIS”.

Dezvoltarea SINEE se realizează etapizat în conformitate cu Conceptul elaborat și urmează a fi desfășurată, prin planificarea și inițierea unor activități corespunzătoare, după cum urmează:

1. Caietul de sarcini al subsistemului informațional „Eficiența energetică a clădirilor” (SIEEC) a fost elaborat și definitivat;
2. Caietul de sarcini al subsistemului informațional „Monitorizare și verificare a economiilor de energie” (SIMVE) a fost elaborat și definitivat;
3. Caietul de sarcini al subsistemului informațional „Managementul energetic în clădiri” (SIME) a fost elaborat și definitivat;
4. Proiectul caietului de sarcini al subsistemului informațional „Auditul energetic” a fost elaborat;
5. Subsistemul informațional „Management programe și proiecte” (SIMPP) a fost dezvoltat și pus în funcțiune în 2025.

Subsistemele informaționale din cadrul SINEE, ce urmează să fie dezvoltate în 2026:

1. Subsistemul informațional „Eficiența energetică a clădirilor” (SIEEC) urmează a fi dezvoltat cu asistența tehnică a Băncii Mondiale. Documentația tehnică aferentă SIEEC privind lansarea procedurii de achiziție a fost coordonată cu AGE. Achiziția a fost lansată în perioadă 5 noiembrie – 18 decembrie 2025. A fost identificată o companie dezvoltatoare;
2. Subsistemul informațional „Monitorizare și verificare a economiilor de energie” (SIMVE) urmează a fi dezvoltat cu asistența tehnică a GIZ. Documentația tehnică aferentă SIMVE privind lansarea procedurii de achiziție a fost coordonată cu AGE. Urmează lansarea achiziției pentru dezvoltarea SIMVE, conform procedurii GIZ.

Totodată, un PHG cu privire la aprobarea Regulamentelor privind modul de ținere a resurselor informaționale formate de Sistemul informațional național în domeniul eficienței energetice a fost elaborat și urmează a fi aprobat în anul 2026.

PM_EE4: Cadrul normativ privind certificarea performanței energetice a clădirilor

Cu referire la cadrul normativ secundar necesar implementării certificării performanței energetice a clădirilor, comunicăm faptul că au fost aprobate documentele normative în construcții NCM M.01.01:2025 „Performanța energetică a clădirilor. Cerințe minime de performanță energetică a clădirilor, aprobat prin Ordinul Viceprim-ministrului, ministrul infrastructurii și dezvoltării regionale nr. 135/2025 și NCM M.01.02:2025 „Eficiența energetică a clădirilor. Metodologia de calcul a performanței energetice a clădirilor.”, aprobat prin Ordinul Secretarului general al infrastructurii și dezvoltării regionale nr. 161/2025.

Pe parcursul anului 2025 au fost coordonate și avizate proiectele de hotărâri de guvern pentru aprobarea Regulamentului privind inspecția sistemelor de încălzire și Regulamentului privind inspecția sistemelor de ventilare și condiționare, care au fost puse în consultare publică în martie 2026. Caietul de sarcini al subsistemului informațional „Eficiența energetică a clădirilor” (SIEEC) parte a SINEE, care va integra instrumentul de certificare a performanței energetice a clădirilor, a fost elaborat și definitivat.

La data de 05.11.2025 a fost lansată licitația pentru selectarea companiei care se va ocupa de elaborarea subsistemului.⁵

Inițierea dezvoltării SIEEC, în cadrul proiectului STEEM, este planificată pentru trimestrele I și II 2026. Totodată, cu suportul ATF se lucrează la pregătirea Programelor de instruire a evaluatorilor energetici și inspectorilor de sisteme de încălzire și sisteme de ventilare și condiționare pentru a avea specialiști formați până la intrarea în funcțiune a SIEEC.

PM_EE5: Implementarea sistemelor de contorizare inteligentă și a altor tehnologii avansate de contorizare pentru a răspunde mai bine la cerere, contorizarea de la distanță și facturarea în funcție de orele de consum a energiei electrice

În perioada 2023–2024, prin intermediul fondurilor UNDP FW, au fost instalate 3 244 de contoare, dintre care 121 în aria deservită de SA „RED-Nord” și 3 123 în aria ÎCS „Premier Energy Distribution” SA.

Ulterior, din fondurile oferite de Italia, au fost livrate și instalate până în octombrie 2025 încă 33 802 de contoare: 13 090 de contoare pentru SA „RED-Nord” și 20 712 de contoare pentru ÎCS „Premier Energy Distribution” SA.

Suplimentar, au fost livrate 7 474 de contoare pentru instalare până la sfârșitul anului 2025, inclusiv ca rezervă pentru remedierea problemelor tehnice și înlocuirea echipamentelor. Dintre acestea, 5 505 contoare au fost alocate SA „RED-Nord”, iar 1 969 – ÎCS „Premier Energy Distribution” SA.

Din totalul de 44 520 de contoare livrate, 18 716, reprezentând aproximativ 42%, au fost alocate SA „RED-Nord”, iar 25 804, respectiv aproximativ 58%, au revenit ÎCS „Premier Energy Distribution” SA.

Numărul estimativ al consumatorilor beneficiari este de 44 038, dintre care 41 355 sunt consumatori casnici și 2 683 sunt consumatori noncasnici. RED-Nord urmează să deservească aproximativ 18 639 de beneficiari, iar ÎCS „Premier Energy Distribution” SA – 25 399 de contoare. Astfel, consumatorii casnici reprezintă aproximativ 94% din totalul beneficiarilor proiectului-pilot.

Diferența de 482 dintre numărul contoarelor livrate și numărul estimativ al beneficiarilor poate fi explicată prin existența contoarelor păstrate ca rezervă pentru înlocuiri și soluționarea eventualelor probleme tehnice. Datele privind numărul beneficiarilor au caracter estimativ și urmează să fie validate după finalizarea integrală a implementării.

ANRE cu suportul Comunității Energetice este în proces de elaborare a principiilor și cerințelor care vor sta la baza efectuării evaluării cost-beneficiu conform art. 77 alin. (3) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică.

PM_EE6: Promovarea serviciilor energetice și contractele de performanță energetică

Domeniul este reglementat prin:

- Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor
- HG nr. 621/2024 Regulamentul privind procedura de certificare a performanței energetice a clădirilor și unităților clădirilor
- HG nr. 622/2024 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la calificarea și înregistrarea evaluatorilor energetici, a inspectorilor sistemelor de încălzire și a inspectorilor sistemelor de ventilare și condiționare.
- HG nr. 436/2025 cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030.

⁵ <https://www.uce.gov.md/ro/licitatie/informational-system-energy-efficiency-buildings-iseeb>

- HG nr. 595/2025 cu privire la aprobarea Strategiei sectoriale pentru renovarea fondului imobiliar național pe termen lung pentru perioada 2025-2050

În contextul acestei inițiative, au fost întreprinse mai multe activități premergătoare orientate spre promovarea serviciilor energetice.

Una dintre cele mai importante activități a fost elaborarea, cu suportul partenerilor de dezvoltare, a Programului de dezvoltare a pieței serviciilor energetice pentru perioada 2026–2030 (SUPER ESCO), document care urmează să fie promovat pe parcursul anului 2026.

Totodată, în vederea consolidării sectorului, pentru anul 2026 sunt planificate mai multe activități orientate spre dezvoltarea și fortificarea cadrului normativ secundar necesar funcționării și dezvoltării pieței serviciilor energetice. Nu au fost înregistrate contracte de performanță energetică.

PM_EE7: Eficientizarea consumului de energie în clădirile publice prin implementarea mecanismului Super ESCO.

În prezent, consumul de energie din clădiri reprezintă circa 53% din consumul final energetic, iar fondul imobiliar este în mare parte învechit, construit înainte de introducerea cerințelor de eficiență energetică. Deși audituri energetice arată că în clădiri reducerea consumului de energie cu până la 50-60% este fezabilă și economic avantajoasă, deficitul de investiții în proiecte de eficiență energetică este estimat la circa 4 miliarde de euro până în 2030. Resursele publice sunt insuficiente pentru acoperirea acestui necesar, ceea ce impune mobilizarea capitalului privat prin mecanisme moderne, cum sunt serviciile energetice (ESCO) bazate pe contracte de performanță energetică.

Cu toate acestea, piața serviciilor energetice în Republica Moldova este practic inexistentă, în pofida faptului că dezvoltarea acesteia este prevăzută în documente strategice și în Legea nr. 139/2018. Principalele cauze sunt barierele de reglementare, financiare, instituționale și de altă natură, care împiedică aplicarea contractelor de performanță energetică.

Cadrul normativ existent nu asigură condițiile adecvate pentru aplicarea serviciilor energetice și a contractelor de performanță energetică în sectorul public. Legislația privind achizițiile publice nu conține proceduri dedicate pentru contractarea serviciilor energetice, care presupun o combinație complexă de lucrări, bunuri și servicii, precum și criterii de atribuire adaptate particularităților economice ale acestor contracte, cum ar fi valoarea netă actualizată a fluxurilor de numerar. În lipsa unor reguli explicite, autoritățile contractante nu dispun de instrumente metodologice pentru planificarea, estimarea, ajustarea valorii și evaluarea ofertelor pentru contracte cu executare pe termen lung, iar documentațiile standard nu reflectă specificul acestor mecanisme. Legislația bugetar-fiscală limitează asumarea angajamentelor multianuale la o perioadă de cel mult trei ani, ceea ce face imposibilă încheierea contractelor de performanță energetică pe duratele necesare recuperării investițiilor, în mod obișnuit cuprinse între 8 și 20 de ani. Această constrângere afectează integrarea contractelor în ciclul bugetar și compromite predictibilitatea financiară, inclusiv din perspectiva etapizării plăților conform contractelor de performanță energetică. Lipsa unui mecanism normativ explicit privind reținerea și utilizarea economiilor obținute din reducerea cheltuielilor energetice descurajează entitățile publice, deoarece reducerea cheltuielilor cu utilitățile poate conduce la diminuarea alocațiilor bugetare, în absența unei reglementări care să înghețe, pe termen adecvat, nivelul alocațiilor aferente energiei. Practica aplicării reglementărilor contabile și fiscale nu este explicită în ceea ce privește tratamentul specific al contractelor de performanță energetică, respectiv recunoașterea investițiilor, amortizarea mijloacelor fixe, evidențierea consumului de mijloace circulante, momentul facturării și modul de calcul al obligațiilor fiscale, ceea ce generează incertitudini juridice și financiare pentru furnizori și beneficiari. Clasificația bugetară nu include articole distincte pentru evidențierea cheltuielilor aferente serviciilor energetice, ceea ce complică raportarea și monitorizarea execuției bugetare, iar absența unor precizări referitoare la tratarea angajamentelor din contractele de performanță energetică din perspectiva datoriei publice creează riscuri de interpretare care pot limita utilizarea mecanismului. În plus, nu există metodologii naționale pentru determinarea consumului de referință și pentru măsurarea și verificarea economiilor de energie, armonizate cu standardele internaționale, nici modele standard

de contracte de performanță energetică și acte aferente, ceea ce îngreunează aplicarea uniformă, transparentă și verificabilă a plăților în funcție de performanță. Implementarea Programului de dezvoltare a pieței serviciilor energetice pentru perioada 2026-2030 implică un efort financiar estimat la aproximativ 810 760 mii lei, distribuit pe întreaga durată de aplicare.

Activitatea respectivă era planificată pentru implementare în cadrul proiectului MESA, însă, odată cu închiderea proiectului, activitățile aferente au fost suspendate. La etapa actuală se lucrează la un nou proiect destinat sectorului public „Moldova Energy Efficiency Revolving Mechanism” (MEERM) care va fi finanțat de Banca Mondială și implementat de IP CNED.

PM_EE8: Promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic

Aici se prevede reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și a consumului specific de energie prin tranziția parcului auto către vehicule cu emisii zero (100% electrice) și vehicule cu eficiență energetică ridicată (hibride și cu propulsie pe combustibili alternativi).

Numărul vehiculelor electrice înmatriculate este în creștere constantă, ajungând la 9 849 de unități cumulativ, cu 4 065 mai multe decât în 2024, adică o creștere cu 70,3% în 2025, ceea ce sprijină atingerea obiectivelor naționale privind reducerea emisiilor în sectorul transporturilor. La fel, a avut loc creșterea numărului autovehiculelor hibride înregistrate în anul 2025 față de 2024 cu un număr de 26 502 ceea ce reprezintă o creștere cu 51,5%.

Adoptarea masivă a tehnologiilor hibride (peste 50 000 de unități intrate în circulație doar în perioada 2024–2025) contribuie la scăderea mediei consumului de combustibil fosil la 100 km parcurs.

Conform MIDR, în vederea promovării vehiculelor de transport rutier nepoluante din punct de vedere energetic, menționăm că în procedură de expertizare, este supus proiectul de lege privind promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante, în sprijinul unei mobilități cu emisii scăzute (număr unic 83/MIDR/2026).

PM_EE9: Creșterea ponderii autovehiculelor alimentate cu combustibili alternativi, precum și dezvoltarea infrastructurii naționale necesare pentru vehiculele electrice, a punctelor de încărcare și a infrastructurii de parcare a acestora

Cu referire la creșterea ponderii autovehiculelor cu combustibili alternativi, precum și dezvoltarea infrastructurii naționale necesare pentru vehicule electrice, menționăm că Republica Moldova a înregistrat un progres semnificativ în dezvoltarea transportului electric și hibrid. Țintă prevăzută de PNIEC de 6,9% energie din surse regenerabile în transporturi până în 2030 (SER-T) rămâne un obiectiv de realizat.

Astfel, conform informațiilor furnizate de Agenția Serviciilor Publice în perioada anilor 2018 - martie 2026 au fost înregistrate peste 92 000 de mijloace de transport electrice și hibride.

În Registrul de stat al vehiculelor au fost înregistrate cumulativ:

- anul 2024 – 5 784 de autovehicule electrice (BEV) și 51 483 hibrid (HEV);
- anul 2025 – 9 849 de autovehicule electrice (BEV) și 77 985 hibrid (HEV).

Dezagregarea pentru autovehicule hibride pe anul 2025: Hibrid-benzină (23 951), Hibrid-benzină-GPL (1 037), Hibrid-motorină (972), Hibrid-benzină-GNC (542).

Creșterea numărului de vehicule cu propulsie alternativă, per general, cu +53,4% și cu +70,3% a flotei de vehicule pur electrice (BEV) într-un singur an justifică direct urgența extinderii infrastructurii naționale de stații de încărcare (rapide și ultra-rapide) și amenajarea locurilor dedicate de parcare cu acces la stații electrice.

În anul 2025, cu sprijinul PNUD Moldova și al Guvernului Danemarcei, a fost inițiată elaborarea unui studiu analitic de preferezabilitate privind dezvoltarea infrastructurii pentru mobilitatea electrică în Republica Moldova. Studiul a urmărit evaluarea necesităților de infrastructură pentru încărcarea vehiculelor electrice și identificarea ajustărilor de reglementare, a mecanismelor de stimulare și a modelelor de investiții necesare pentru dezvoltarea unei rețele naționale de încărcare. În paralel, în cadrul mecanismului privind spațiile de testare inovativă în domeniul energiei Sandbox au fost promovate soluții privind încărcarea inteligentă și integrarea

vehiculelor electrice în rețea. În 2025 a fost consolidată și capacitatea națională în domeniul auditului energetic al transporturilor, prin instruirea a 21 de specialiști. Aceste acțiuni au creat baza analitică, instituțională și tehnică pentru accelerarea electrificării transporturilor și dezvoltarea infrastructurii necesare până în 2030.

Totodată, în procedura de avizare este supus proiectul de hotărâre de guvern pentru aprobarea Regulamentului privind instalarea infrastructurii pentru combustibili alternativi (număr unic 234/MIDR/2026).

De asemenea, prin HG nr. 158/2026 a fost aprobat Regulamentul privind orientările Republicii Moldova pentru dezvoltarea rețelei naționale de transport, parte a rețelei transeuropene de transport.

PM_EE10: Creșterea ponderii utilizării transportului feroviar pentru transportul de mărfuri și de pasageri

Conform MIDR, lipsa investițiilor consistente în infrastructura feroviară a condus la degradarea rețelei de cale ferată, scăderea vitezei de circulație, creșterea timpilor de tranzit și costuri operaționale mai mari. Materialul rulant învechit și lipsa modernizărilor tehnologice au accentuat ineficiența sectorului, descurajând operatorii economici să opteze pentru acest mod de transport.

Astfel, pentru creșterea ponderii utilizării transportului feroviar pentru transportul de mărfuri și de pasageri, a fost aprobată HG nr. 38/2026 cu privire la înființarea Societății pe Acțiuni „Calea Ferată din Moldova - Pasageri și Marfă” prin reorganizarea Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”, în vederea separării activității operaționale și financiare ale ÎS Calea Ferată.

Reforma prevede separarea activităților în două entități distincte, pentru administrarea infrastructurii feroviare, și respectiv pentru prestarea serviciilor de transport feroviar de marfă și pasageri. Această măsură urmărește creșterea transparenței și a eficienței operaționale, precum și alinierea guvernantei sectorului feroviar la principiile pieței feroviare ale Uniunii Europene. În continuarea acestui proces, a fost elaborat un plan de acțiuni aferent implementării reformei, care stabilește etapele, măsurile operaționale și responsabilitățile instituțiilor implicate în vederea realizării efective a reorganizării.

Pentru îmbunătățirea serviciilor feroviare de călători, în anul 2025 au fost întreprinse acțiuni menite să creeze cadrul necesar pentru atribuirea contractelor de servicii publice și a contractelor multianuale de infrastructură. Astfel, prin HG nr. 665/2025 au fost aprobate clauzele generale ale Contractului privind serviciile publice de transport feroviar de pasageri. Acest document pregătește cadrul pentru organizarea procedurilor de atribuire și pentru asigurarea finanțării corespunzătoare prin legea bugetară anuală. Contractele de servicii publice vor permite introducerea unor obligații clare privind frecvența, calitatea și accesibilitatea serviciilor, precum și stabilirea unor indicatori de monitorizare și evaluare a performanței.

Totodată, prin HG nr. 264/2025 au fost aprobate condițiile generale și modelul contractului multianual pentru administrarea infrastructurii feroviare. Acesta stabilește parametri aliniați la anexa V la Directiva 2012/34/UE și susține întreținerea și reabilitarea planificată a infrastructurii feroviare naționale.

PM_EE11: Promovarea mobilității durabile

Conform MIDR, în vederea promovării mobilității urbane durabile, a fost elaborat proiectul de lege privind mobilitatea urbană durabilă, care urmărește instituirea cadrului juridic și instituțional necesar pentru elaborarea, implementarea, monitorizarea și revizuirea planurilor de mobilitate urbană durabilă. Proiectul prevede caracterul obligatoriu al acestor planuri pentru orașele situate în centrul nodurilor urbane și pentru municipiile desemnate ca poli de creștere.

APL-uri din Sîngerei au inițiat dezvoltarea infrastructurii pentru pietoni în majoritatea localităților din r-nul Sîngerei și dezvoltarea infrastructurii pentru bicicliști în or. Sîngerei, cu 8 km piste pentru bicicliști din sursele donatorilor externi.

PM_EE12: Efectuarea auditurilor energetice obligatorii de către întreprinderile mari

Conform HG nr. 829/2024 privind aprobarea Regulamentului cu privire la efectuarea auditului energetic de către întreprinderile mari, pe parcursul anului 2025 au fost notificate cele 45

de întreprinderi care au obligația de a efectua auditul energetic. De asemenea, a fost oferit suport continuu întreprinderilor pentru a asigura realizarea acestei obligații.

Conform datelor disponibile, în urma unui exercițiu de pre-raportare realizat de Centrul Național pentru Energie Durabilă, 3 întreprinderi mari au elaborat deja auditul energetic, iar alte 8 întreprinderi au comunicat că vor îndeplini obligația respectivă prin implementarea unui sistem de management, conform prevederilor regulamentului, inclusiv:

- SM SR EN ISO 14001 privind sistemul de management de mediu;
- SM EN ISO 50001 privind sistemul de management energetic.

Conform CNED, termenul-limită pentru efectuarea auditului energetic de către întreprinderile mari este luna iulie 2026, drept urmare rezultatele finale vor putea fi raportate în cursul anului 2026.

PM_EE13: Implementarea măsurilor de eficiență energetică și valorificarea surselor regenerabile de energie în cadrul sectorului industrial

Astfel, pe parcursul anului 2025, IP ODA a implementat un set integrat de instrumente de suport financiar nerambursabil, orientate spre inițierea, dezvoltarea și creșterea sustenabilă a IMM-urilor:

- Programul de ecologizare a întreprinderilor mici și mijlocii (HG nr. 592/2019), are drept scop crearea condițiilor favorabile și susținerea mediului de afaceri pentru trecerea de la modelul de dezvoltare economică de consum la un model care folosește aplicarea principiilor ecologizării și integrării măsurilor economiei „verzi” în procesele de producere ale diverselor ramuri ale economiei naționale. Pe parcursul anului 2025, prin intermediul acestui Program au fost susținute spre finanțare 46 proiecte investiționale, suma totală a grantului aprobat constituie circa 15 milioane de lei, iar volumul investițiilor estimat în economie constituie 28,62 milioane de lei.
- Programul de re tehnologizare și eficiență energetică a întreprinderilor mici și mijlocii (HG nr. 515/2022) urmărește creșterea eficienței întreprinderilor mici și mijlocii, înlocuirea echipamentelor/ utilajelor tehnice ineficiente cu soluții tehnologice moderne și trecerea la surse alternative de energie, în scopul optimizării costurilor de producere și implementarea măsurilor de eficiență energetică. Pe parcursul anului 2025, prin intermediul acestui Program au fost susținute spre finanțare 119 proiecte investiționale, suma totală a grantului aprobat constituie circa 90,74 milioane de lei, iar volumul investițiilor estimat în economie constituie 209,37 milioane de lei.
- Produsul de finanțare „FACEM Investiții BGK”, care urmărește sprijinirea proiectelor de eficiență energetică, tranziție energetică și adaptare la schimbările climatice. Pe parcursul anului 2025, prin intermediul acestui produs, au fost aprobate 47 de finanțări în valoare totală de 85,71 milioane de lei, care vor contribui la realizarea investițiilor în valoare de 147,75 milioane de lei. Sub aspectul eficienței energetice, cele 47 de companii beneficiare au implementat proiecte de valorificare a surselor regenerabile (panouri fotovoltaice, turbine eoliene, generatoare), generând circa 13 473 MWh anual. În același timp, au fost înregistrate economii de energie de aproximativ 4 100 MWh și au contribuit la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 1 676,45 tCO₂.
- Un alt instrument de suport gestionat de IP ODA este produsul de finanțare „FACEM Impact”, prin intermediul căruia sunt sprijinite proiectele orientate spre eficiență energetică și tehnologii ecologice, promovând modele de afaceri sustenabile și responsabile, aliniate criteriilor ESG.
- Suplimentar, prin intermediul Programului de stimulare a investițiilor „373”, până la finele anului 2025 au fost acordate compensații cumulate în valoare de 45,34 milioane de lei pentru 262 de credite, în sumă totală de 1,74 miliarde de lei, contractate în perioada 2023–2025, destinate realizării investițiilor în domeniul producerii și furnizării energiei electrice.

PM_EE14: Implementarea cerințelor de etichetare energetică și proiectare ecologică a produselor cu impact energetic

Conform ISSPNPC, în cadrul campaniei tematice de informare și sensibilizare „Aplică eticheta – cheia transparenței”, pe lângă activitățile organizate cu mediul de afaceri, au fost desfășurate și acțiuni directe de informare a consumatorilor în centre comerciale. Astfel, în timpul vizitelor de consultanță, reprezentanții instituției au interacționat cu consumatorii aflați în incinta centrelor comerciale, oferindu-le informații relevante privind importanța etichetării corecte a produselor, drepturile acestora și modalitățile de a face alegeri informate. Totodată, consumatorilor le-au fost distribuite pliante informative, în scopul creșterii nivelului de conștientizare și responsabilizare în procesul de achiziție.⁶ Totodată în anul 2025 a fost planificată o vizită de studiu cu suportul TAIEX cu tema: „Aplicarea și controlul cerințelor de etichetare energetică: experiența statelor membre ale UE” care urmează a fi realizată în anul 2026.

Conform CNED, în anul de referință, în cadrul proiectului GCIP Moldova, 5 start-up-uri câștigătoare ale Acceleratorului GCIP Moldova, ediția 2024, au inițiat implementarea proiectelor în domeniul tehnologiilor curate. Proiectele vizate: - sistem inovativ de încălzire agricolă cu zero emisii de carbon, ca și o soluție ecologică pentru încălzirea serelor și reducerea amprente de carbon în agricultură:

- material ecologic de izolație, realizat din deșeuri agricole și industriale, care contribuie atât la economisirea energiei, cât și la gestionarea sustenabilă a deșeurilor.
- colector solar aer-aer, care îmbunătățește eficiența energetică a clădirilor și reduce considerabil consumul de energie termică, promovând soluții de energie regenerabilă.
- tehnologie revoluționară care optimizează utilizarea apei în procesul de producție al ambalajelor ecologice, având un impact pozitiv asupra conservării resurselor naturale.
- material ecologic pentru construcții sustenabile, bazat pe cânepă industrială, care reduce emisiile de CO₂ și îmbunătățește eficiența energetică a clădirilor.

PM_EE15: Implementarea iluminatului stradal universal, cu prioritate acordată alimentării din SER

Conform ONDRL, programele de dezvoltare locală „Satul European” urmăresc scopul de a acorda oportunitatea autorităților publice locale pentru a accesa surse financiare din bugetul de stat pentru soluționarea priorităților stringente ale comunităților, inclusiv de eficiență energetică. În cadrul programului SE-2, au fost selectate spre finanțare din FNDRL 58 de inițiative destinate modernizării și extinderii sistemului de iluminat public stradal, care prevăd realizarea a 495 km de rețea de iluminat public.

Conform Regulamentului FNDRL (HG nr. 152/2022) Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale este autoritatea publică centrală responsabilă de elaborarea politicilor în domeniul dezvoltării regionale și locale și totodată ordonator legal al Fondului. Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală este entitate de implementare a programului prin asigurarea managementului financiar al proiectelor. Implementarea proiectelor este realizată de către Autoritățile Publice Locale, beneficiare de finanțare.

Riscuri:

- Implementarea proiectelor de iluminat public stradal este frecvent întârziată de blocaje administrative și financiare. Procesele birocratice complexe, obținerea dificilă a avizelor și întârzierile în procedurile de achiziții publice conduc adesea la decalarea termenelor de execuție.
- APL Cantemir: Modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public în comuna Pleșeni, raionul Cantemir, prin montarea a 38 de piloni echipați cu corpuri de iluminat LED (30 W) și instalarea a 11 panouri fotovoltaice cu baterii de stocare, pe alea Ion Creangă (segment de legătură între s. Hănăseni și s. Pleșeni) - 855 000 lei.

⁶ <https://consumator.gov.md/sites/default/files/PLiant%20eficienta%20energetic%C4%83.pdf>

- APL Făleşti: În satul Popovca, raionul Făleşti, a fost implementat un sistem nou de iluminat stradal, constând în 70 de corpuri LED, cu utilizarea energiei solare, contribuind la creșterea siguranței publice și eficienței energetice - 389 mii lei din bugetul local.

PM_EE16: Promovarea/modernizarea unităților CET de înaltă eficiență

Al doilea Proiect de îmbunătățire a eficienței sistemului de alimentare centralizată cu energie termică (PIESACET-2)

Proiectul „PIESACET-2” urmărește modernizarea și creșterea eficienței sistemului de alimentare centralizată cu energie termică din municipiul Chișinău. Beneficiarii principali sunt locuitorii racordați la SACET, precum și instituțiile publice, comerciale și industriale. Ei vor avea acces la servicii termice mai eficiente, fiabile și sustenabile, cu un consum redus de energie și costuri optimizate.

Componentele proiectului:

1. Instalarea unei noi pompe de alimentare și motor pentru cazanul de abur din Unitatea nr.2, CET Sursa-1:

- Lucrările au fost finalizate și instalațiile puse în funcțiune.
- Recepția la terminarea lucrărilor a avut loc pe 13 noiembrie 2024, iar recepția finală pe 28 noiembrie 2024.
- Contractul a fost finalizat.

2. Instalarea a 147 puncte termice individuale (PTI) și rețele aferente:

- Toate lucrările (inclusiv 8 PTI suplimentare) au fost finalizate conform graficului aprobat.
- Recepțiile finale pentru cele 155 PTI au fost desfășurate în decembrie 2024.

3. Studiu de Fezabilitate pentru capacități noi de generare a energiei:

- Studiul de Fezabilitate elaborat a fost aprobat la 7 aprilie 2025.

4. Instalarea centralelor de cogenerare de înaltă eficiență la CT Vest și CET Sursa 3:

- Licitația inițială a fost lansată pe 3 octombrie 2024, cu termene succesive de depunere a ofertelor (ultimul termen-limită 17 martie 2025, conform Documentului de achiziții RFB nr. 9134-B1.2/R cu amendamente).
- La termenul-limită au fost recepționate patru oferte (companii din Turcia, Azerbaidjan și Ungaria). Evaluarea tehnică a ofertelor s-a finalizat în mai 2025; rapoartele tehnice au fost transmise Băncii Mondiale pe 27 mai 2025.
- Deschiderea ofertelor financiare a avut loc la 18 septembrie 2025; bugetul oferit a depășit estimările proiectului. Raportul combinat de evaluare a fost transmis spre aprobare Băncii Mondiale pe 22 octombrie 2025 și aprobat la 19 decembrie 2025.
- Având în vedere imposibilitatea finalizării procedurii până la închiderea proiectului (31 decembrie 2025), UCIPE a propus extinderea provizorie a implementării PIESACET-2 cu 4 luni, până la 30 aprilie 2026, care a fost aprobată în cadrul ședinței CIPS (PV nr. 14/25 noiembrie 2025).
- La data de 23 aprilie, în cadrul ședinței CIPS a fost aprobată extinderea cu 8 luni a perioadei de implementare a proiectului. Banca Mondială a acceptat extinderea termenului de închidere a proiectului până la data de 31 august 2026.
- La moment, procedura repetată de licitație se află într-o etapă avansată de desfășurare.

PM_EE17: Modernizarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică

Proiectului „Optimizarea sistemului de alimentare centralizată cu energie termică din municipiul Chișinău”

Adoptarea unui set de acte normative în anul 2025 a asigurat cadrul juridic, financiar și instituțional necesar implementării Proiectului „Optimizarea sistemului de alimentare centralizată cu energie termică din municipiul Chișinău”:

- [Legea nr. 14/2025](#) pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea proiectului „Optimizarea sistemului de alimentare centralizată cu energie termică din mun. Chișinău”;

- [Legea nr. 104/2025](#) pentru ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind grantul investițional acordat din Fondul Regional al Parteneriatului Europei de Est pentru Eficiență Energetică și Mediu pentru realizarea proiectului „Optimizarea sistemului de alimentare centralizată cu energie termică din mun. Chișinău”;
- [Legea nr. 105/2025](#) pentru ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind acordarea grantului din cadrul Platformei de Investiții pentru Vecinătate a Comisiei Europene în vederea realizării Proiectului „Optimizarea sistemului de alimentare cu energie termică din municipiul Chișinău”;
- [Legea nr. 203/2025](#) pentru ratificarea Contractului de finanțare dintre Republica Moldova, SA „Termoelectrica” și Banca Europeană de Investiții privind realizarea proiectului „Optimizarea sistemului de alimentare centralizată cu energie termică din municipiul Chișinău”;

La data de 8 aprilie 2026, în cadrul S.A. „Termoelectrica” a fost constituită Unitatea de Implementare a Proiectului (UIP), responsabilă de coordonarea și implementarea activităților aferente Proiectului OSACET.

La data de 9 aprilie 2026, S.A. „Termoelectrica” a organizat sesiuni de pre-licitație cu participarea părților interesate, în contextul lansării procedurilor de achiziții pentru contractarea serviciilor de consultanță destinate sprijinirii implementării Proiectului OSACET, respectiv: TC 2 – consultant pentru suportul UIP și supervizarea proiectelor pilot, precum și TC-5 – consultant pentru sprijinirea implementării proiectelor pilot. Termenul-limită pentru depunerea ofertelor a fost stabilit pentru data de 14 mai 2026, ulterior fiind inițiată etapa de evaluare și examinare a ofertelor depuse.

La data de 22 mai 2026, consultantul UIP a prezentat prima versiune a Planului de implementare a Proiectului OSACET, document care cuprinde principalele activități planificate, etapele de implementare și termenele orientative de realizare a acestora.

Proiectul „Modernizarea sistemului termoelectric al municipiului Bălți (SA „CET-Nord”) - Faza II”

Proiectul „Modernizarea sistemul termoelectric al municipiului Bălți (SA „CET-Nord”) – Faza II” vizează furnizarea unor servicii de încălzire și apă caldă mai eficiente și sigure pentru consumatorii casnici din municipiul Bălți. Inițiativa contribuie la reducerea consumului de energie termică pe apartament.

I. Modernizarea stației de tratare a apei

- Soluția tehnologică a fost revizuită pentru a corespunde cerințelor operaționale ale „CET-Nord” S.A., iar bugetul componentei a fost actualizat. La solicitarea beneficiarului și cu acordul BERD, pachetul a fost extins pentru a include construcția/reconstrucția clădirii stației și actualizarea costurilor echipamentelor.
- În prezent, Consultantul elaborează documentația de achiziție în vederea lansării licitației în două etape conform cerințelor BERD (FIDIC Yellow Book).

II. Construcția rezervorului de stocare a energiei termice

- Capacitatea rezervorului a fost revizuită de la 700 m³ la 4 700 m³ (circa 246 MWh), în baza reevaluării necesarului de stocare și a potențialului de utilizare pentru servicii de sistem, soluție aprobată de BERD. Extinderea implică costuri suplimentare și lucrări tehnice complexe (investigații geologice și geodezice, automatizare, instalații electrice și construcții civile).
- În prezent, componenta se află în etapa de elaborare a documentației de achiziție, în vederea lansării unei licitații în două etape conform cerințelor BERD (FIDIC Yellow Book). În perioada noiembrie–decembrie 2025 au avut loc ședințe tehnice pentru clarificarea parametrilor inițiali, iar în 12–13 ianuarie 2026 a fost efectuată o vizită pe teren pentru evaluarea amplasamentului și colectarea datelor necesare proiectării.

III. Instalarea PTI și modernizarea sistemului de distribuție

- Această componentă prevede instalarea a PTI în 166 blocuri și modernizarea sistemelor de distribuție interne în 296 blocuri. Lista actualizată a clădirilor propuse se află în proces de aprobare oficială, în urma transmiterii scrisorii de confirmare de către „CET-Nord” S.A. către Consiliul Municipal Bălți.
- Până la adoptarea deciziei Consiliului Municipal privind aprobarea finală a Programului și avizarea continuării implementării, pachetul de achiziții rămâne suspendat temporar.
- La momentul actual, UIP în comun cu consultantul elaborează documentația de proiect pentru diferite serii a blocurilor locative preconizate pentru modernizare.

IV. SCADA și modelarea hidraulică

- Contractele pentru furnizarea echipamentelor și servicii conexe (hardware SCADA, software, licență modelare) au fost semnate la 8 mai 2025, după aprobarea BERD și atribuirea oficială a contractului.
- **Lot 1 – Sistem SCADA pentru rețeaua SACET:** În prezent, implementarea Sistemului SCADA se află în etapa de finalizare a documentației de proiectare, concomitent cu executarea lucrărilor de instalare a echipamentelor de monitorizare și control în punctele prevăzute ale rețelei termice. Aceste activități sunt realizate în paralel pentru a asigura integrarea infrastructurii de teren cu aplicațiile software SCADA și punerea în funcțiune a sistemului.
- **Lot 2 – Modelare termo-hidraulică și licență:** Componenta investițională se află în etapa de implementare, fiind în desfășurare livrarea, verificarea și validarea livrărilor contractuale, inclusiv a hărții electronice, a modelului termo-hidraulic și a licențelor software.

PM_EE18: Promovarea măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice în infrastructura electrică

Măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice în infrastructura electrică vizează creșterea eficienței rețelelor de transport și distribuție a energiei electrice din Republica Moldova prin investiții tehnice și aplicarea principiului „eficiența energetică înainte de toate”. Reducerea pierderilor tehnice și comerciale în rețelele electrice pentru a atinge economii de energie semnificative de circa 1,46 ktep anual cu reducerea pierderilor în rețeaua de transport cu 0,86% față de nivelul anului 2020. În general, prin modernizarea stațiilor electrice, gestionarea sarcinii, îmbunătățirea interoperabilității și facilitarea integrării surselor regenerabile descentralizate.

În 2025, proiectul de interconectare Bălți–Suceava de 400 kV a trecut de la etapa pregătitoare și de evaluare de mediu la etapa de achiziții publice. Acordul de mediu a fost modificat în august 2025, în septembrie 2025 a fost lansată o licitație internațională pentru construirea liniei aeriene de transport de 400 kV, iar în octombrie 2025 a fost lansată o licitație separată pentru construirea stației de transformare 330 kV din Bălți. Până la sfârșitul anului 2025 construcția propriu-zisă a liniei de transport nu începuse încă.

În anul 2025, în cadrul proiectelor de modernizare a infrastructurii electrice, au fost livrate 44 520 de contoare inteligente (cumulativ). Repartizarea acestora pe operatorii sistemului de distribuție (OSD) pentru anul 2025 este următoarea: 18 716, reprezentând aproximativ 42%, au fost alocate SA „RED-Nord”, iar 25 804, respectiv aproximativ 58%, au revenit ÎCS „Premier Energy Distribution” SA. Aceste contoare permit colectarea automată a datelor la distanță (la intervale de 15 minute sau o oră) și sunt esențiale pentru implementarea ulterioară a tarifelor diferențiate pe ore de consum.

În cadrul atingerii obiectivelor strategice comune, stabilite pentru domeniul electroenergetic, Î.S. „Moldelectrica” trebuie să realizeze sarcinile de modernizare și de reconstrucție, renovare și extindere a infrastructurii rețelei de transport în cadrul implementării Pachetului Energetic IV, ținând cont de cerințele Directivelor Comunității Energetice. Pe parcursul ultimilor ani au fost efectuate:

- modernizarea echipamentelor la stațiile electrice de 330 kV Chișinău, Strășeni și Bălți;
- înlocuirea a două autotransformatoare la stația electrică Chișinău 330 kV;
- reconstrucția unui șir de stații electrice de 110 kV;

- construcția și punerea în funcțiune a LEA-110 kV;
- implementarea sistemului de supraveghere, control și achiziție de date (SCADA) și a sistemului de evidență comercială a energiei electrice;
- finalizat studiul de fezabilitate și examinarea impactului asupra mediului înconjurător al LEA 400 kV Bălți – Suceava care a trecut la faza de realizare în 2025.

Conform SA „RED-Nord”, au fost realizate lucrări de modernizare, reconstrucție și mentenanță a rețelelor electrice de distribuție, inclusiv renovarea LEA/LEC de tensiune medie și tensiune joasă, modernizarea posturilor de transformare, înlocuirea echipamentelor uzate, reparații capitale și curente, precum și lucrări de îmbunătățire a evidenței energiei electrice.

Conform ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, în vederea diminuării pierderilor tehnice și comerciale în rețelele electrice de distribuție se implementează un set complex de măsuri tehnice, organizaționale și operaționale, orientate spre creșterea eficienței energetice și îmbunătățirea controlului asupra fluxurilor de energie electrică.

Principalele măsuri implementate și planificate sunt următoarele:

- Calculul bilanțului energetic pe partea 110/35/10 kV;
- Efectuarea bilanțului energetic la nivel de PT 10/0,4 kV;
- Verificarea planificată a consumatorilor noncasnici racordați la tensiune medie și joasă;
- Monitorizarea continuă a echipamentelor de măsurare cu transmitere la distanță;
- Schimbarea planificată a contoarelor cu termen metrologic expirat;
- Emiterea prescripțiilor pentru alinierea la HANRE nr. 74/2022;
- Renovarea LEA 0,4 kV și modernizarea bransamentelor.

PM_EE19: Promovarea măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice în infrastructura gazelor naturale

Metodologia tarifară de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale nr. 443/2020, respectiv nr. 535/2019 prevede modul de determinare a costurilor aferente consumului tehnologic și al pierderilor de gaze naturale în rețelele de distribuție, respectiv de transport, care se recuperează prin tarif. Acesta reflectă un trend de reducere a pierderilor începând cu anul 2022-2026. Corespunzător, ANRE elaborează noul mecanism de stabilire a trendului de diminuare a pierderilor în rețea care va fi aplicabil în perioada 2027-2030.

PM_EE20: Dezvoltarea achizițiilor durabile și inovatoare

Ministerul Finanțelor comunică faptul că în perioada de raportare a fost adoptată Legea nr. 325/2025 privind achizițiile publice, care instituie un cadru consolidat pentru promovarea achizițiilor publice durabile, prin integrarea sistematică a cerințelor de mediu, sociale și de eficiență energetică în toate etapele procedurilor. Legea reglementează includerea criteriilor de durabilitate în specificațiile tehnice, utilizarea etichetelor ecologice, aplicarea criteriilor de atribuire bazate pe cel mai bun raport calitate-preț/cost, inclusiv pe baza costului pe ciclul de viață, precum și stabilirea condițiilor de executare a contractelor cu impact de mediu și social.

În prezent, sunt în curs de elaborare normele metodologice cu privire la implementarea legii, precum și ghiduri, instrucțiuni și caiete de sarcini-model pentru principalele obiecte de achiziții, în vederea facilitării aplicării achizițiilor publice durabile și a integrării aspectelor de mediu, sociale, inovare și performanță de către autoritățile contractante.

Pe data de 24.07.2025 Agenția Achiziții Publice a desfășurat o instruire cu tematică Achiziții durabile, la care au fost înregistrați 150 de participanți din cadrul autorităților/entităților contractante și operatorilor economici.

Conform CNED, în vederea dezvoltării capacităților în domeniul achizițiilor publice durabile în Moldova a fost semnat un acord de colaborare cu compania suedeză Cowater International Sweden în cadrul Programului global de dezvoltare a capacităților în domeniul achizițiilor publice durabile, și care va prevedea elaborarea unui ghid/instrucțiune privind achizițiile publice durabile pentru părțile contractante, organizare sesiuni de instruire pentru autoritățile publice și companii ce produc bunuri, servicii în cadrul proiectelor de eficiență energetică.

PM_EE21: Eficientizarea consumului de energie electrică prin înlocuirea electrocasnicelor vechi ineficiente prin Programul de Vouchere pentru Electrocasnice

În anul 2025, IP CNED a lansat 9 sesiuni de vouchere, în conformitate cu bugetul alocat și cu prevederile Regulamentului aprobat prin HG nr. 533/2024.

Din totalul de 25 564 de vouchere valorificate, 21 207 (≈83%) au fost utilizate de gospodării cu copii minori, iar 4 357 (≈17%) de gospodării cu pensionari.

Astfel, în cadrul sesiunilor din anul 2025 au fost eligibile următoarele echipamente:

1. Frigidere, frigider cu congelator integrat – cu clasa de eficiență energetică A, B, C, D;
2. Mașini de spălat rufe – cu clasa de eficiență energetică A.

Urmare a implementării celor 9 sesiuni, voucherele au fost valorificate pentru frigider – 47% și mașini de spălat – 53%, fapt ce confirmă prioritatea echipamentelor propuse pentru a fi incluse în programul de vouchere.

În urma rezultatelor obținute din sesiunile desfășurate, s-a constatat că, în medie, costul electrocasnicelor (fără TVA) este de aproximativ 9 865,72 de lei. De asemenea, analiza a relevat că valoarea voucherelor acordate reprezintă aproximativ 58% din costul electrocasnicelor fără TVA, diferența fiind acoperită de beneficiarii programului.

Rezultatele finale ale Programului de Vouchere pentru Electrocasnice (perioada de raportare 2022–2025): Până la 31 decembrie 2025, un număr total de 40 033 de vouchere au fost valorificate de gospodăriile eligibile (dintre care 19 060 pentru frigider, 20 937 pentru mașini de spălat și 36 pentru aragaze). Economii cumulative de energie totale de 6,55 GWh până la 31.12.2025. Acestea includ: 0,9 GWh reprezintă economiile realizate până la 31 decembrie 2024 și 5,65 GWh reprezintă economiile adiționale realizate pe parcursul anului 2025. Echipamentele instalate de la lansarea programului au o capacitate anuală totală de economisire ce depășește 8,15 GWh/an, generând reduceri de costuri în facturi de peste 30 milioane lei/an pentru beneficiari.⁷

PM_EE22: Consolidarea capacității instituționale a Instituției Publice de Suport

În anul 2025, consolidarea capacității instituționale a IP CNED a continuat prin extinderea rolului instituției în gestionarea programelor de eficiență energetică, dezvoltarea SINEE, administrarea FEERM, implementarea Programului de vouchere pentru electrocasnice și coordonarea mai multor instrumente de sprijin pentru gospodării, clădiri publice și sectorul privat. Pentru perioada următoare este necesară consolidarea resurselor umane, digitale și metodologice ale instituției, inclusiv pentru monitorizarea economiilor de energie, verificarea rezultatelor post-implementare, gestionarea registrelor și raportarea standardizată a indicatorilor PNIEC.

Gradul de realizare a obiectivelor dimensiunii doi - Eficiența energetică

În anul 2025, dimensiunea eficiență energetică a înregistrat progrese importante prin operaționalizarea și extinderea instrumentelor de finanțare pentru sectorul rezidențial, continuarea proiectelor de renovare energetică a clădirilor publice, dezvoltarea Sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice (SINEE), implementarea Programului de vouchere pentru electrocasnice și modernizarea treptată a infrastructurii energetice.

Rezultatele raportate indică un nivel moderat spre avansat pentru o parte dintre intervențiile majore, inclusiv prin implementarea MEEP, INSPIREE și STEEM, precum și un interes sporit din partea gospodăriilor pentru programele de eficiență energetică. Totodată, programul de vouchere pentru electrocasnice a generat economii cumulative estimate la 6,55 GWh până la 31 decembrie 2025, iar în sectorul public au fost raportate proiecte finalizate sau aflate în derulare cu reduceri calculate ale emisiilor de CO₂.

Persistă însă constrângeri importante privind dezvoltarea pieței serviciilor energetice, aplicarea contractelor de performanță energetică, funcționarea mecanismului Super ESCO și valorificarea pe scară largă a capitalului privat. Pentru accelerarea implementării până în 2030 se propune aprobarea cadrului normativ secundar pentru serviciile energetice, clarificarea

⁷

tratamentului bugetar-fiscal al contractelor de performanță energetică, dezvoltarea metodologiilor de măsurare și verificare a economiilor de energie și corelarea proiectelor de renovare cu sursele de finanțare multianuale. Indicatorii folosiți în evaluarea gradului de eficiență energetică sunt în corelație cu indicatorii statistici oficiali.

Pentru raportările viitoare este necesară completarea indicatorilor cantitativi pe fiecare măsură: suprafață renovată, economii anuale și cumulative de energie, reducerea emisiilor de CO₂, valoarea investițiilor realizate, numărul beneficiarilor și stadiul fizic/financiar al proiectelor.

Dimensiunea 3: Securitate energetică

Dimensiunea securității energetice a Republicii Moldova a fost determinată, în mod tradițional, de dependența majoră a țării de importurile de resurse energetice, în special de gazele naturale furnizate de Federația Rusă și de energia electrică produsă de SAÎ „MGRES” din regiunea transnistreană. În perioada elaborării Planului Național Integrat Energie și Climă (PNIEC), obiectivele principale stabilite pentru această dimensiune au vizat reducerea dependenței energetice, diversificarea surselor și rutelor de aprovizionare, dezvoltarea interconexiunilor energetice, extinderea utilizării surselor regenerabile de energie și consolidarea securității aprovizionării cu energie electrică și gaze naturale.

În acest context, acțiunile planificate au inclus determinarea stocurilor de gaze naturale, integrarea pieței energetice naționale în piața europeană, extinderea infrastructurii de interconectare cu România și sistemul ENTSO-E, promovarea eficienței energetice și creșterea ponderii energiei din surse regenerabile. Aceste obiective au fost reflectate inclusiv în Planul de dezvoltare a rețelei electrice de transport pe 10 ani al OST, în planurile de dezvoltare a rețelei de transport a gazelor naturale și în documentele strategice naționale din domeniul energetic.

Evoluțiile regionale și crizele energetice din perioada 2021–2025 au accelerat însă procesul de transformare a sectorului energetic și au determinat implementarea unor măsuri urgente de consolidare a securității energetice. Până în decembrie 2022, Republica Moldova depindea în mod semnificativ de gazele naturale furnizate de Gazprom prin intermediul SA „Moldovagaz”. În toamna anului 2022, reducerea cu peste 50% a volumelor livrate de Gazprom, concomitent cu creșterea semnificativă a prețurilor la gaze naturale și impactul atacurilor asupra infrastructurii energetice din Ucraina, a generat o criză energetică majoră.

Ca răspuns la aceste provocări, Republica Moldova a accelerat măsurile de diversificare a aprovizionării cu gaze naturale. Începând cu decembrie 2022, pentru malul drept al Nistrului au fost sistate achizițiile de gaze naturale de la Gazprom, aprovizionarea fiind realizată integral prin achiziții de pe piețele europene de către SA „Energocom”, contractul cu Gazprom continuând doar pentru aprovizionarea cu gaze a regiunii transnistrene până la data de 31 decembrie 2024 când contractul a fost terminat de facto.

În sectorul electroenergetic, Republica Moldova a continuat procesul de integrare cu sistemul electroenergetic european ENTSO-E și de dezvoltare a interconexiunilor cu România. În paralel, au fost promovate investițiile în capacități de producere a energiei din surse regenerabile, contribuind la creșterea ponderii producției interne de energie electrică și pe această bază la reducerea dependenței de importuri și creșterea securității în aprovizionarea cu energie.

Până la sfârșitul anului 2024, o parte dominantă a energiei electrice consumate pe malul drept al Republicii Moldova a fost furnizată de centrala MGRES din regiunea transnistreană, care acoperea circa 70% din consum. Expirarea contractului de furnizare la 31 decembrie 2024 și încetarea livrărilor de gaze naturale către regiunea transnistreană la începutul anului 2025 au determinat sistarea livrărilor de energie electrică de la MGRES către malul drept.

Începând cu ianuarie 2025, necesarul de energie electrică al Republicii Moldova este acoperit integral prin producție internă și importuri din România și Ucraina. În prezent, aproximativ 50–70% din consum este acoperit prin importuri realizate în baza contractelor bilaterale și/sau prin achiziții de pe piețele bursiere regionale, iar restul de 30–50% provine din producția internă, inclusiv CET-urile din Chișinău și Bălți și centralele bazate pe surse regenerabile de energie.

PM_SE1: Construcția LEA de 400 kV Vulcănești – Chișinău

Proiectul de dezvoltare a sistemului electroenergetic al Republicii Moldova și de interconectare cu sistemul electroenergetic european include construcția Liniei Electrice Aeriene (LEA) de 400 kV Vulcănești–Chișinău, construcția stației electrice Vulcănești 400 kV, modernizarea și extinderea stației electrice Chișinău, precum și instalarea infrastructurii necesare pentru integrarea și operarea noii linii de transport al energiei electrice.

Acest proiect reprezintă unul dintre cele mai importante proiecte strategice de infrastructură energetică implementate în Republica Moldova, având un rol esențial în consolidarea securității energetice a țării, creșterea fiabilității sistemului electroenergetic și reducerea dependenței de infrastructura energetică din regiunea transnistreană.

LEA Vulcănești–Chișinău a fost finalizată în decembrie 2025, iar stațiile electrice Chișinău și Vulcănești urmează a fi finalizate în iunie 2026. Sursa de finanțare pentru acest proiect a fost un împrumut în valoare de 61 milioane de euro acordat de Asociația Internațională pentru Dezvoltare (IDA) din cadrul Grupului Băncii Mondiale.

PM_SE2: Construcția LEA de 400 kV Bălți – Suceava

Proiectul de interconectare electrică Bălți–Suceava reprezintă o etapă strategică în consolidarea securității energetice a Republicii Moldova și integrarea sistemului electroenergetic național în piața europeană de energie electrică. Implementarea acestuia va contribui la extinderea capacităților de interconectare cu România și spațiul ENTSO-E, diversificarea surselor de aprovizionare, creșterea rezilienței sistemului electroenergetic și facilitarea fluxurilor comerciale regionale de energie electrică.

Proiectul prevede construcția unei linii electrice aeriene (LEA) de 400 kV între Bălți (Republica Moldova) și Suceava (România), cu o lungime de aproximativ 48 km pe teritoriul Republicii Moldova, modernizarea stației electrice de transformare 330 kV Bălți, precum și reconstrucția și modernizarea infrastructurii energetice operate de Î.S. „Moldelectrica”.

Totodată, proiectul va susține dezvoltarea pieței concurențiale de energie electrică și integrarea unei ponderi mai mari a energiei din surse regenerabile.

Data țintă pentru finalizarea proiectului este trimestrul IV al anului 2027. Costul total estimat al investiției constituie aproximativ 77 milioane de euro și este finanțat din împrumuturi și granturi externe, inclusiv 30,8 milioane de euro acordate de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), 30,8 milioane de euro de Banca Europeană de Investiții (BEI) și un grant al Uniunii Europene în valoare de 15,4 milioane de euro.

Parlamentul a votat Legea nr. 88/2025 prin care lucrările au fost declarate de utilitate publică și interes național. În februarie 2025 Guvernul a aprobat ratificarea acordului pentru un grant nerambursabil de 15,4 milioane de euro oferit de Uniunea Europeană prin intermediul BERD. În iulie 2025 Î.S. „Moldelectrica” a lansat oficial procedura internațională de achiziții publice pentru servicii de proiectare și execuție a porțiunii de linie de pe teritoriul Republicii Moldova.

PM_SE3: Construcția LEA de 400 kV Strășeni – Gutinaș

Proiectul de interconectare electrică Strășeni–Gutinaș reprezintă un proiect strategic pentru consolidarea securității energetice a Republicii Moldova și dezvoltarea interconexiunilor cu sistemul electroenergetic european. Implementarea acestuia va contribui la creșterea capacităților de transport transfrontalier al energiei electrice, diversificarea surselor de aprovizionare și aprofundarea integrării pieței energiei electrice a Republicii Moldova în piața regională și europeană.

Proiectul prevede construcția unei linii electrice aeriene (LEA) de 400 kV pe direcția Strășeni–Gutinaș, cu o lungime de aproximativ 70 km pe teritoriul Republicii Moldova, precum și modernizarea stației electrice de 330 kV Strășeni.

În anul 2025 au fost realizate progrese în definirea traseului, pregătirea documentației tehnice și parcurgerea procedurilor administrative necesare declarării utilității publice de interes național. Prin HG nr. 497/2025 a fost instituită Comisia de cercetare prealabilă, iar la 21 august 2025 aceasta a constatat existența elementelor justificative pentru declararea utilității publice. În septembrie 2025 urmare a anunțării oficiale a angajamentului Guvernului Statelor Unite ale Americii privind

finanțarea proiectului în valoare de 130 milioane de dolari SUA este în proces de elaborare studiul de fezabilitate, care se așteaptă să fie finalizat în vara anului 2026.

Subsecvent, Ministerul Energiei a inițiat procesul de promovare a proiectului Legii pentru declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de construcție a liniei electrice aeriene (LEA) 400 kV de transport al energiei electrice Strășeni-Gutinaș, modernizarea stației electrice Strășeni 330 kV, fiind inițiată avizarea prealabilă a proiectului legii.

Data preliminară estimată pentru finalizarea tuturor componentelor proiectului este anul 2032, conform studiului de fezabilitate.

PM_SE4: Aprobarea Planului de dezvoltare a rețelei electrice de transport pentru 2025-2034, 10 ani (TYNDP)

În cadrul ședinței ordinare din 22.09.2025, Consiliul de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE) a aprobat Planul de dezvoltare a rețelelor electrice de transport pentru perioada 2025–2034, elaborat de Î.S. „Moldelectrica”(HANRE nr. 559/ 2025).

Planul de dezvoltare pentru următorii 10 ani prevede investiții de circa 8 miliarde de lei în modernizarea infrastructurii existente de transport a energiei electrice, construcția de noi linii de interconexiune, precum și măsuri de securitate și modernizare tehnologică a sistemului de transport.

PM_SE5: Creșterea capacității ferme, bidirecționale a rețelei de transport al gazelor naturale la toate punctele de interconectare; diversificarea rutelor și a surselor de aprovizionare cu gaze naturale

Prin HANRE nr. 746/2024 cu privire la modificarea Anexei nr. 1 la HANRE nr.624/2023 privind aprobarea Listei punctelor de intrare-ieșire s-a modificat capacitatea tehnică la punctul de interconectare (PI) de ieșire PI Caușeni - 11,5 mil. m³/zi. Prin HANRE nr. 330/2025 s-a modificat capacitatea tehnică la punctul de interconectare de ieșire PI Grebeniki - 7,0 mil. m³/zi.

PM_SE6: Studiu privind eliminarea limitărilor tehnice de transport al gazelor naturale pe teritoriul Republicii Moldova

Studiile de fezabilitate elaborate anterior, inclusiv cel aferent gazoductului Ungheni–Chișinău, au constituit baza pentru dezvoltarea infrastructurii necesare diversificării rutelor de aprovizionare cu gaze naturale.

În prezent, Ministerul Energiei promovează proiectul de lege privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de construcție a rețelelor de transport al gazelor naturale incluse în Planul de dezvoltare al S.R.L. „Vestmoldtransgaz”.

Totodată, urmează a fi prezentate studiile de fezabilitate pentru următoarele proiecte investiționale:

„Proiectarea și construirea rețelei de transport al gazelor naturale pe direcția nord-est–sud-est a municipiului Chișinău”;

„Proiectarea și construirea rețelei de transport al gazelor naturale pe direcția râul Prut–SMG Ungheni–PMG Todirești”.

Implementarea acestor proiecte va contribui la reducerea congestiilor interne din sistemul de transport al gazelor naturale al Republicii Moldova, la creșterea capacității de transport și la consolidarea securității aprovizionării.

PM_SE7: Menținerea stocurilor de securitate de gaze naturale

Conform HG nr. 668/2022, în anul 2025 au fost achiziționați 2,8 milioane m³ de gaze naturale. Suma aprobată de ANRE constituie 34 621 802 lei, dintre care costul efectiv al stocului de gaze naturale pentru anul 2025 este de 22 043 513 lei, iar serviciile de stocare aferente stocurilor de gaze constituite în anii 2022, 2023 și 2024 reprezintă 12 578 289 lei. Stocurile de gaze naturale pentru anul 2025 au fost constituite în proporție de 100%.

PM_SE8: Crearea stocurilor minime de produse petroliere

În anul 2025, Republica Moldova a continuat pregătirea cadrului instituțional și infrastructural necesar pentru constituirea stocurilor de securitate de produse petroliere, în vederea consolidării securității aprovizionării și reducerii vulnerabilității la eventuale întreruperi ale importurilor. În contextul dependenței totale de importurile de produse petroliere și al riscurilor

logistice regionale, Ministerul Energiei a avansat transpunerea Directivei 2009/119/CE privind obligația de menținere a rezervelor minime de petrol și produse petroliere. Sistemul prevede constituirea unor stocuri echivalente cu cel puțin 90 de zile de importuri nete sau 61 de zile de consum intern, în funcție de indicatorul aplicabil. Pentru Republica Moldova, necesarul estimat depășește 200.000 de tone de produse petroliere. În acest scop, au fost analizate opțiunile de dezvoltare și reconfigurare a infrastructurii de depozitare, mecanismele de repartizare a obligațiilor între sectorul public și importatori, precum și posibilitatea stocării unei părți a rezervelor în state partenere. Crearea efectivă a stocurilor de securitate urma să înceapă din anul 2026, în timp ce anul 2025 a fost dedicat în principal elaborării cadrului legislativ, instituțional și logistic necesar implementării sistemului.

La etapa actuală, a fost adoptată Legea nr. 119/2026 privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere. În perioada următoare, Ministerul Energiei urmează să elaboreze și să promoveze cadrul normativ secundar necesar pentru punerea în aplicare a legii și inițierea procesului de constituire a stocurilor minime de produse petroliere.

PM_SE9: Îmbunătățirea securității cibernetice legate de energie

Conform HG nr. 562/2025 cu privire la modul de realizare a obligațiilor de asigurare a securității cibernetice de către furnizorii de servicii în sectoarele critice, furnizorii de servicii sunt obligați să prezinte Agenției pentru Securitate Cibernetică în termen de 6, și după caz 9 luni analiza riscurilor la adresa securității rețelelor și a sistemelor informatice proprii și vor aproba rapoarte în acest sens, precum și vor aproba planuri de tratare a riscurilor identificate și evaluate. Reieșind din faptul că aceste procese sunt în desfășurare, Agenția pentru Securitate Cibernetică este în imposibilitate de a furniza informații relevante pentru măsura de politică în cauză. În perioada ianuarie-mai 2025, a fost efectuat auditul cibernetic, au fost identificate vulnerabilitățile și au fost formulate recomandări.

Gradul de realizare a obiectivelor dimensiunii trei - Securitatea energetică

O parte semnificativă a obiectivelor stabilite inițial în cadrul dimensiunii securității energetice a fost realizată sau este în proces avansat de implementare. Republica Moldova a reușit să diversifice sursele și rutele de aprovizionare cu gaze naturale, să reducă dependența de furnizorii tradiționali, să consolideze interconectarea cu piața energetică europeană și să crească rolul producției interne și al energiei regenerabile în mixul energetic național. Totodată, rămân prioritare continuarea dezvoltării infrastructurii energetice, sporirea capacităților interne de producere și stocare, precum și consolidarea rezilienței sistemului energetic național în contextul riscurilor regionale și geopolitice.

Dimensiunea 4: Piața internă a energiei

Republica Moldova s-a interconectat sincron cu rețeaua continentală europeană ENTSO-E în anul 2022, fapt ce a creat premisele necesare pentru integrarea treptată a pieței naționale de energie electrică în piața regională și europeană, precum și pentru consolidarea securității energetice și dezvoltarea mecanismelor concurențiale pe piața energiei electrice.

Totodată, în anul 2025 a fost finalizată implementarea Pachetului Energetic III prin încheierea procesului de separare și certificare a operatorului sistemului de transport al energiei electrice Î.S. „Moldelectrica” (în anul 2023) și a operatorului de transport gaze naturale în anul 2025, ambele separări fiind în conformitate cu modelul de separare „operator de sistem independent”. În acest context, în cadrul Î.S. „Moldelectrica” au fost întreprinse măsuri pentru consolidarea independenței decizionale și a guvernantei corporative a întreprinderii, inclusiv prin constituirea unui Consiliu de Administrație format majoritar din membri independenți, selectați în cadrul unui concurs public organizat în 2025.

În vederea armonizării cadrului normativ național cu acquis-ul Uniunii Europene, Republica Moldova a continuat procesul de reformare și liberalizare a sectorului electroenergetic. În anul 2025 a fost adoptată Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, prin care au fost transpuse prevederile aplicabile ale Pachetului de Integrare a Energiei Electrice.

Totodată, în anul 2025 au fost lansate piețele organizate de energie electrică, inclusiv Piața pentru Ziua Următoare (PZU) și Piața pe Parcursul Zilei (PPZ) de către OPEM, filială a Opcom RO. Aceste evoluții contribuie la creșterea transparenței și concurenței pe piață și oferă participanților instrumente moderne pentru optimizarea tranzacțiilor și gestionarea riscurilor comerciale, aliniind cadrul normativ național și principiile de funcționare a pieței naționale a energiei electrice la cele ale Uniunii Europene.

În scopul continuării procesului de liberalizare a pieței energiei electrice, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE), în temeiul prevederilor Legii nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, a aprobat măsuri privind eliminarea treptată a prețurilor reglementate aferente serviciului universal pentru consumatori. Astfel, consumatorii mari și mijlocii urmează să participe obligatoriu pe piața liberă începând cu 1 ianuarie 2027, iar producătorii de energie electrică și centralele electrice cu termoficare, inclusiv Termoelectrica și CET-Nord, vor activa integral pe piața liberă începând cu 1 mai 2027. Aceste măsuri urmăresc dezvoltarea unei piețe competitive și lichide, sporirea concurenței și reducerea intervențiilor administrative în procesul de formare a prețurilor.

De asemenea, au fost întreprinși pași importanți pentru integrarea operațională a pieței energiei electrice a Republicii Moldova în piețele regionale europene, inclusiv prin desemnarea operatorului responsabil pentru realizarea cuplării internaționale a piețelor pentru ziua următoare și pe parcursul zilei - OPEED.

Un alt element de progres îl constituie lansarea în septembrie 2025 de către Î.S. „Moldelectrica” a pieței de echilibrare și a pieței pentru capacitățile de echilibrare. Ambele piețe au devenit efectiv funcționale în decembrie 2025, după aprobarea ultimelor reglementări aplicabile (două TCM-uri).

PM_PIE1: Transpunerea și implementarea Codurilor de rețea și a liniilor directe ale UE pentru sectorul electroenergetic, transpunerea Pachetului de integrare a energiei electrice

În anul 2025, Republica Moldova a asigurat transpunerea integrală a Pachetului de integrare a energiei electrice (EIP), constituit din nouă acte juridice ale Uniunii Europene încorporate în cadrul legislativ și de reglementare național.

Directiva (UE) 2019/944 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică, Regulamentul (UE) 2019/943 privind piața internă de energie electrică și Regulamentul (UE) 2019/942 privind Agenția Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER) au fost transpuse prin Legea nr. 164/2025 privind energia electrică.

Alte cinci regulamente ale UE — Regulamentul (UE) 2015/1222 (alocarea capacității și gestionarea congestiilor), Regulamentul (UE) 2017/1485 (operarea sistemului de transport al energiei electrice), Regulamentul (UE) 2017/2196 (situații de urgență și restaurare), Regulamentul (UE) 2016/1719 (alocarea capacității pe termen lung) și Regulamentul (UE) 2017/2195 (echilibrarea energiei electrice) — au fost transpuse prin acte normative secundare adoptate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (HANRE nr. 641-645) la 04.11.2025, în urma recomandărilor Secretariatului Comunității Energetice.

Totodată, aprobarea HG nr. 820/2024 privind situațiile excepționale în sectorul energiei electrice a asigurat transpunerea Regulamentului (UE) 2019/941 privind pregătirea pentru riscuri în sectorul energiei electrice.

La 5 martie 2026, Republica Moldova a inițiat procesul de verificare împreună cu Secretariatul Comunității Energetice și cu Comisia Europeană – Direcția Generală Energie, în urma transmiterii tabelor de concordanță care confirmă transpunerea integrală a Pachetului de integrare a energiei electrice în legislația națională. Verificarea poate dura maximum 8 luni de la data oficială a inițierii acestui proces.

PM_PIE2: Obținerea de către ÎS „Moldelectrica” a statutului de membru al ENTSO-E

Î.S. „Moldelectrica” deține statut de observator în cadrul ENTSO-E din 1 ianuarie 2024 (pentru o perioadă de 3 ani). La 4 noiembrie 2025, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE) a aprobat în ședință publică Pachetul de Integrare a Energiei Electrice, de transpunere a Ghidurilor și Codurilor de Rețea Europene pentru energie electrică (Electricity

Network Codes and Guidelines), adaptate în conformitate cu Decizia Consiliului de Miniștri al Comunității Energetice.

Î.S. „Moldelectrica” continuă lucrările necesare îndeplinirii cerințelor de a deveni membru deplin al ENTSO-E.

PM_PIE3: Implementarea Planului de dezvoltare a rețelei electrice de transport pentru 10 ani (TYNDP)

La momentul actual, se desfășoară activ lucrări de pregătire și implementare a proiectelor de construcție a liniilor electrice aeriene (LEA) de 400 kV privind interconectarea sistemului electroenergetic al Republicii Moldova cu cel al României, inclusiv proiectele Bălți-Suceava și Strășeni-Gutinaș, acestea fiind incluse în Planul de dezvoltare a rețelei electrice de transport - TYNDP.

În paralel, se desfășoară lucrări privind dezvoltarea infrastructurii de telecomunicații, inclusiv extinderea și instalarea rețelelor de fibră optică, în vederea modernizării și sporirii fiabilității sistemului electroenergetic de transport.

ANRE monitorizează implementarea TYNDP 2025 - 2034 prin prisma rapoartelor de investiții anuale ale OST.

PM_PIE4: Explorarea posibilității de construire a instalațiilor de stocare a gazelor (subterane sau terestre) în Republica Moldova

În conformitate cu cadrul strategic de dezvoltare a sectorului gazelor naturale, Republica Moldova explorează posibilitatea construirii unor instalații de stocare a gazelor pe teritoriul național, având la bază continuarea studiilor de fezabilitate și geologice anterioare. În paralel, sprijină dezvoltarea capacităților regionale de stocare (precum extinderea la Sărmășel sau construcția de la Fălticeni, România). Pentru sprijinirea acestui cadru și asigurarea alinierii la acquis-ul UE, sunt planificate următoarele acțiuni normative: transpunerea cadrului UE a Directivei 2009/31/CE privind stocarea geologică a dioxidului de carbon, având ca obiectiv stabilirea cerințelor de mediu și de siguranță aplicabile infrastructurilor geologice adânci. Ministerul Mediului este entitatea responsabilă de asigurarea cadrului normativ de mediu, de monitorizare, evaluare a impactului și autorizare. Procesul de pregătire și armonizare legislativă este stabilit în Planul Național de Aderare (PNA) pentru anul 2027.

PM_PIE5: Creșterea transparenței și integrității piețelor angro de energie

ÎS Moldelectrica transmite majoritatea datelor disponibile către platforma de transparență gestionată de ENTSO-E.

Totodată, ÎS Moldelectrica monitorizează permanent modificările reglementărilor aferente și participă la activitățile legate de platforma de transparență împreună cu alți OST din cadrul ENTSO-E

Platforma de tranzacționare OPEM pentru Piața energiei electrice pentru Ziua Următoare (PZU) este operațională - până la data de 31.12.2025, au fost înregistrați la PZU și PPZ un număr de 29 Titulari de licență (17 furnizori, 7 producători (dintre care 1 eligibil), 2 traderi, 2 operatori ai sistemelor de distribuție și 1 operator de sistem și de transport).

Lista participanților înregistrați este publicată pe website-ul OPEM.⁸

- OPEM, cu sprijinul OPCOM, a organizat cu succes în ziua de tranzacționare 10.12.2025, pentru ziua de livrare 11.12.2025, prima sesiune de tranzacționare, cu efecte comerciale și financiare, pe Piața energiei electrice pentru ziua următoare (PZU) din Republica Moldova.⁹

- Stadiu participare până la data 31 decembrie, 2025: Au fost încheiate tranzacții, pentru zilele de livrare 11.12.2025, 12.12.2025 și 31.12.2025, cu precizarea faptului că încasarea obligațiilor de plată, prin debitarea intrabancară și plata drepturilor de încasare au fost realizate în ziua de tranzacționare respectivă. Pentru perioada de livrare 13.12-30.12.2025 nu au fost transmise oferte de vânzare/cumpărare energie electrică, iar prețurile au fost declarate convențional în conformitate cu prevederile Procedurii operaționale privind funcționarea Pieței energiei electrice pentru Ziua

⁸ <https://www.opem.md/tranzactionare-produse/part-pzu>

⁹ <https://www.opem.md/anunturi-stiri/comunicate-presa-tip/1/6>

Următoare (PZU). Toate rezultatele au fost publicate operativ pe website-ul OPEM în secțiunea dedicată de rezultate.¹⁰

Platforma de tranzacționare pentru energie electrică Piața pe Parcursul Zilei (PPZ) este operațională. Procesul oficial de înregistrare a participanților la PPZ a fost început de către OPEM la data de 27 octombrie 2025, odată cu publicarea tuturor formularelor și documentelor.¹¹

- Până la data de 31.12.2025, au fost înregistrați la PZU și PPZ 29 Titulari de licență (17 Furnizori, 7 Producători (dintre care 1 eligibil), 2 traderi, 2 operatori sistem de distribuție și 1 operator de sistem și de transport).

- Lista participanților înregistrați este publicată pe website-ul OPEM.¹²

Operatorul Pieței de Energie M „OPEM” S.R.L. din Republica Moldova (OPEM) și OPCOM, Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale „OPCOM” S.A. din România au anunțat data de 17 decembrie 2025 ca dată de lansare a pieței energiei electrice pe Parcursul Zilei (PPZ).¹³

- OPEM, cu sprijinul OPCOM, a organizat cu succes în ziua de tranzacționare 17.12.2025, pentru ziua de livrare 18.12.2025, prima sesiune de tranzacționare, cu efecte comerciale și financiare, pe Piața energiei electrice pe Parcursul Zilei (PPZ) din Republica Moldova.¹⁴

Lista participanților înregistrați se actualizează ori de câte ori se finalizează înregistrarea unor noi participanți și poate fi consultată pagina web:

- pentru PZU- <https://www.opem.md/tranzactionare-produse/part-pzu>,
- pentru PPZ- <https://www.opem.md/tranzactionare-produse/part-ppz>.

ANRE monitorizează realizarea obligațiilor OPEM privind publicarea datelor aferente tranzacțiilor pe PZU și PPZ. Prin HANRE nr. 172/2022 a fost aprobată platforma de tranzacționare a gazelor naturale operată de S.R.L. „Bursa Română de Mărfuri”. Prezentarea rapoartelor are loc trimestrial de către BRM cu referire la numărul de tranzacții, precum și a detaliilor aferente pe platforma de tranzacționare a gazelor naturale. Raportarea lunară se face de către furnizorii de gaze naturale, care indică volumele de gaze naturale furnizate către consumatorii finali, precum și către alți participanți ai pieței.

În Republica Moldova, cerințele Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie (REMIT) au fost transpuse în legislația națională prin Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică și Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale.

Cadrul normativ interzice utilizarea informațiilor privilegiate și manipularea sau tentativa de manipulare a pieței, stabilește obligația publicării informațiilor privilegiate și atribuie ANRE competențe de înregistrare a participanților, monitorizare a tranzacțiilor și investigare a comportamentelor suspecte.

În aplicarea acestor prevederi, ANRE a instituit Registrul participanților la piața angro de energie, în care participanții trebuie să se înregistreze înainte de efectuarea tranzacțiilor cu produse energetice angro, datele fiind actualizate continuu și transmise Comitetului de reglementare al Comunității Energetice. Implementarea deplină a mecanismelor REMIT contribuie la prevenirea abuzurilor, creșterea transparenței formării prețurilor și consolidarea încrederii în funcționarea concurențială a piețelor angro de energie electrică și gaze naturale.

PM_PIE6: Instituirea piețelor pentru ziua următoare și pe parcursul zilei

Măsura a fost realizată integral prin lansarea pieței pentru ziua următoare la data de 10 decembrie 2025 și a pieței pe parcursul zilei la data de 17 decembrie 2025, în conformitate cu cerințele stabilite de cadrul normativ aplicabil și cu respectarea termenului de realizare stabilit în Agenda de reforme aferente Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025–2027, aprobată prin HG nr. 260/2025.

Acțiuni relevante pentru implementarea Pieței pentru Ziua Următoare au fost realizate:

¹⁰ <https://www.opem.md/tranzactionare-rezultate/rezultate-pzu>

¹¹ <https://www.opem.md/tranzactionare-produse/8>

¹² <https://www.opem.md/tranzactionare-produse/part-ppz>

¹³ <https://www.opem.md/anunturi-stiri/comunicate-presa-tip/1/4>

¹⁴ <https://www.opem.md/anunturi-stiri/comunicate-presa-tip/1/6>

- Platforma de tranzacționare pentru Piața energiei electrice pentru Ziua Următoare (PZU) este Operațională
 - În data de 26.11.2025, cu suportul OPCOM s-a realizat al treilea webinar cu tema „Prezentarea modelului de piață pentru Piața pentru Ziua Următoare (PZU) și a funcționalităților platformei PZU”, la care au fost înregistrate 101 de conectări.
 - A fost organizată cea de-a doua perioadă de teste ale participanților cu acces direct la sistemul de tranzacționare PZU și sistemul post-tranzacționare PZU (03.12-05.12.2025), teste la care au participat în medie 5 participanți/zi.
 - Procesul oficial de înregistrare a participanților la PZU a fost început de către OPEM la data de 27 octombrie 2025, odată cu publicarea tuturor formularelor și documentelor pe pagina oficială a OPEM.
 - Până la data de 31.12.2025, au fost înregistrați la PZU și PPZ 29 Titulari de licență (17 Furnizori, 7 Producători (dintre care 1 eligibil), 2 Traderi, 2 Operatori sistem de distribuție și 1 Operator de sistem și de transport).
 - Lista participanților înregistrați a fost publicată pe website-ul OPEM.
 - Operatorul Pieței de Energie M „OPEM” S.R.L. din Republica Moldova (OPEM) și OPCOM, Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale „OPCOM” S.A. din România au anunțat data de 10 decembrie 2025 ca dată de lansare a pieței energiei electrice pentru ziua următoare (PZU).
 - OPEM, cu sprijinul OPCOM, a organizat cu succes în ziua de tranzacționare 10.12.2025, pentru ziua de livrare 11.12.2025, prima sesiune de tranzacționare, cu efecte comerciale și financiare, pe Piața energiei electrice pentru ziua următoare (PZU) din Republica Moldova.
 - Stadiu de participare până la momentul elaborării raportării: Au fost încheiate tranzacții, pentru zilele de livrare 11.12.2025, 12.12.2025 și 31.12.2025, cu precizarea faptului că încasarea obligațiilor de plată, prin debitarea intrabancară și plata drepturilor de încasare au fost realizate în ziua de tranzacționare respectivă. Pentru perioada de livrare 13.12-30.12.2025 nu au fost transmise oferte de vânzare/cumpărare energie electrică, iar prețurile au fost declarate convențional în conformitate cu prevederile Procedurii operaționale privind funcționarea Pieței energiei electrice pentru Ziua Următoare (PZU). Toate rezultatele au fost publicate operativ pe website-ul OPEM în secțiunea dedicată de rezultate.
- Pentru introducerea Pieței pe Parcursul Zilei au fost realizate:
- Platforma de tranzacționare pentru Piața energiei electrice pe Parcursul Zilei (PPZ) - Operaționalizare
 - A fost organizat în data de 09.12.2025, al doilea webinar de prezentare a principiilor de ofertare și tranzacționare aferente PPZ, prezentarea platformei de tranzacționare PPZ și funcționalitățile acesteia, condițiile pe care trebuie să le îndeplinească ofertele de vânzare, respectiv ofertele de cumpărare, detalii privind decontarea tranzacțiilor, precum și o sesiune de întrebări și răspunsuri. Interesul pentru participare: la momentul webinarului au fost înregistrate 58 de conectări,
 - În perioada 11.12-15.12.2025 a fost pusă la dispoziția Participanților înregistrați la PPZ, posibilitatea de a testa funcționalitățile platformei informatice a PPZ, dar interesul privind testarea pentru PPZ a fost deosebit de redus, aproape inexistent, în condițiile în care numai 2 participanți au introdus oferte în zile diferite de test.
 - Procesul oficial de înregistrare a participanților la PPZ a fost început de către OPEM la data de 27 octombrie 2025, odată cu publicarea tuturor formularelor și documentelor pe pagina oficială a OPEM.
 - Până la data de 31.12.2025, au fost înregistrați la PZU și PPZ 29 Titulari de licență (17 Furnizori, 7 Producători (dintre care 1 eligibil), 2 Traderi, 2 Operatori sistem de distribuție și 1 Operator de sistem și de transport)
 - Lista participanților înregistrați a fost publicată pe website-ul OPEM.

- Operatorul Pieței de Energie M „OPEM” S.R.L. din Republica Moldova (OPEM) și OPCOM, Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale „OPCOM” S.A. din România au anunțat data de 17 decembrie 2025 ca dată de lansare a pieței energiei electrice pe parcursul zilei (PPZ).
- OPEM, cu sprijinul OPCOM, a organizat cu succes în ziua de tranzacționare 17.12.2025, pentru ziua de livrare 18.12.2025, prima sesiune de tranzacționare, cu efecte comerciale și financiare, pe Piața energiei electrice pe Parcursul Zilei (PPZ) din Republica Moldova.
- Stadiu participare până la momentul elaborării raportării: Pentru ziua de livrare 18.12.2025 au fost stabilite tranzacții cu energie electrică.

Piața energiei electrice din Republica Moldova a marcat o etapă decisivă prin operaționalizarea piețelor spot de către Operatorul Pieței de Energie M „OPEM” S.R.L. (desemnat OPEED). Prima sesiune de tranzacționare pentru Piața pentru Ziua Următoare (PZU) a fost organizată cu succes în 10.12.2025 (pentru ziua de livrare 11.12.2025), iar pentru Piața pe Parcursul Zilei (PPZ) în 17.12.2025 (pentru ziua de livrare 18.12.2025). În paralel, demersurile de cooperare între OPEM, ANRE, ACER și Comitetul de Reglementare al Comunității Energetice avansează pentru implementarea cerințelor Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 (REMIT). Aceasta asigură monitorizarea pieței angro, transparența și crește gradul de pregătire pentru integrarea deplină în Cuplarea unică a piețelor europene (SDAC și SIDC). Evoluția pieței (2025–2026) în prima fază (decembrie 2025), au fost înregistrați 29 de titulari de licență, iar datele statistice pentru primul semestru (aprilie–mai 2026) confirmă o tendință pozitivă și o creștere considerabilă a numărului și volumului tranzacțiilor încheiate pe PZU.

PM_PIE7: Operatorul pieței energiei electrice desemnat (OPEED)

Prin HANRE nr. 370/2025 a fost desemnat SRL „Operatorul Pieței de Energie M” în calitate de operator al pieței energiei electrice (în continuare - OPEED) cu sarcina de realizare a cuplării internaționale a pieței energiei electrice pentru ziua următoare (PZU) și a pieței energiei electrice pe Parcursul Zilei (PPZ), pentru o perioadă de 4 ani.

HANRE nr. 370/2025 a fost publicată în Registrul Hotărârilor Consiliului de Administrație ANRE [link](#)

PM_PIE8: Cuplarea piețelor pentru ziua următoare și pe parcursul zilei cu piețele similare din UE

Activitățile care au avut loc în sensul implementării acestei măsuri de politică:

- Demersurile privind cooperarea OPEM și ACER pentru monitorizarea pieței în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie (REMIT) se află în proces de clarificare.
- Integrarea OPEM în mecanismele regionale și europene aferente cuplărilor unice ale piețelor pentru ziua următoare și pe parcursul zilei (SDAC și SIDC) – în derulare
- Participarea în cadrul de cooperare regional (EE CCR, care include granițele electroenergetice Ucraina-Polonia, Ucraina-Slovacia, Ucraina-Ungaria, Ucraina-România și Moldova-România) în vederea integrării piețelor de energie electrică din Ucraina și Republica Moldova în piața internă europeană de energie electrică – în derulare
- A fost acordat OPEM rolul de Observator în Cooperarea comună OPEED-OTS (incluzând proiectele comune SDAC și SIDC).
- Aderarea OPEM și a ÎS „Moldelectrica” la Memorandumul de înțelegere privind cooperarea pentru monitorizarea pieței în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie (REMIT) se află în proces de clarificare cu ACER.

Integrarea OPEM în mecanismele regionale și europene aferente Cuplărilor unice ale piețelor pentru ziua următoare și pe parcursul zilei (SDAC și SIDC) este în derulare:

- Participarea în cadrul de cooperare regional (EE CCR, care include granițele electroenergetice Ucraina-Polonia, Ucraina- Slovacia, Ucraina-Ungaria, Ucraina-România

și Moldova-România) în vederea integrării piețelor de energie electrică din Ucraina și Republica Moldova în piața internă europeană de energie electrică – în derulare.

- A fost acordat OPEM rolul de Observator în Cooperarea comună OPEED-OTS (incluzând proiectele comune SDAC și SIDC).
- A fost solicitată intrarea OPEM în Memorandumul de înțelegere privind cooperarea pentru monitorizarea pieței în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie (REMIT), prin semnarea documentului împreună cu ACER, a fost transmisă de OPEM în data de 07.05.2025, la data prezentei analize de stadiu așteptându-se feedback-ul ACER.
- Cuplarea pieței presupune transpunerea integrală a pachetului EiP, precum și a tuturor TCM-urilor aferente codurilor de rețea aprobate.

PM_PIE9: Deschiderea continuă a pieței și liberalizarea treptată a piețelor de energie electrică și gaze naturale

Piața serviciilor de sistem și piața energiei electrice de echilibrare au fost lansate de către ÎS Moldelectrica la data de 22.09.2025.

Totodată, în conformitate cu HANRE 561/2025 privind impunerea operatorului sistemului de transport a obligației temporare de serviciu public de achiziție a capacităților de echilibrare prin alte mecanisme decât mecanismul de piață, ÎS Moldelectrica a lansat licitația pentru achiziția serviciilor de echilibrare. Contractele relevante urmează a fi semnate în 2026.

În vederea deschiderii continue și liberalizării treptate a pieței energiei electrice, prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 852 din 29 decembrie 2025 a fost aprobat calendarul privind restricționarea accesului la prețuri reglementate corespunzătoare serviciului universal. Începând cu 1 ianuarie 2027, alți consumatori decât consumatorii casnici, societățile comerciale micro și societățile comerciale mici nu vor mai beneficia de protecția prețurilor reglementate aferente energiei electrice furnizate de furnizorul serviciului universal, urmând să procure energia electrică în baza contractelor încheiate la prețuri de piață. Măsura urmărește extinderea segmentului concurențial al pieței cu amănuntul, stimularea concurenței între furnizori și formarea prețurilor în funcție de cerere și ofertă, termenul stabilit putând fi revizuit de ANRE în funcție de nivelul de lichiditate al piețelor de energie electrică.

Cadrul legal recunoaște dreptul tuturor consumatorilor finali de a-și alege furnizorul și de a procura energie electrică la prețuri negociate, însă migrarea către piața concurențială are loc, deocamdată, prin exercitarea voluntară a statutului de consumator eligibil.

În acest context, continuarea liberalizării presupune pregătirea cadrului normativ și instituțional necesar pentru restrângerea graduală a accesului anumitor categorii de consumatori noncasnici la serviciul universal, dezvoltarea ofertelor concurențiale, facilitarea schimbării furnizorului și sporirea lichidității pieței angro.

Rezultatele tranzacționării se publică zilnic pentru fiecare piață și sunt disponibile de la lansarea piețelor¹⁵:

1. Aprobarea HANRE nr. 425/2025 privind stabilirea pragurilor de consum al gazelor naturale pentru identificarea și atribuirea categoriilor de consumatori noncasnici;
2. Aprobarea HANRE nr. 564/2025 cu privire la stabilirea calendarului privind restricționarea graduală a accesului consumatorilor noncasnici mari și mijlocii la furnizarea gazelor naturale, în contextul obligației de serviciu public prevăzută la art. 89 alin. (1) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale;
3. Publicarea listei consumatorilor pentru care se restricționează accesul la furnizarea gazelor naturale în contextul obligației de serviciu public, începând cu data de 01.04.2026 pentru consumatorii noncasnici mari, cei cu un consum anual mai mare de 100 000 m³, precum și începând

¹⁵ PZU: <https://www.opem.md/tranzactionare-rezultate/rezultate-pzu>
<https://www.opem.md/tranzactionare-rezultate/curbe-agregate-pzu>

PPZ: <https://www.opem.md/tranzactionare-rezultate/rezultate-ppz>

cu data de 01.04.2027 - în cazul consumatorilor noncasnici mijlocii, cu un consum anual de gaze naturale de la 10 000 m³ la 100 000 m³.

PM_PIE10: Facilitarea procesului de schimbare a furnizorului

La data de 4 mai 2026 conform informațiilor disponibile 9 furnizori de energie electrică sunt activi (furnizează energie electrică consumatorilor finali din Moldova), ceea ce constituie o creștere față de aceeași perioadă a anului 2025.

Prin HANRE nr. 177/2026, Agenția a modificat unele acte normative, cu impact direct asupra procedurii de schimbare a furnizorului de gaze naturale:

a) Prin modificarea Regulamentului privind procedura de schimbare a furnizorului de gaze naturale (HANRE nr. 363/2020), ANRE a eliminat bariera procedurală legată de prezența datoriilor față de furnizorul curent, acordând consumatorilor cu acorduri de eșalonare a datoriilor dreptul de a iniția schimbarea furnizorului, a obligat operatorul de sistem să pună la dispoziție istoricul de consum pe ultimii doi ani calendaristici în cadrul procedurii de schimbare și a simplificat procesul prin abrogarea unor prevederi redundante (pct. 26);

b) Prin modificarea Regulamentului privind furnizarea gazelor naturale (HANRE nr. 113/2019), ANRE a introdus obligații de transparență precontractuală pentru furnizori, inclusiv publicarea ofertelor cu conținut minim obligatoriu și informarea consumatorilor cu privire la dreptul de schimbare gratuită a furnizorului și a reglementat condițiile specifice de furnizare pe piața concurențială pentru consumatorii noncasnici mari și mijlocii. La fel, s-a creat cadrul normativ pentru dezvoltarea instrumentului de comparare a ofertelor furnizorilor de gaze naturale administrat de Agenție, care va permite compararea ofertelor la preț fix și pe durată determinată ordonate crescător după prețul final, urmând ca instrumentul să fie extins ulterior și pentru sectorul energiei electrice.

În luna martie 2026, ANRE a organizat un eveniment de informare destinat consumatorilor noncasnici mari, în conformitate cu calendarul de liberalizare a pieței de gaze naturale aprobat. Începând cu 1 aprilie 2026, obligația de serviciu public a încetat pentru consumatorii cu consum anual peste 100 000 m³, aceștia urmând să achiziționeze gaze naturale exclusiv la prețuri negociate pe piața concurențială. Consumatorii noncasnici mijlocii (10 000 - 100 000 m³/an) vor fi obligați să iasă pe piața liberă începând cu 1 aprilie 2027. Consumatorii casnici, noncasnici mici și entitățile care prestează servicii sociale esențiale continuă să beneficieze de furnizare la prețuri reglementate, cu drept de opțiune pentru piața liberă.

PM_PIE11: Identificarea ajutoarelor sociale adecvate, adaptate nevoilor consumatorilor vulnerabili

În anul 2025 au continuat mecanismele de sprijin pentru consumatorii vulnerabili, inclusiv prin instrumente de compensare și măsuri orientate spre reducerea vulnerabilității energetice. Pentru o raportare completă a acestei măsuri este necesară integrarea datelor privind numărul beneficiarilor, valoarea sprijinului acordat, tipul resurselor compensate și impactul asupra ponderii cheltuielilor energetice în veniturile gospodăriilor.

Pentru următoarea raportare se propune corelarea datelor privind compensarea vulnerabilității energetice cu măsurile de eficiență energetică adresate gospodăriilor vulnerabile, astfel încât sprijinul social să fie completat de intervenții structurale de reducere a consumului.

Ministerul Muncii și Protecției Sociale a raportat că pentru reducerea impactului creșterii costurilor la energie asupra gospodăriilor, în perioada rece a anului 2025–2026, Guvernul Republicii Moldova a continuat implementarea Programului de compensații „Ajutor la contor”, prin care gospodăriile vulnerabile au beneficiat de compensații sub formă de plată monetară. Astfel, în perioada noiembrie 2025 – martie 2026, de acest sprijin au beneficiat 621 873 de gospodării, pentru care a fost alocat un buget total de 2,3 miliarde de lei. Conform datelor dezagregate privind gospodăriile beneficiare, structurate în funcție de sursa principală de încălzire, situația se prezintă după cum urmează:

Numărul de gospodării conectate după sursa principală de încălzire:

- combustibil solid - 292 641;

- gaze naturale - 174 529;
- energie termică - 109 495;
- energie electrică - 45 208.

Suplimentar, pentru diminuarea impactului majorării tarifelor la energia electrică asupra populației, începând cu luna februarie 2025, Guvernul Republicii Moldova a instituit un mecanism de sprijin suplimentar, prin care toate gospodăriile casnice au beneficiat, în perioada februarie – noiembrie 2025, de compensații la energia electrică, aplicate direct în facturi, pentru primii 110 kWh consumați lunar.

Gradul de realizare a obiectivelor dimensiunii patru - Piața internă a energiei:

O parte semnificativă a obiectivelor stabilite pentru dimensiunea „Piața internă a energiei” a fost realizată sau se află într-un stadiu avansat de implementare, Republica Moldova înregistrând progrese importante în direcția dezvoltării unei piețe moderne, competitive și integrate în piața energetică europeană.

Dimensiunea 5: Cercetare, Inovare și Competitivitate.

Dimensiunea cercetare, inovare și competitivitate reprezintă una dintre sferele-cheie ale PNIEC și este implementată prin multe activități în curs de desfășurare în Republica Moldova.

Agencia de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) este o autoritate administrativă centrală subordonată Guvernului, responsabilă de promovarea și implementarea activităților în domeniul protecției juridice a obiectelor de proprietate intelectuală, legate de drepturile de proprietate industrială, de drepturile de autor și de drepturile conexe. AGEPI are următoarele funcții principale: planifică în mod strategic și implementează obiectivele de dezvoltare a sistemului național de proprietate intelectuală; organizează și gestionează funcționarea sistemului național de proprietate intelectuală, în conformitate cu legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Guvernul își asumă un angajament ferm față de reformarea sistemului național de știință și inovare. Ministerul Educației și Cercetării este autoritatea bază în promovarea cercetării și inovării.

Republica Moldova a recunoscut potențialul de inovare și a făcut mai mulți pași importanți pentru a reforma guvernanta în domeniul inovării în ultimii ani. Aceștia includ: programul național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2024-2027, care unifică domeniile de politică anterior fragmentate și are un Plan de acțiuni care definește etapele ulterioare pentru atingerea obiectivelor politicii de inovare. Programul este aliniat cu alte obiective politice generale ancorate în documente strategice privind educația, cu IMM-urile și cu dezvoltarea industrială; diverse mecanisme de promovare a transferului de cunoștințe și a inovării. Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA) este instituția publică care are misiunea de a implementa politica statului privind susținerea dezvoltării antreprenoriatului, inclusiv a întreprinderilor mici și mijlocii, conform strategiilor și programelor aprobate de Guvern. O gamă largă de concursuri de planuri de afaceri și de concursuri pentru startup-uri sprijină tendința tot mai amplă de înființare a startup-urilor și încurajează antreprenoriatul inovator. Stimulentele financiare aplicate în sectorul tehnologiei informației creează un mediu de afaceri favorabil și stimulează cererea de noi tehnologii, precum și creșterea sectorială; cadre juridice pentru dialogul public-privat și pentru consultări interministeriale privind proiectele de politici. Prin intermediul strategiilor de *advocacy* și de *lobby*, asociațiile de afaceri au o voce tot mai puternică în elaborarea politicilor.

Agencia Națională pentru Cercetare și Dezvoltare (ANCD) este o autoritate administrativă publică centrală în subordinea Guvernului. ANCD este succesorul juridic al drepturilor și atribuțiilor Centrului de Proiecte Internaționale, ale Agenției pentru Inovare și Transfer Tehnologic și ale Agenției pentru Cercetare-Dezvoltare, instituții publice aflate în trecut în subordinea Academiei de Științe a Moldovei. ANCD este responsabilă de implementarea politicii naționale în domeniile cercetării, inovării și dezvoltării, a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa al UE și a altor programe europene, precum și de coordonarea Oficiului Republicii Moldova pentru Știință și Tehnologie din UE (MOST). ANCD are misiunea de a asigura excelența și performanța în

atingerea priorităților naționale în domeniile cercetării, inovării și dezvoltării. Aceasta oferă finanțare pe bază de concurs pentru proiecte de cercetare, inovare, transfer tehnologic și altele. ANCD încurajează parteneriatele public-public și public-privat prin punerea în legătură și organizarea de evenimente de brokeraj.

PM_CIC1: Concursul proiectelor de inovare și de transfer tehnologic, inclusiv în domeniul „Mediul și schimbări climatice”

În 2025, S.A. „CET-Nord” împreună cu Institutul de Energetică (UTM) au depus două proiecte în cadrul Programului de Transfer Tehnologic, la ANCD: 1) Smart Heat Recovery – soluție inovatoare de valorificare a căldurii reziduale și creștere a randamentului cogenerării prin integrarea pompelor de căldură în sistemul de răcire și conducta de retur; 2) Heat2Value – recuperarea energiei termice reziduale din gazele arse ale CHP prin tehnologie modulară.

Conform ANCD, au fost organizate 2 concursuri:

- 1) Transfer Tehnologic pentru anii 2025-2027, în cadrul căruia au fost depuse 26 propuneri, dintre care: în domeniul energiei - cinci propuneri, Biotehnologii și protecția mediului - două propuneri.
- 2) Vouchere Inovationale, în cadrul căruia au fost depuse 28 propuneri. Total de propuneri câștigătoare a fost de șase proiecte contractate.

La Academia de Științe a Moldovei, în cadrul audierilor publice ale rapoartelor pe proiecte de cercetare au fost audiate și apreciate pozitiv pe tematica Protecția mediului trei rapoarte pe subprogramele de cercetare, un proiect de transfer tehnologic, două proiecte inovationale și patru proiecte de voucher inovațional.

Pe domeniul Energeticii au fost audiate și apreciate pozitiv trei rapoarte pe subprograme de cercetare, cinci proiecte din concursul Reziliența Republicii Moldova la situații de criză și un proiect de voucher inovațional.

Pe domeniul Protecția mediului subprograme de cercetare:

- “Cercetări avansate în chimia computațională și ecologică, identificarea procedeelelor tehnologice de tratare, formare a calității și cantității apelor”, Institutul de Chimie.
- “Metode fizice avansate și tehnologii bazate pe UAV pentru monitorizare complexă, evaluare și modelare”, Institutul de Fizică Aplicată.
- Sisteme satelitare și platformă de monitorizare a plantațiilor și suprafețelor acvatice cu aplicarea tehnologiilor spațiale și dronelor”, Universitatea Tehnică a Moldovei.

Proiecte finanțate de ANCD:

- „Modernizarea tehnologică a sistemului de filtrare în echipamentul autohton Termoshreder 420 pentru utilizare în instituții medicale publice”, conducătorul proiectului: SRL Uispac. Proiect de Transfer tehnologic.
- „Metodele inovatoare de utilizare a furajelor obținute prin conversie biologică a deșeurilor, prelucrate prin folosirea muștei soldat negru (MSN-Hermetia Illucens), în nutriția puilor de carne”, Universitatea Tehnică a Moldovei. Proiect de Inovare.
- „Eficientizarea tehnologiei de utilizare a producției vegetale secundare în calitate de fertilizant prin aplicarea preparatelor algale, cianobacteriene și bioorganominerale”, Universitatea de Stat din Moldova. Proiect de Inovare.
- „Sol viu, păduri vii: biostimulare cu cianobacteria Nostoc linckia”, „Lumina Renașterii Omului – LuRenOm”. Proiect de Voucher inovațional.
- „Valorificarea deșeurilor textile cu obținerea produselor noi”, Centrul de Cercetare Integrare și Dezvoltare Durabilă. Proiect de Voucher inovațional.
- „Biotehnologie complexă de management a rezilienței climatice a agrofitocenozelor vulnerabile la schimbările climatice”, Universitatea de Stat din Moldova. Proiect de Voucher inovațional.
- „Departamentul de Expertiză și Audit Tehnologic în Epurarea Apelor Uzate – O Premieră în Republica Moldova”, Institutul de Chimie USM. Proiect de Voucher inovațional.

Pe domeniul Energiei, subprograme de cercetare:

- “Studii complexe geologo-hidrogeologice și geochimice privind amenajarea depozitelor pentru înmagazinarea subterană a gazelor naturale în partea de Centru-Vest a Republicii Moldova (teorie, metodologie și fezabilitate)”, Institutul de Geologie și Seismologie. Universitatea de Stat a Moldovei.
- “Soluții tehnice inovative pentru alimentarea sigură cu energie și decarbonizarea sistemului energetic al Republicii Moldova (STICS Energy)”, Institutul de Energetică. Universitatea Tehnică a Moldovei.
- “Modele, sisteme și tehnologii pentru eficientizarea energetică, decarbonizarea și digitalizarea proceselor din energetică, industrie, construcții și transport (MoSiTed)”, Universitatea Tehnică a Moldovei.

Proiecte din concursul Reziliența Republicii Moldova la situații de criză

- “Crearea unei platforme digitale pentru sistemul de suport al deciziilor experte privind prevenirea riscurilor în sectorul energetic și asigurarea securității energetice (CPD)”, Institutul de Energetică. Universitatea Tehnică a Moldovei.
- “Estimarea calitativă și cantitativă a potențialului de eficiență energetică (în raport cu cele mai bune practici europene), per sectoare ale economiei naționale”, conducătorul proiectului, Institutul de Energetică. Universitatea Tehnică a Moldovei.
- “Evaluarea cantitativă și calitativă a potențialului de producere a biocombustibililor solizi din biomasă indigenă cu caracteristici conforme exigențelor standardelor europene”, conducătorul proiectului, Universitatea Tehnică a Moldovei
- “Potențial de siguranță energetică a Republicii Moldova și identificarea măsurilor necesare de a fi întreprinse pentru a atinge siguranța energetică”, Institutul de Geologie și Seismologie
- “Studiul privind potențialul și sursele de congelare și trigenerare din Moldova în baza resurselor locale și regenerabile (Energy4Free)”, Institutul de Energetică. Universitatea Tehnică a Moldovei.

Proiect de Voucher inovațional.

- „Dezvoltarea unui sistem de control cu microprocesor pentru stații solare fotovoltaice”, ”FPS ”Tasotilex” SRL.

PM_CIC2: Îmbunătățirea managementului cercetării, inovării și a dezvoltării

În proiectele de transfer tehnologic și vouchere sunt încadrate șapte persoane cu titlul de doctor în științe. Proiectele finanțate sunt conduse de șase manageri. Pentru creșterea capacității de participare la concursurile lansate au fost organizate sesiuni de instruire și informare.

PM_CIC3: Promovarea creării și utilizării parcurilor științifico-tehnologice și a incubatoarelor de inovare

În anul 2025, implementarea acestei măsuri de politică a marcat evoluții importante privind accesul la infrastructură, optimizarea cadrului normativ și integrarea cu ecosistemul de startup-uri tehnologice:

A fost aprobat Regulamentul-cadru privind accesul la infrastructura publică de cercetare, care garantează și reglementează accesul direct al rezidenților din parcurile științifico-tehnologice și incubatoarele de inovare la laboratoarele, echipamentele și facilitățile publice de cercetare din universități și institute.

Agencia Națională pentru Cercetare și Dezvoltare (ANCD) și AȘM au desfășurat procesul anual de evaluare și monitorizare a infrastructurilor inovaționale active, fiind analizat modul de utilizare a spațiilor și performanța proiectelor derulate de rezidenți.

A fost asigurată interconectarea activităților din parcuri și incubatoare cu noul Program de susținere a inovațiilor digitale și a startup-urilor tehnologice pentru anii 2025–2030, facilitate de Fondul de susținere a startup-urilor (care sprijină peste 2 600 de companii rezidente în parcuri tehnologice și IT).

Prin intermediul ANCD și al Ministerului Educației și Cercetării (MEC), au fost lansate noile competiții de proiecte (2025–2026) orientate pe transferul tehnologic și stimularea excelenței, ce utilizează ca platformă de incubare spațiile parcurilor științifico-tehnologice.

PM_CIC4: Înființarea, implicarea și crearea rețelelor de instituții intermediare asociate cu fluxul de informații, management, tehnologie și finanțare pentru transferul de tehnologii

Măsura vizează stimularea transferului tehnologic al rezultatelor științifice de la mediul de cercetare către sectorul privat, susținând crearea de rețele de intermediere, hub-uri de inovare și parteneriate public-private. Transferul tehnologic se desfășoară prin concursuri dedicate de proiecte (gestionate de ANCD). Durata proiectelor este de 12 luni, beneficiind de o cofinanțare paritară: 50% din bugetul de stat pentru unitățile publice de cercetare și 50% din sursele agentului economic (până la limita de 1,0 milioane de lei). Se încurajează înființarea de hub-uri regionale de inovare energetică în cadrul universităților tehnice (operate în parteneriat cu companiile energetice), servind ca laboratoare de testare, formare și transfer de cunoștințe interconectate la rețele naționale și europene. Pentru parteneriate și cooperare extinsă pentru facilitarea procesului, s-a avansat în elaborarea unui algoritm de stimulare a colaborării dintre mediul de cercetare și cel de afaceri, fiind inițiată totodată conectarea la infrastructuri europene avansate de calcul și inovare (cum ar fi EuroHPC).

PM_CIC5: Promovarea specializării inteligente

Măsura de politică vizează stimularea competitivității economice prin conectarea mediului de cercetare și inovare cu sectorul de afaceri, având ca pilon strategic Programul național de specializare inteligentă al Republicii Moldova pentru anii 2024–2027 „Smart Moldova” (HG nr. 588/2024).

Programul prioritizează 4 sectoare cheie cu potențial ridicat de aplicare: IT, energie, sănătate și agricultură. În vederea de promovare și descoperire antreprenorială au fost organizate 22 de sesiuni de informare (atelier de Descoperire Antreprenorială / informare) destinate promovării conceptului de specializare inteligentă, facilitării dialogului dintre cercetători, antreprenori și autorități, precum și stimulării transferului tehnologic în sectoarele prioritare.

PM_CIC6: Sandbox pentru inovare și tehnologie în domeniul energiei

În august 2025, în urma ședinței Comisiei pentru spații de testare inovativă, din 4 proiecte a fost ales un proiect pentru testare „Vehicul spre Rețea: testarea soluțiilor de încărcare inteligentă și flux bidirecțional de energie” care a fost aprobat prin hotărâre de guvern în data de 29 decembrie 2025.

PM_CIC7: Sprijinirea cooperării între alte state membre în domeniul transferului de tehnologie și valorificarea rezultatelor cercetării

A fost câștigat un proiect (NEB4All) în domeniul mediului finanțat din Programul UE Orizont Europa.

Gradul de realizare a obiectivelor dimensiunii cinci - Cercetarea, inovarea și competitivitatea:

În anul 2025, dimensiunea „Cercetare, inovare și competitivitate” a înregistrat un progres moderat, cinci politici din șapte fiind inițiate sau aflate în implementare. Au fost realizate progrese în consolidarea cadrului instituțional și normativ pentru cercetare și inovare, promovarea proprietății intelectuale, dezvoltarea ecosistemului de inovare în sectorul energetic, implementarea spațiilor de testare inovativă și susținerea tehnologiilor curate și a digitalizării sectorului energetic. Totodată, au fost lansate inițiative de cooperare cu partenerii de dezvoltare și au fost promovate mecanisme de sprijin pentru proiectele inovatoare și transferul tehnologic. Cu toate acestea, o parte dintre măsuri se află încă într-o etapă incipientă de implementare, iar pentru atingerea obiectivelor PNIEC până în anul 2030 sunt necesare accelerarea implementării proiectelor, consolidarea finanțării cercetării și inovării, creșterea colaborării dintre mediul academic și sectorul privat și orientarea investițiilor către dezvoltarea și aplicarea tehnologiilor energetice inovatoare.

Indicatori obligatorii de progres

Pentru consolidarea raportării PNIEC, se propune utilizarea unui set unitar de indicatori obligatorii de progres pentru fiecare măsură: statutul implementării, termenul planificat și termenul actualizat, instituția responsabilă, indicatorul cantitativ anual, valoarea de referință, valoarea

realizată în anul de raportare, valoarea cumulativă, sursa de verificare, costurile suportate și riscurile de implementare.

Indicatorii minimi necesari pentru următoarele raportări includ: capacități SER instalate (MW), producție de energie din SER (MWh), economii de energie (ktep/GWh), reducerea emisiilor de GES (tCO₂e/ktCO₂e), suprafețe renovate (m²), număr de beneficiari, investiții mobilizate, număr de acte normative adoptate, stadiul proiectelor de infrastructură și gradul de operaționalizare a mecanismelor de piață.

Pentru măsurile aflate în fază de pregătire sau fără date cantitative disponibile, raportarea trebuie să includă explicit cauza lipsei datelor, acțiunile corective și termenul estimat pentru disponibilitatea indicatorilor.

Impactul de mediu

Pe baza capacităților tehnice nou operaționalizate în anul 2025 și utilizând factori de emisie naționali și regionali, inclusiv factorul mediu de emisie al rețelei electrice din Republica Moldova de 0,381 tCO₂/MWh, impactul ecologic estimativ al PNIEC pentru anul de raportare este prezentat mai jos.

Notă metodologică: valorile reprezintă estimări orientative, calculate pe baza ipotezelor indicate. Pentru raportarea oficială ulterioară, acestea urmează a fi validate cu instituțiile responsabile și completate cu sursele primare de verificare.

Tabel 2. Reducerile de emisii de GES și economiile/generarea de energie în 2025

Sector / măsură	Indicator de activitate	Economii / generare	Reducere emisii GES
Energia solară (PM_DC20)	315,75 MW FV noi	359 576,1 MWh	136 998 tCO ₂ e
Energia eoliană (PM_DC21)	85,69 MW eolian nou	187 661,1 MWh	71 499 tCO ₂ e
Electrocasnice (PM_EE21)	25 564 vouchere utilizate	5 650 MWh	2 153 tCO ₂ e
Împădurire (PM_DC17)	3 707 ha împădurite	-	14 828 tCO ₂ e
Companii (PM_DC29)	47 IMM finanțate (ODA)	4 100 MWh	1 676,45 tCO ₂ e
Total impact mediu	-	556 987,2 MWh	227 154,45 tCO ₂ e

Tabel 3. Ipoteze metodologice utilizate pentru estimarea impactului de mediu

Măsură	Metodologie de calcul
Energia solară	Factor capacitate 13%; factor mediu de emisie al rețelei 0,381 tCO ₂ /MWh.
Energia eoliană	Factor capacitate 25%; factor mediu de emisie al rețelei 0,381 tCO ₂ /MWh.
Electrocasnice	Economii directe de energie prin înlocuirea echipamentelor ineficiente.
Împădurire	Sechestrare medie inițială estimată la 4,0 tCO ₂ /ha/an.
Companii	Economii și generare SER raportate direct de ODA.

Analiză și interpretare a impactului de mediu:

- **Dominația energiei solare:** sectorul fotovoltaic reprezintă unul dintre principalii piloni de decarbonizare rapidă în 2025, generând o reducere estimată de circa 137 ktCO_{2e}.
- **Electrificarea transporturilor:** creșterea stocului de vehicule electrice și hibride are un efect vizibil asupra reducerii consumului de combustibili fosili și o economie de combustibil.
- **Sechestrarea de carbon prin împădurire:** cele 3 707 ha împădurite contribuie la absorbția anuală estimativă de aproximativ 14,8 ktCO_{2e}, cu impact cumulativ în creștere pe măsura maturizării arboretelor.

Analiza investițiilor

Implementarea PNIEC presupune un efort investițional semnificativ, acoperit din bugetul de stat, fonduri ale donatorilor externi, împrumuturi și granturi ale instituțiilor financiare internaționale, precum și surse ale sectorului privat.

Pe baza corelării costurilor indicative ale măsurilor PNIEC, structura de alocare bugetară până în anul 2030 evidențiază concentrarea efortului financiar în două domenii: decarbonizare și eficiență energetică.

Tabel 4. Alocarea bugetară PNIEC pe dimensiuni până în 2030

Dimensiune PNIEC	Alocare estimată (mil. EUR)	Pondere, %
Decarbonizarea	1 755,60	47,01%
Eficiența energetică	1 508,7	40,40%
Cercetare, inovare și competitivitate	272,70	7,30%
Securitatea energetică	146,60	3,93%
Piața internă de energie	50,81	1,36%
Total PNIEC	3 734,41	100%

Analiză și interpretare a alocării bugetare:

- **Concentrarea bugetară:** circa 87,4% din costul total indicativ revine decarbonizării și eficienței energetice; succesul PNIEC depinde de capacitatea de absorbție a fondurilor europene, granturilor și finanțărilor externe.
- **Rolul sectorului privat:** volumul financiar aferent capacităților regenerabile și proiectelor de eficiență energetică confirmă necesitatea mobilizării capitalului privat și a mecanismelor de finanțare bancabile.
- **Eficiența reformelor de piață:** deși dimensiunea „Piața internă de energie” are o pondere financiară redusă, impactul său asupra competitivității și transparenței este major, inclusiv prin lansarea PZU/PPZ.

Indicatori macroeconomici

Tranziția energetică are un impact macroeconomic direct și indirect prin reducerea dependenței de importurile de energie, stimularea investițiilor în infrastructură, crearea de locuri de muncă în domeniile energiei, reducerea vulnerabilității gospodăriilor la prețurile energiei și creșterea competitivității întreprinderilor prin eficiență energetică și tehnologii curate.

Indicatorii de mai jos reprezintă estimări orientative ale efectelor economice asociate performanței raportate pentru anul 2025, actualizate pe baza datelor CNED pentru perioada ianuarie-decembrie 2025 și a prețului mediu de cumpărare/import al energiei electrice de 125 EUR/MWh.

Pentru evitarea interpretărilor eronate, în calcul au fost separate două categorii de date: capacitățile instalate în anul 2025, utilizate pentru estimarea capitalului investițional asociat, și producția efectivă de energie electrică în anul 2025, utilizată pentru estimarea economiilor la import. Producția anuală reflectă energia produsă în 2025 de capacitățile existente în sistem, nu exclusiv de capacitățile nou instalate în anul respectiv.

Tabel 5. Indicatori macroeconomici estimați pentru anul 2025

Indicator macroeconomic	Unitate	Valoare (2025)
Economii la importul de energie electrică	mil. EUR	139,37
Total reducere deficit comercial	mil. EUR	139,37
Capital privat asociat capacităților fotovoltaice instalate în 2025	mil. EUR	205,24
Capital privat asociat capacităților eoliene instalate în 2025	mil. EUR	85,69
Total investiții private estimate / mobilizate	mil. EUR	290,93

Tabel 6. Baza tehnică utilizată pentru calcul

Indicator tehnic	Unitate	Valoare 2025	Observație metodologică
Capacitate FV instalată în anul 2025, inclusiv prosumatori	MW	315,75	Creștere netă a capacității instalate în cursul anului 2025.
Capacitate eoliană instalată în anul 2025	MW	85,69	Creștere netă a capacității instalate în cursul anului 2025.
Producție fotovoltaică totală în anul 2025	MWh	753 674,98	Producția anuală efectivă raportată pentru ianuarie-decembrie 2025.
Producție eoliană totală în anul 2025	MWh	361 278,19	Producția anuală efectivă raportată pentru ianuarie-decembrie 2025.
Total producție fotovoltaică și eoliană în anul 2025	MWh	1 114 953,17	Baza de calcul în estimarea economiilor la importul de energie electrică.
Preț mediu de cumpărare/import al energiei electrice	EUR/MWh	125	Preț utilizat pentru evaluarea economiilor la import.

Tabel 7. Metodologia de calcul pentru indicatorii macroeconomici

Indicator	Sursă / metodologie de calcul
Economii la importul de energie electrică	Producția totală fotovoltaică și eoliană pentru perioada ianuarie-decembrie 2025, în volum de 1 114 953,17 MWh, evaluată la prețul mediu de cumpărare/import al energiei electrice de 125 EUR/MWh. Rezultatul estimat este de 139,37 mil. EUR.
Total reducere deficit comercial aferent importului de energie electrică	Economia estimată la importul de energie electrică pentru anul 2025: 139,37 mil. EUR.

Capital privat FV	Pentru cei 315,75 MW fotovoltaici instalați în anul 2025 costul de instalare mediu estimat este de 0,65 mil. EUR/MW, inclusiv prosumatori.
Capital privat eolian	Pentru cei 85,69 MW eolieni instalați în anul 2025 costul de instalare mediu estimat este de 1,0 mil. EUR/MW.
Total investiții private	Capitalul privat estimat asociat capacităților fotovoltaice și eoliene instalate în anul 2025: 205,24 mil. EUR + 85,69 mil. EUR = 290,93 mil. EUR.

Tabelul 8. Dinamica indicatorilor energetici 2023-2025

Nr	Statistici și indicatori cheie	2023		2024		2025	
		Valoare	Unitate	Valoare	Unitate	Valoare	Unitate
1	Consumul de energie primară (*)	2632	ktep	2735	ktep	-	ktep
2	Consumul total de energie finală (*)	2397	ktep	2519	ktep	2514	ktep
3	Consum final de energie - Transport (*)	773	ktep	851	ktep	-	ktep
4	Consumul final de energie - Industrie (*)	200	ktep	205	ktep	-	ktep
5	Consumul final de energie - Agricultură (*)	144	ktep	134	ktep	-	ktep
6	Consumul final de energie - Gospodării (*)	1036	ktep	1062	ktep	-	ktep
7	Consumul final de energie - Servicii (*)	53	ktep	56	ktep	-	ktep
8	Valoarea adăugată brută total (**)	261930	mil. lei	277890	mil. lei	-	mil. lei
9	Venitul total disponibil al gospodăriilor (**)	4916	lei/pers.	5284	lei/pers.	5767	lei/pers.
10	Produsul intern brut (PIB) (**)	303550	mil. lei	323930	mil. lei	353521	mil. lei
11	Energia electrică produsă în centrale termoelectrice (***)	1169	mil. kWh	1498	mil. kWh	1163	mil. kWh
12	Energia electrică produsă în centrale electrice de termoficare (***)	707	mil. kWh	806	mil. kWh	-	mil. kWh
13	Energia termică produsă în centrale termice (***)	289	mii Gcal	320	mii Gcal	-	mii Gcal
14	Energia termică produsă în centrale electrice de termoficare, inclusiv energia termică reziduală industrială (***)	1550	mii. Gcal	1643	mii. Gcal	-	mii. Gcal
15	consumul de combustibil pentru producerea energiei termice (***)	37	ktep	34	ktep	-	ktep
16	Pasageri kilometri (pkm), dacă este disponibil (**)	5994	mil. pkm	6518	mil. pkm	7720	mil. pkm
17	Tone kilometri (tkm), dacă este disponibil (**)	7731	mil. tkm	7999	mil. tkm	5794	mil. tkm
18	Kilometri de transport combinați (pkm + tkm) , în cazul în care nu sunt disponibile valori separate pentru pkm și tkm (**)	13725	-	14517	-	13514	-

Nr	Statistici și indicatori cheie	2023		2024		2025	
		Valoare	Unitate	Valoare	Unitate	Valoare	Unitate
19	Intensitatea energetică	0.1532	ktoe/M euro	0.1497	ktoe/M euro	0.1394	ktoe/M euro
20	Populație (**)	2492	mii pers.	2423	mii pers.	2366	mii pers.

Sursa: BNS

Analiză și interpretare a impactului macroeconomic:

- *Reducerea dependenței de importuri și securitatea valutară:* producția totală de energie electrică din surse fotovoltaice și eoliene în anul 2025 a fost de aproximativ 1 114 953,17 MWh. La un preț mediu de cumpărare/import de 125 EUR/MWh, aceasta corespunde unei economii estimate la importul de energie electrică de circa 139,37 milioane EUR.
- *Impactul asupra deficitului comercial:* economia estimată la importul de energie electrică, de aproximativ 139,37 milioane EUR în anul 2025, reprezintă efectul direct asupra reducerii deficitului comercial al Republicii Moldova. Componenta privind economiile la importul de combustibili fosili a fost eliminată din calcul, întrucât datele ANRE ([Raportul privind monitorizarea pieței produselor petroliere, 2025](#)) indică o creștere a importurilor de benzină (+8,15%) și motorină (+6,03%) față de anul 2024, nu o reducere.
- *Atragerea investițiilor private:* capacitățile noi instalate în anul 2025 sunt estimate la 315,75 MW fotovoltaici, inclusiv prosumatori, și 85,69 MW eolieni. Aplicând costurile medii de referință de 0,65 mil. EUR/MW pentru fotovoltaic și 1,0 mil. EUR/MW pentru eolian, capitalul privat asociat este estimat la aproximativ 290,93 milioane EUR.
- *Notă metodologică:* producția anuală utilizată pentru calculul economiilor la import reprezintă producția totală din fotovoltaic și eolian în anul 2025. Aceasta nu trebuie confundată cu producția aferentă exclusiv capacităților instalate în anul 2025, care ar necesita date separate privind data punerii în funcțiune și producția individuală a fiecărei instalații.
- *Efectul multiplicator:* dezvoltarea capacităților de producere din surse regenerabile și programele de eficiență energetică reduc expunerea economiei naționale la volatilitatea prețurilor externe, susțin activitățile de proiectare, construcții, servicii ingineresti și mentenanță și pot elibera resurse financiare pentru investiții sociale, educaționale și de dezvoltare locală.

Concluzii

Raportul confirmă că în anul 2025 Republica Moldova a înregistrat progrese importante în implementarea PNIEC, în special în dezvoltarea surselor regenerabile de energie, consolidarea securității energetice, lansarea piețelor organizate de energie electrică, modernizarea cadrului normativ și extinderea instrumentelor de sprijin pentru eficiență energetică.

Cele mai avansate domenii sunt piața internă a energiei, interconectările electrice, dezvoltarea capacităților fotovoltaice, programele de eficiență energetică și consolidarea cadrului climatic. Domeniile care necesită accelerare sunt serviciile energetice și contractele de performanță energetică, stocarea energiei, biocombustibilii, măsurile agricole de reducere a emisiilor, stocurile minime de produse petroliere, securitatea cibernetică sectorială și mecanismele de monitorizare cantitativă.

Pentru următoarea etapă se propune: aprobarea și implementarea unei matrice standardizate de monitorizare PNIEC; completarea indicatorilor cantitativi și financiari; delimitarea clară a acțiunilor realizate în anul de raportare față de cele planificate; consolidarea coordonării interinstituționale; mobilizarea surselor de finanțare pentru măsurile cu risc de întârziere; și pregătirea raportării într-un format compatibil cu cerințele Uniunii Europene și ale Comunității Energetice.

Implementarea consecventă a acestor acțiuni va permite Guvernului să urmărească mai precis progresul către obiectivele pentru 2030, să identifice rapid întârzierile și să orienteze resursele către măsurile cu impact energetic, climatic și economic maxim.

Notă metodologică

Raportarea a fost consolidată pe baza informațiilor comunicate de instituțiile responsabile pentru implementarea măsurilor PNIEC. Pentru măsurile pentru care au fost disponibile doar informații descriptive, stadiul de implementare a fost calificat în funcție de actele normative adoptate, proiectele inițiate, investițiile raportate și indicatorii cantitativi disponibili.

În vederea creșterii calității raportării către Guvern, se propune ca următoarele ediții să includă o matrice de progres cu statut standardizat: realizat, în implementare, întârziat, neinițiat, precum și explicația devierilor față de calendarul PNIEC.

Anexe

Dimensiune a	Codul măsurii de politici	Denumirea măsurii de politică	Obiectivul cuantificat	Tipul măsurii	Implement area, termenul	Implem entare, costuri (mil. EUR)	Sursele de finanțare	Indicator de progres	Grad de realizare
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Decarboniza rea	PM_DC1	Mecanismul de ajustare a carbonului la frontieră (CBAM)	Reducerea emisiilor de GES cu 70% (cu LULUCF) în 2030 față de nivelurile din 1990	Investiție	2026-2030, inclusiv perioada de pregătire	10,1	Sursele donatorilor externi	Asigurarea cuplării pieței energiei electrice în a obține scutirea de aplicare a CBAM pentru electricitate; Crearea cadrului legal în măsurarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră din procesele industriale, conform cerințelor UE; Instruirea companiilor și autorităților naționale pentru a utiliza metodologii standardizate.	Realizarea fazei de operaționalizare. Cadrul normativ (Legea nr. 74/2024 și HG nr. 575/2024) a intrat în vigoare la finele anului 2025.
Decarboniza rea	PM_DC2	Implementarea unui sistem de tranzacționare a certificatelor de emisii	Reducerea emisiilor de GES cu 70% (cu LULUCF) în 2030 față de nivelurile din 1990	Reformă	2025-2030	0,5	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi	Implementarea unui sistem de comercializare a carbonului	Neinițiat. Aplicarea EU ETS va avea loc din momentul aderării Republicii Moldova la UE.
Decarboniza rea	PM_DC3	Mecanismul de coordonare a schimbărilor climatice	Numărul de documente implementate sub coordonarea Comisiei	Reformă	2024-2030	0,5	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi	Adoptarea legislației primare și secundare	În implementare. Aprobare HG nr. 425/2024; grupuri de lucru sectoriale create.
Decarboniza rea	PM_DC4	Dezvoltarea proiectelor din cadrul Mecanismului Comun de Creditare (JCM)	Reducerea emisiilor de GES cu 70% (cu LULUCF) în 2030 față de nivelurile din 1990	Investiție	2025-2030	10	Sursele sectorului privat	Reducerea anuală a emisiilor (kt CO ₂ e)	În implementare. Aprobate 2 propuneri de proiecte în decembrie 2025.
Decarboniza rea	PM_DC5	Introducerea taxei de carbon	Reducerea emisiilor de GES cu 70% (cu LULUCF) în 2030 față de nivelurile din 1990 Realizarea neutralității climatice până în 2050	Reformă	2024-2030, inclusiv perioada de pregătire	0,5	Bugetul de stat	Taxa pe carbon introdusă	Inițiat. Elaborarea proiectului de lege privind taxele de mediu (decembrie 2025). Realizat studiul „Carbon Pricing Implementation Support”.
Decarboniza rea	PM_DC6	Instalarea sistemelor de stocare a energiei în baterii pentru asigurarea reglajului automat al frecvenței	Reducerea emisiilor de carbon cu 280 ktCO ₂ în 2030	Investiție	2024-2030	80	Fonduri din sectorul privat, investitori,	77 MW instalați până în anul 2030	În implementare. Efectuate lucrări de pregătire și import de echipamente pentru implementare în 2026.
Decarboniza rea	PM_DC7	Construcția de noi CET-uri pe biogaz	10 MW instalați în 2030.	Investiție	2024-2030	7	Fonduri din sectorul privat, investitori, WBG	Reducerea anuală a emisiilor (kt CO ₂ e)	Nu au fost instalate capacități în anul 2025.
Decarboniza rea	PM_DC8	Construcția CET-urilor care funcționează pe bază de deșeuri	Reducerea emisiilor de carbon	Investiție	2025-2030	182	Fonduri din sectorul privat, investitori, donatori	20 MW instalați în 2030	În implementare. S.R.L. Bionica Energy a pus în funcțiune un generator de 400 kW în 2025; o

Dimensiune a	Codul măsurii de politici	Denumirea măsurii de politică	Obiectivul cuantificat	Tipul măsurii	Implement area, termenul	Implem entare, costuri (mil. EUR)	Sursele de finanțare	Indicator de progres	Grad de realizare
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									unitate de 1,5 MW este în pregătire.
Decarboniza rea	PM_DC9	Elaborarea cadrului secundar de reglementare pentru implementarea Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale	Numărul regulamentelor adoptate	Reformă	2024-2030	0,5	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi	Numărul de documente adoptate	Progres avansat. Adoptate 15 acte normative în anul 2025 (alte 4 în afara perioadei de raportare).
Decarboniza rea	PM_DC1 0	Implementarea sistemului de management al energiei în conformitate cu standardul moldovenesc SM EN ISO 50001: 2019	Contribuția eficienței energetice la reducerea consumului final de energie	Reforma și consoli da rea capacități lor	2024-2030	1,1	Sursele sectorului privat	Reducerea anuală a emisiilor (kt CO _{2e})	170 manageri energetici certificați prin programul EUREM; în proces de încadrare în sectorul public (APL).
Decarboniza rea	PM_DC1 1	Coincinerarea combustibililor alternativi (biomasă și deșeuri menajere solide) în clinker	Reducerea emisiilor de carbon cu 220 ktCO ₂ în 2030	Investiție	2025-2030	120	Sursele sectorului privat	Reducerea anuală a emisiilor (kt CO _{2e})	În implementare. Planul de acțiuni al Holcim Moldova la faza de concept..
Decarboniza rea	PM_DC1 2	Proiectul privind deșeurile solide din Republica Moldova	Scopul proiectului este îmbunătățirea și dezvoltarea serviciilor de gestionare a deșeurilor solide în Zonele de gestionare a deșeurilor participante și să abordeze provocările de mediu	Investiție	2025-2030	68,1	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi	Reducerea anuală a emisiilor (kt CO _{2e})	În implementare. Progrese în regiunile de management al deșeurilor (RMD); identificare terenuri, echipe constituite și studii de fezabilitate lansate.
Decarboniza rea	PM_DC1 3	Implementarea sistemului agriculturii conservative	Reducerea emisiilor de N ₂ O cu 76 ktCO _{2e} .	Investiție	2025-2030	324	Sursele donatorilor extemi, sursele sectorului privat	Reducerea anuală a emisiilor (kt CO _{2e})	În implementare. Practică pe circa 120000 ha.
Decarboniza rea	PM_DC1 4	Depozitarea gunoiiului de grajd în platforme comunale sau în depozite individuale	Reducerea emisiilor de CH ₄ cu 69 ktCO _{2e} în 2030	Investiție	2025-2030	105,5	Sursele donatorilor extemi, sursele sectorului privat	Reducerea anuală a emisiilor (kt CO _{2e})	În proces de implementare.
Decarboniza rea	PM_DC1 5	Promovarea tehnologiilor de hrănire a taurinelor prin utilizarea de furaje în formă de amestecuri unice (monorație) fără sau cu cantități mici de nutrețuri verzi	Reducerea emisiilor de CH ₄ cu 15 ktCO _{2e} în 2030	Investiție	2025-2030	18,6	Bugetul de stat, sursele donatorilor extemi, sursele sectorului privat	Reducerea anuală a emisiilor (kt CO _{2e})	În implementare. Seminar tematic organizat cu CCAR și participare la grupul de lucru MRV.

Dimensiune a	Codul măsurii de politici	Denumirea măsurii de politică	Obiectivul cuantificat	Tipul măsurii	Implement area, termenul	Implem entare, costuri (mil. EUR)	Sursele de finanțare	Indicator de progres	Grad de realizare
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Decarboniza rea	PM_DC1 6	Promovarea utilizării de tescovină de struguri în rațiile pentru rumegătoare în scopul reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră	Reducerea emisiilor de CH ₄ cu 11 ktCO ₂ e în 2030	Investiție	2025-2030	4,85	Sursele donatorilor externi, sursele sectorului privat	Reducerea anuală a emisiilor (kt CO ₂ e)	În implementare. Desfășurate activități de informare; planificată reluarea cercetărilor după dotarea laboratoarelor.
Decarboniza rea	PM_DC1 7	Împădurirea terenurilor	absorbții 320 kt CO ₂ e	Investiție	2024-2032	233,75	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi, sursele sectorului privat	Absorbția anuală de CO ₂ (kt CO ₂)	În implementare. Împădurite 3 707 ha de terenuri APL în 2025 prin Programul Național.
Decarboniza rea	PM_DC1 8	Crearea de perdele forestiere de protecție	Creșterea absorbției de carbon	Investiție	2025-2030	5	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi, sursele sectorului privat	Creșterea anuală a absorbției de carbon (kt CO ₂)	În implementare. Reabilitate 676,2 ha de perdele forestiere de protecție.
Decarboniza rea	PM_DC1 9	Plantarea de culturi energetice	Combustibil înlocuit	Investiție	2025-2030	8,5	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi, sursele sectorului privat	Creșterea anuală a absorbției de carbon (kt CO ₂)	În implementare. În proces de identificare a culturilor energetice și alocarea suprafețelor.
Decarboniza rea	PM_DC2 0	Instalarea a 165 MW de FV	Reducerea emisiilor de carbon cu 105 ktCO ₂ în 2030	Investiție	2025-2030	160	Sursele sectorului privat	165 MW de sisteme FV instalate	Realizat. Obiectiv depășit: 315,75 MW fotovoltaici instalați în 2025
Decarboniza rea	PM_DC2 1	Instalarea parcurilor eoliene cu o capacitate de 230 MW	Reducerea emisiilor de carbon cu 178 ktCO ₂ în 2030	Investiție	2025-2030	238	Sursele sectorului privat	230 MW de parcuri eoliene instalate	În implementare. Instalate 85,69 MW eoliene noi în 2025, integral pe piața liberă. Capacitatea totală a ajuns la 246,52 MW, respectiv 85,69 MW capacitate nouă față de cele 160,83 MW existente la finele anului 2024 – 37,3% din ținta de 230 MW capacitate nouă până în 2030
Decarboniza rea	PM_DC2 2	Promovarea comunităților de energie din surse regenerabile	Reducerea emisiilor de carbon	Investiție	2025-2030	1,5	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi, sursele sectorului privat	Cel puțin 3 comunități energetice stabile	Realizat. Elaborate ghiduri și materiale informative; în anul 2025 au fost lansate 4 comunități-pilot de energie din surse regenerabile (Logănești, Cociulia și două blocuri locative din mun. Chișinău), față de obiectivul de cel puțin 3.
Decarboniza rea	PM_DC2 3	Integrarea centralelor termice pe biomasă în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică)	Reducerea emisiilor de carbon cu 101,0 kt CO ₂ e în 2030	Investiție	2025-2030	14,5	Sursele donatorilor externi, sursele sectorului privat	13 MW Capacitatea termică instalată	Inițiat. Elaborat conceptul pentru modernizarea a 13 centrale suburbane. Zero capacități instalate.

Dimensiune a	Codul măsurii de politici	Denumirea măsurii de politică	Obiectivul cuantificat	Tipul măsurii	Implement area, termenul	Implem entare, costuri (mil. EUR)	Sursele de finanțare	Indicator de progres	Grad de realizare
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Decarboniza rea	PM_DC2 4	Integrarea pompelor de căldură în sistemele centralizate de alimentare cu energie termică	Reducerea emisiilor de carbon cu 230 ktCO ₂ în 2030	Investiție	2025-2030	5	Sursele donatorilor extemi, sursele sectorului privat	7 MW capacitate termică instalată	Inițiat. Zero capacități instalate. Agenția Internațională pentru Energie (IEA) a prezentat în decembrie 2025 o foaie de parcurs pentru dezvoltarea pieței pompelor de căldură în Moldova, subliniind rolul lor strategic în reducerea dependenței de gaz și integrarea cu surse regenerabile.
Decarboniza rea	PM_DC2 5	Evaluarea potențialului energetic al surselor geotermale și definirea cadrlui normativ necesar pentru valorificarea acestuia.	Reducerea emisiilor de carbon	Politică	2025-2030	0,2	Sursele donatorilor extemi, sursele sectorului privat	Studiu elaborat și publicat, cadru normativ ajustat	Realizat. Elaborat și publicat oficial Studiul „Potențialul Geotermal al Republicii Moldova”. Cadrlul normativ ajustat prin modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.
Decarboniza rea	PM_DC2 6	Promovarea inițiativei privind orașele verzi sustenabile pentru Republica Moldova	Creșterea ponderii SER în transporturi până la 6,9% în 2030	Investiție	2025-2030	1,8	Bugetul de stat	Reducerea anuală a emisiilor (kt CO ₂ e)	În implementare. Procurate 18 unități de transport public modern (Ungheni). Ponderea autoturismelor electrice și hibride în parcul auto a ajuns la 6,92% – indicator distinct de ținta SER-T din coloana alăturată, care era de 0,06% în anul 2024 conform instrumentului SHARES.
Decarboniza rea	PM_DC2 7	Promovarea biocombustibililor și a biolichidelor	Creșterea ponderii SER în transporturi până la 6,9% în 2030	Investiție	2025-2030	24,3	Sursele donatorilor extemi, sursele sectorului privat	Cel puțin 9,87% din compoziția carburanților plasați pe piață reprezintă biocombustibilii pondere determinată după cum urmează: Biodiesel 8,17% din volum Bioetanol 11,58% din volum	Inițiat. Nu s-au înregistrat biocombustibili în 2025 conform instrumentului SHARES.
Decarboniza rea	PM_DC2 8	Promovarea electrificării transportului feroviar	Creșterea ponderii SER în transporturi până la 6,9% în 2030	Reformă	2025-2030	0,5	Bugetul de stat	Plan de dezvoltare a infrastructurii de transport feroviar pentru utilizarea locomotivelor electrice elaborat	În proces de implementare. Elaborat programul de planificare; prima etapă de electrificare Iași-Ungheni în proces de promovare.
Decarboniza rea	PM_DC2 9	Promovarea tehnologiilor verzi în sectorul privat	Reducerea emisiilor de GES cu 70 % în 2030 față de anul de referință 1990	Investiție	2024-2030	45	Sursele donatorilor externi	Reducerea anuală a emisiilor (kt CO ₂ e)	În implementare. 47 finanțări aprobate prin ODA; 5 start-up-uri GCIP inițiază implementarea soluțiilor verzi.

Dimensiune a	Codul măsurii de politici	Denumirea măsurii de politică	Obiectivul cuantificat	Tipul măsurii	Implement area, termenul	Implem entare, costuri (mil. EUR)	Sursele de finanțare	Indicator de progres	Grad de realizare
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Decarboniza rea	PM_DC3 0	Promovarea eficienței energetice în domeniul IMM-urilor	Reducerea emisiilor de GES cu 70 % în 2030 față de anul de referință 1990	Investiție	2024 – 2030	75	Sursele donatorilor externi	Reducerea anuală a emisiilor (kt CO ₂ e)	În implementare. Susținute spre finanțare 129 proiecte investiționale în 2025.
Decarboniza rea	PM_DC3 1	Promovarea tehnologiilor inovatoare în IMM-uri	Reducerea emisiilor de GES cu 70 % în 2030 față de anul de referință 1990	Investiție	2025-2030	4,4	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi	Reducerea anuală a emisiilor (kt CO ₂ e)	În implementare. Susținute spre finanțare 46 proiecte investiționale în 2025
Decarboniza rea	PM_DC3 2	Promovarea competitivității și a rezilienței rurale	Reducerea emisiilor de GES cu 70 % în 2030 față de anul de referință 1990	Investiție	2024-2030	4,4	Sursele donatorilor externi	Reducerea anuală a emisiilor (kt CO ₂ e)	Inițiat. FEERM a sprijinit creșterea rezilienței energetice prin auditarea a 81 de blocuri și aproape 200 de gospodării rurale vulnerabile și finanțarea lucrărilor de eficiență energetică pentru peste 140 de gospodării, inclusiv instalarea sistemelor de încălzire pe biocombustibili.
Decarboniza rea	PM_DC3 3	Promovarea unor reduceri considerabile ale emisiilor de particule fine și de carbon negru de pe drumuri	Reducerea emisiilor poluante, inclusiv a emisiilor indirecte de GES	Regleme ntare	2025-2030	0,5	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi	Reducerea anuală a emisiilor (kt)	În implementare. Elaborat PHG pentru modificarea și completarea HG nr. 414/2016 pentru aprobarea Regulamentului privind reducerea conținutului de sulf al anumitor combustibili lichizi; modificarea Legii 98/2022 condiționată de noi directive UE.
Eficiența energetică	PM_EE1	Renovarea clădirilor rezidențiale	Efect cumulativ de 17 ktep	Investiție	2025-2030	248	Sursele donatorilor externi	Numărul de clădiri rezidențiale renovate Suprafața renovată (m ²) Economii de energie obținute (ktep) Reducerea emisiilor de GES (tone de CO ₂ echivalent)	În implementare. Realizate 62 auditi (81 blocuri) și 192 auditi case individuale; 154 contracte de finanțare semnate în total. Casa Verde lansată în iulie 2025.
Eficiența energetică	PM_EE2	Renovarea clădirilor din sectorul public al statului	Efect cumulativ de 4,28 ktep	Investiție	2025-2030	193,8	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi, Sursele donatorilor externi	Numărul clădirilor publice renovate energetic	În implementare. 5 proiecte finalizate de CNED, dintre care 4 cu reducere calculată de 732,28 tCO ₂ /an (al cincilea fiind proiect-pilot). Proiectele mari (MEEP, INSPIREE, STEEM) sunt în faza de documentație tehnică sau licitații.

Dimensiune a	Codul măsurii de politici	Denumirea măsurii de politică	Obiectivul cuantificat	Tipul măsurii	Implement area, termenul	Implem entare, costuri (mil. EUR)	Sursele de finanțare	Indicator de progres	Grad de realizare
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Eficiența energetică	PM_EE3	Sistemul informațional național în domeniul eficienței energetice „SINEE”	Sistem integrat de monitorizare a informațiilor în domeniul performanței energetice în diverse sectoare ale economiei	Reformă	2025-2030	1,5	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi	Sistem informațional integrat funcțional Numărul de subsisteme integrate funcționale	În implementare. Aprobare Conceptul SINEE (HG nr. 144/2025). Subsistemul SIMPP pus în funcțiune; caiete de sarcini finalizate pentru SIEEC, SIMVE și SIME.
Eficiența energetică	PM_EE4	Cadrul normativ privind certificarea performanței energetice a clădirilor	Cadrul normativ secundar necesar implementării certificării performanței energetice a clădirilor elaborat. Inițierea certificării performanței energetice a clădirilor	Reformă	2025-2030	1,5	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi	Numărul clădirilor certificate	În implementare. Aprobate normele NCM M.01.01:2025 și NCM M.01.02:2025. Lansată licitația pentru subsistemul SIEEC.
Eficiența energetică	PM_EE5	Implementarea sistemelor de contorizare inteligentă și a altor tehnologii avansate de contorizare pentru a răspunde mai bine la cerere, contorizarea de la distanță și facturarea în funcție de orele de consum a energiei electrice	Efect cumulativ de 13,4 ktep Efect mediu anual de 2,6 ktep	Reformă	2025-2030	70	Sursele donatorilor externi, sursele sectorului privat	Consumatorii casnici echipați cu contoare inteligente	În implementare. Au fost livrate cumulativ 44 520 de contoare inteligente, dintre care 3 244 în perioada 2023–2024. Numărul estimativ al consumatorilor beneficiari este de 44 038, din care 41 355 casnici și 2 683 noncasnici.
Eficiența energetică	PM_EE6	Promovarea serviciilor energetice și contractele de performanță energetică	Cadrul normativ pentru punerea în aplicare a serviciilor energetice și a contractelor de performanță energetică elaborat, piața serviciilor energetice creată	Reformă	2024-2030	1,0	Bugetul de stat Granturi și finanțări de la organizații internaționale și de la parteneri de dezvoltare	Numărul de legi și hotărâri de Guvern adoptate Contracte de performanță energetică semnate	În implementare. Elaborat Programul de dezvoltare a pieței 2026–2030; nu s-au înregistrat încă contracte de performanță.
Eficiența energetică	PM_EE7	Eficientizarea consumului de energie în clădirile publice prin implementarea mecanismului Super ESCO.	Efect cumulativ de 1.5 ktep	Investiție	2025-2030	30	Bugetul de stat, Granturi și finanțări de la organizații internaționale și parteneri de dezvoltare	Număr contracte de performanță energetică semnate Economii de energie realizate (ktep) Reducerea emisiilor de CO ₂ (tone)	În implementare. Activități suspendate; se lucrează la noul mecanism MEERM cu Banca Mondială.
Eficiența energetică	PM_EE8	Promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic	Mijloacele de transport noi achiziționate de către operatorii cu contracte de serviciu public corespund cerințelor minime de eficiență și de mediu	Reformă	2025-2030	20	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi, sursele sectorului privat	Numărul vehiculelor reînnoite	În implementare. Proiect de lege supus procedurii de expertizare.
Eficiența energetică	PM_EE9	Creșterea ponderii autovehiculelor alimentate cu combustibili alternativi, precum și dezvoltarea infrastructurii naționale	Efect cumulativ de 2 ktep Efect mediu anual de 0.4 ktep 2030 – 11 mii de VE	Investiție	2025-2030	50	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi, sursele sectorului privat	Numărul vehiculelor de pasageri	În implementare. Progres semnificativ: 9 849 autovehicule electrice și 77 985 hibride înregistrate cumulativ în 2025.

Dimensiune a	Codul măsurii de politici	Denumirea măsurii de politică	Obiectivul cuantificat	Tipul măsurii	Implement area, termenul	Implem entare, costuri (mil. EUR)	Sursele de finanțare	Indicator de progres	Grad de realizare
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		necesare pentru vehiculele electrice, a punctelor de încărcare și a infrastructurii de parcare a acestora							
Eficiența energetică	PM_EE1 0	Creșterea ponderii utilizării transportului feroviar pentru transportul de mărfuri și de pasageri	Efect cumulativ de 17,5 ktep Efect mediu anual de 2,92 ktep Trecerea a 30% din transportul auto de mărfuri la transportul feroviar de mărfuri	Investiție	2023-2030	186	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi	Traficul de mărfuri	În implementare. Reorganizarea ÎS CFM aprobată (HG nr. 38/2026); aprobate clauzele generale pentru serviciile de pasageri (HG nr. 665/2025).
Eficiența energetică	PM_EE1 1	Promovarea mobilității durabile	Efect cumulativ de 2,0 ktep Efect mediu anual de 0,33 ktep	Investiție	2025-2030	5	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi, sursele sectorului privat	Nivel local	În implementare. Elaborat proiect de lege privind mobilitatea urbană; realizate piste de bicicliști (8 km) în Sîngerei.
Eficiența energetică	PM_EE1 2	Efectuarea auditurilor energetice obligatorii de către întreprinderile mari	Contribuție la toate măsurile de utilizare finală Numărul companiilor ce au elaborat auditul energetic	Reformă	2025-2030	3	Bugetul de stat, sursele sectorului privat, sursele donatorilor externi	Numarul companiilor ce au elaborat auditul energetic	În implementare. 45 întreprinderi notificate; 3 audituri finalizate și 8 companii în proces de implementare ISO.
Eficiența energetică	PM_EE1 3	Implementarea masurilor de eficiență energetică și valorificarea surselor regenerabile de energie în cadrul sectorului industrial	Efect cumulativ de 2,0 ktep	Reformă	2024-2030	8	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi, sursele sectorului privat	Numarul de proiecte implementate de către companii	În implementare. Este în proces de implementare setul integrat de instrumente prin ODA (ecologizare, re tehnologizare, FACEM).
Eficiența energetică	PM_EE1 4	Implementarea cerințelor de etichetare energetică și proiectare ecologică a produselor cu impact energetic	Efect cumulativ de 50,0 ktep	Reformă	2025-2030	1,5	Sursele sectorului privat	Economii de energie finală	În implementare. Campania „Aplică eticheta” desfășurată; 5 start-up-uri GCIP inițiază soluții tehnologice curate.
Eficiența energetică	PM_EE1 5	Implementarea iluminatului stradal universal, cu prioritate acordată alimentării din SER	Contribuție la obiectivul de eficiență energetică și de valorificare a surselor de energie regenerabilă	Investiție	2025-2030	4	Sursele sectorului privat	Numărul de sisteme renovate de iluminat stradal	În implementare. 58 inițiative selectate în „Satul European 2” (495 km rețea); sisteme instalate la Pleșeni și Popovca.
Eficiența energetică	PM_EE1 6	Promovarea/modernizarea unităților CET de înaltă eficiență	Construcția unor CET-uri noi cu tehnologii de cogenerare de înaltă eficiență de minim 55 MW putere electrică. 33,12 ktep cumulativ pe 6 ani	Reformă și investiții	2025-2030	81	Sursele donatorilor externi, sursele sectorului privat	Creșterea capacității instalate a CET-urilor de înaltă eficiență de cca 55 MW putere electrică. Stabilirea soluției optime de înlocuire a capacităților de bază vechi de cogenerare din SACET Chișinău	În implementare. Licitație în desfășurare avansată; discuții precontractuale inițiate la finele anului 2025.

Dimensiune a	Codul măsurii de politici	Denumirea măsurii de politică	Obiectivul cuantificat	Tipul măsurii	Implement area, termenul	Implem entare, costuri (mil. EUR)	Sursele de finanțare	Indicator de progres	Grad de realizare
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Eficiența energetică	PM EE1 7	Modernizarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică	Efect cumulativ de 5,5 ktep Efect mediu anual de 0,91 ktep Pierderile în rețeaua de încălzire centralizată în % din volumul total de căldură transferată: 18,1% (reducere cu 1,1% față de 2020) Instalarea integrală a Punctelor Termice Individuale (PTI) în cadrul SACET Chișinău Instalarea integrală a PTI în cadrul SACET Bălți Reconstrucția sistemelor interne de încălzire ale blocurilor locative din Chișinău și Bălți prin trecerea la distribuția pe orizontală a agentului termic	Reformă și investiții	2024-2030	343	Sursele donatorilor externi, sursele sectorului privat	Un număr de peste 3000 PTI instalate, peste 1500 de distribuții pe orizontală construite, reducerea pierderilor de energie în rețele termice până la 18%	În implementare. Acorduri semnate; UIP instituită în aprilie 2026. Număr de 155 puncte termice individuale (PTI) au fost finalizate în cadrul PIESACET-2.
Eficiența energetică	PM EE1 8	Promovarea măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice în infrastructura electrică	Efect cumulativ de 8,8 ktep Efect mediu anual de 1,46 ktep Pierderile de energie electrică în rețeaua electrică de transport se vor reduce în % din producția totală, plus importurile nete: reducere de 0,86 % față de 2020 Pierderile de energie electrică în rețeaua electrică de distribuție în % din producția totală, plus importurile nete reducere cu 0,85% față de 2020	Reformă și investiții	2025-2030	165	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi, sursele sectorului privat	Rețea electrică modernizată	Progres avansat. Modernizări realizate la stațiile de 330 kV și 110 kV; implementat sistemul SCADA și SAMEE.
Eficiența energetică	PM EE1 9	Promovarea măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice în infrastructura gazelor naturale	Efect cumulativ de 13,7 ktep Efect mediu anual de 2,28 ktep Pierderile de gaze naturale în rețeaua de transport în % din volumul total de gaze naturale transferate: reducere cu 3,72% față de 2020	Reformă și investiții	2025-2030	72,9	Sursele donatorilor externi, sursele sectorului privat	Rețea de gaze naturale modernizată	În implementare. Metodologie tarifară aplicată; se elaborează noul mecanism de diminuare a pierderilor pentru 2027-2030.
Eficiența energetică	PM EE2 0	Dezvoltarea achizițiilor durabile și inovatoare a proiectelor de eficiență energetică	Contribuție la toate măsurile de utilizare finală	Reformă și investiții	2025-2030	-	Sursele bugetului de stat, sursele sectorului privat	Număr de campanii elaborate Număr de materiale informative elaborate/tirajate	În implementare. Adoptată Legea nr. 325/2025 privind achizițiile publice; instruiri efectuate pentru 150 de participanți.

Dimensiune a	Codul măsurii de politici	Denumirea măsurii de politică	Obiectivul cuantificat	Tipul măsurii	Implement area, termenul	Implem entare, costuri (mil. EUR)	Sursele de finanțare	Indicator de progres	Grad de realizare
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Eficiența energetică	PM_EE2 1	Eficientizarea consumului de energie electrică prin înlocuirea electrocasnicelor vechi ineficiente prin Programul de Vouchere pentru Electrocasnice	Efect cumulativ de 7 ktep	Sprijin financiar	2024-2030	22	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi, sursele sectorului privat	Numărul de electrocasnice eficiente energetic achiziționate Economii de energie realizate (ktep) Reducerea emisiilor de CO ₂ (tone)	Realizat. Valoricat 25 564 vouchere (9 sesiuni); economii realizate de 5,65 GWh în 2025.
Eficiența energetică	PM_EE2 2	Consolidarea capacității instituționale a Instituției Publice de Suport	Poziționarea CNED ca punct focal național pentru adresarea cerințelor privind eficiența energetică a Moldovei	Reformă și investiții	2023-2030	1,5	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi, sursele sectorului privat	Proiecte de eficiență energetică implementate Numărul de audite efectuate	În implementare. Consolidare prin gestionarea noilor programe FEERM, Vouchere și SINEE.
Securitatea energetică	PM_SE1	Construcția LEA de 400 kV Vulcănești – Chișinău	Majorarea capacității de transport transfrontalier al energiei electrice de-a lungul coridorului Vulcănești- Chișinău	Investiție	2020 -2026	61	Sursele donatorilor externi	158 km LEA construiți, 2 stații electrice modernizate/extinse	Progres avansat. LEA Vulcănești- Chișinău finalizată în decembrie 2025; amenajarea stațiilor umează în iunie 2026.
Securitatea energetică	PM_SE2	LEA de 400 kV Bălți – Suceava	Majorarea capacității de transport transfrontalier al energiei electrice	Investiție	2025-2027	37	Sursele donatorilor externi	Capacități de interconectare	În implementare. Adoptare Lege nr. 88/2025. Aprobarea grantului 15,4 mil. euro. Lansarea procedurii internaționale de achiziții publice pentru servicii de proiectare și execuție.
Securitatea energetică	PM_SE3	LEA de 400 kV Strășeni – Gutinaș	Majorarea capacității de transport transfrontalier al energiei electrice	Investiție	2025-2032	-	Sursele donatorilor externi	Capacități de interconectare	În implementare. Studiu de fezabilitate în proces de finalizare; finanțare confirmată (130 mil. USD)
Securitatea energetică	PM_SE4	Aprobarea Planului de dezvoltare a rețelei electrice de transport pentru 2025- 2034, 10 ani (TYNDP)	Pentru a asigura capacitatea, pe termen lung, a rețelelor de transport, precum și modernizarea și dezvoltarea acestora în condiții de siguranță, fiabilitate și eficiență, Î.S. „Moldelectrica” este obligat să elaboreze și să propună spre aprobare autorității naționale de reglementare un plan de dezvoltare a rețelei electrice de transport pe 10 ani (TYNDP). Planul actual existent este pentru perioada 2018-2027 și n- a fost actualizat din 2017	Reformă	2025-2034	0,2	Sursele donatorilor externi	Plan de dezvoltare elaborat și aprobat	Realizat. Planul de dezvoltare 2025- 2034 a fost aprobat de ANRE prin HANRE nr. 559 din 22 septembrie 2025.

Dimensiune a	Codul măsurii de politici	Denumirea măsurii de politică	Obiectivul cuantificat	Tipul măsurii	Implement area, termenul	Implem entare, costuri (mil. EUR)	Sursele de finanțare	Indicator de progres	Grad de realizare
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Securitatea energetică	PM_SE5	Creșterea capacității bidirecționale a rețelei de transport al gazelor naturale la toate punctele de interconectare; diversificarea rutelor și a surselor de livrare cu gaze naturale	Majorarea capacității de transport transfrontalier al energiei electrice	Investiție	2024-2030	0,2	Sursele donatorilor externi	Capacități de interconectare	În implementare. Capacități tehnice modificate la PI Caușeni și Grebeniki în 2024-2025.
Securitatea energetică	PM_SE6	Eliminarea restricțiilor interne în sistemul de transport al gazelor naturale	Studiu privind eliminarea limitărilor tehnice de transport al gazelor naturale pe teritoriul Republicii Moldova	Cercetare	2025-2030	0,2	Bugetul de stat	Studiu finalizat	În implementare. Etapă de pregătire; nu sunt rezultate pentru 2025.
Securitatea energetică	PM_SE7	Menținerea stocurilor de securitate de gaze naturale	Menținerea destocuri de securitate de gaze naturale	Investiție	2025-2030	16,5	Sursele sectorului privat	Cantitate de gaze naturale stocate	Realizat. Stocuri constituite în mărime de 100% în 2025
Securitatea energetică	PM_SE8	Crearea stocurilor minime de produse petroliere	Număr zile de consum	Investiție	2025-2030	30	Sursele sectorului privat	Volum de produse petroliere stocate/număr de zile de stocuri	În implementare. Legea nr. 119/2026 privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere.
Securitatea energetică	PM_SE9	Îmbunătățirea securității cibernetice legate de energie	Creșterea gradului de îmbunătățire a securității cibernetice legate de energie	Investiție	2025-2030	1,5	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi	-	În implementare. Audit cibernetic efectuat la CET Nord; HG nr. 562/2025 aprobată.
Piața internă de energie	PM_PIE1	Transpunerea și implementarea Codurilor de rețea și a liniilor directe ale UE pentru sectorul energiei electrice, transpunerea Pachetului de integrare a energiei electrice	Infrastructură, politici și măsuri legate de formarea prețurilor bazate pe piață, integrarea pieței care vizează creșterea capacității de tranzacționare, protecția consumatorilor și îmbunătățirea concurenței, integrarea regională	Reforma	2024-2030	2,5	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi	Acte legislative, acorduri elaborate, acorduri semnate, acte legislative și normative actualizate	Realizat. Transpunere integrală prin Legea nr. 164/2025 și hotărâri ANRE (noiembrie 2025); proces de verificare inițiat în martie 2026.
Piața internă de energie	PM_PIE2	Obținerea de către ÎS „Moldelectrica” a statutului de observator ENTSO-E	Dezvoltarea oportunităților de participare pe piața europeană de energie electrică în vederea creșterii flexibilității sistemului energetic național, diversificarea furnizării de energie electrică	Reformă	2025-2030	0,5	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi	Acte oficiale și acorduri semnate	În implementare. Statut de observator deținut din ianuarie 2024.
Piața internă de energie	PM_PIE3	Implementarea Planului de dezvoltare a rețelei electrice de transport pentru 10 ani (TYNDP)	Creșterea indicatorilor de fiabilitate, precum și asigurarea unui răspuns corespunzător la majorarea cererii de	Investiție	2025-2030	40	Sursele donatorilor externi	Lungimea rețelelor electrice, lungimea interconectărilor, valorile capacităților electrice, valorile fluxurilor de energie, valorile	În implementare. Lucrări de pregătire pentru interconectări; proiectul Bălți-Dnestrovsk 2 inclus în PECE 2026.

Dimensiune a	Codul măsurii de politici	Denumirea măsurii de politică	Obiectivul cuantificat	Tipul măsurii	Implement area, termenul	Implem entare, costuri (mil. EUR)	Sursele de finanțare	Indicator de progres	Grad de realizare
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			consum și a capacității de generare a energiei electrice.					capacității de vârf și de rezervă; numărul de conexiuni la rețeaua de distribuție a contoarelor inteligente	
Piața internă de energie	PM_PIE4	Dezvoltarea rețelei de transport al gazelor naturale și a capacităților de interconectare	Explorarea posibilității de construire a instalațiilor de stocare a gazelor (subterane sau terestre) în Republica Moldova	Investiție	2025-2030	0,2	Sursele donatorilor externi, sursele sectorului privat	Determinarea amplasamentului instalațiilor de stocare a gazelor naturale în țară, determinarea volumelor de gaze naturale disponibile pentru stocare	În implementare. Planificată transpunerea Directivei 2009/31/CE în mai 2027.
Piața internă de energie	PM_PIE5	Creșterea transparenței și integrității piețelor angro de energie	Creșterea disponibilității datelor privind tranzacțiile ale volumelor de energie electrică și gaze naturale pentru participanții la piață.	Reformă	2025-2030	1,5	Sursele donatorilor externi	Număr de tranzacții monitorizate ale participanților de pe piețele de energie	În implementare. PZU și PPZ operaționale; 29 titulari de licență înregistrați la finele 2025
Piața internă de energie	PM_PIE6	Instituirea piețelor pentru ziua următoare și pe parcursul zilei	Creșterea numărului de tranzacții și de participanți la piața energiei electrice.	Reformă	2024-2025	0,3	Bugetul de stat/bugetul ANRE (Plățile regulatorii) /tariful pentru serviciul de operare al pieței	Data lansării cuplării pieței pentru ziua următoare	Realizat. Prin lansarea PZU (10 dec 2025) și PPZ (17 dec 2025)
Piața internă de energie	PM_PIE7	Operatorul pieței energiei electrice desemnat (OPEED)	Creșterea volumului de energie electrică transportată, creșterea numărului de participanți la piață, implementarea tranzacțiilor cu energie electrică în aceeași zi și în ziua următoare și creșterea numărului de contracte bilaterale	Reformă	2025-2030	0,01	Bugetul de stat/bugetul ANRE (Plățile regulatorii) /tariful pentru serviciul de operare al pieței energiei electrice	Emiterea unei decizii relevante din partea ANRE, acorduri și memorandumuri de înțelegere cu părțile interesate vecine.	Realizat. OPEM desemnat OPEED prin HANRE nr. 370/2025. Aprobarea procedurilor operaționale. Memorandumul de înțelegere pentru regiunea Europei de est. OPEM a primit rolul de observator în cooperarea OPEED la nivel european, incluzând proiectele NEMO DA și NEMO ID.
Piața internă de energie	PM_PIE8	Cuplarea piețelor pentru ziua următoare și pe parcursul zilei cu piețele similare din UE	Creșterea numărului de tranzacții și de participanți la piața energiei electrice și posibilitatea participanților pieței energiei electrice de a tranzacționa pe o piață mai mare cu un număr mai mare de participanți, în scopul comercializării energiei electrice sau al procurării energiei electrice la prețuri mai mici	Reformă	2025-2030	1,5	Bugetul de stat/bugetul ANRE (Plățile regulatorii) /tariful pentru serviciul de operare al pieței energiei electrice v	Data cuplării pieței pentru ziua următoare și a pieței pe parcursul zilei	În implementare. Integrare în mecanismele SDAC și SIDC în derulare; cooperarea REMIT cu ACER în proces de clarificare. 10.12.2025: A fost lansată oficial Piața pentru Ziua Următoare (PZU), fiind organizată prima sesiune de tranzacționare. 17 decembrie 2025: A avut loc lansarea Pieței pe Parcursul Zilei (PPZ) din Republica Moldova.

Dimensiune a	Codul măsurii de politici	Denumirea măsurii de politică	Obiectivul cuantificat	Tipul măsurii	Implementarea, termenul	Implementare, costuri (mil. EUR)	Sursele de finanțare	Indicator de progres	Grad de realizare
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Piața internă de energie	PM_PIE9	Deschiderea continuă a pieței și liberalizarea treptată a piețelor de energie electrică și gaze naturale	Creșterea calității indicatorilor de livrare, implementarea rețelelor inteligente, agregarea, serviciile de răspuns la cerere, precum și stocarea și producerea distribuite	Reformă	2025-2030	1,5	Sursele donatorilor externi	Gradul de deschidere a piețelor, competitivitatea prețurilor care vor reflecta piața angro	În implementare. Piața de echilibrare lansată (22.09.2025); calendar de liberalizare gaze aprobat (2.04.2026). Stabilirea tarifului (HANRE nr. 821 din 23.12.2025).
Piața internă de energie	PM_PIE10	Facilitarea procesului de schimbare a furnizorului	Calitatea îmbunătățită a indicatorilor de furnizare a energiei electrice, creșterea flexibilității sistemului, creșterea numărului de furnizori, creșterea numărului de contracte	Investiție	2025-2030	0,5	Sursele donatorilor externi	Numărul de furnizori, numărul de contracte încheiate în baza negocierilor cu furnizorii de energie electrică, gaze naturale la prețuri negociate	În implementare. 9 furnizori activi în mai 2026; bariere procedurale eliminate prin HANRE nr. 177/2026.
Piața internă de energie	PM_PIE11	Identificarea ajutoarelor sociale adecvate, adaptate nevoilor consumatorilor vulnerabili	Protejarea consumatorilor vulnerabili prin ajutoare sociale adecvate, precum compensații pentru consumul de gaze naturale, energie termică și electrică	Investiție	2025-2030	2,3	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi	Rata cheltuielilor populației pentru plata resurselor de combustibil și energie din venitul mediu pe cap de locuitor	Realizat. Mecanisme de sprijin continuate în 2025 (compensări și instrumente de reducere a vulnerabilității). Peste 621 000 de gospodării au beneficiat de compensații în iarna 2025-2026.
Cercetare, inovare și competitivitate	PM_CIC1	Concursul de proiecte privind transferul de inovații și tehnologii, inclusiv în domeniul „Mediul și schimbările climatice”	Creșterea nivelului de pregătire tehnologică în domeniul energiei (obiective calitative)	Cercetare	2025-2030	7,4	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi	Numărul de proiecte	În implementare. Organizate 2 concursuri; 6 proiecte de vouchere inovatoare contractate.
Cercetare, inovare și competitivitate	PM_CIC2	Îmbunătățirea managementului cercetării, inovării și a dezvoltării	Creșterea nivelului de pregătire tehnologică în domeniul energiei (Obiective calitative)	Cercetare	2025-2030	4,6	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi	Numărul de doctori, manageri de proiect, mobilități, instruiți, consolidare a capacităților etc.	În implementare. 7 doctori în științe și 6 manageri încadrați în proiecte; sesiuni de instruire organizate.
Cercetare, inovare și competitivitate	PM_CIC3	Promovarea creării și utilizării parcurilor științifico-tehnologice și a incubatoarelor de inovare	Creșterea nivelului de pregătire tehnologică în domeniul energiei (obiective calitative)	Cercetare	2025-2030	210	Bugetul de stat, sursele donatorilor externi, sursele sectorului privat	Numărul de parcuri științifice și tehnologice și de incubatoare de inovare	În implementare. Aprobarea Regulamentului-cadru privind accesul la infrastructura publică de cercetare și conectarea la Programul de susținere a inovațiilor digitale și start-upurilor tehnologice 2025–2030.
Cercetare, inovare și competitivitate	PM_CIC4	Înființarea, implicarea și crearea rețelelor de instituții asociate cu fluxul de informații, management, tehnologie și finanțare pentru transfer de tehnologii	Creșterea nivelului de pregătire tehnologică în domeniul energiei (obiective calitative)	Cercetare	2025-2030	1,8	Bugetul de stat, sursele sectorului privat	Numărul de proiecte noi comune	În implementare. Conectarea la infrastructuri europene avansate de calcul și inovare (EuroHPC)

Dimensiune a	Codul măsurii de politici	Denumirea măsurii de politică	Obiectivul cuantificat	Tipul măsurii	Implement area, termenul	Implementare, costuri (mil. EUR)	Sursele de finanțare	Indicator de progres	Grad de realizare
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Cercetare, inovare și competitivitate	PM_CIC5	Promovarea specializării inteligente	Dezvoltarea produselor inovatoare	Cercetare	2025-2030	18,4	Bugetul de stat, sursele sectorului privat	Numărul de proiecte noi comune	În implementare. Organizate 22 sesiuni de informare pentru promovare
Cercetare, inovare și competitivitate	PM_CIC6	<i>Sandbox</i> pentru inovare și tehnologie în domeniul energiei	Dezvoltarea produselor inovatoare	Cercetare	2025-2030	25	Sursele sectorului privat	Numărul noilor tehnologii dezvoltate și a proiectelor testate	Realizat. 1 proiect (V2G) aprobat prin Hotărâre de Guvern în 2025.
Cercetare, inovare și competitivitate	PM_CIC7	Sprijinirea cooperării între alte state membre în domeniul transferului de tehnologie și valorificarea rezultatelor cercetării	Creșterea nivelului de pregătire tehnologică în domeniul energiei (obiective calitative)	Cercetare	2023-2030	5,5	Sursele donatorilor externi	Numărul de proiecte noi comune	În implementare. Câștigat proiectul NEB4All în cadrul Programului Orizont Europa